รายงานวิจัย

เรื่อง

รูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานกระบวนการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต

Information Technology Management Styles Affecting the Operation of Accounting Firms in the New Normal Era, Phuket Province

โดย

โสภาพรรณ ไชยพัฒน์

การวิจัยครั้งนี้ได้รับเงินทุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ชื่องานวิจัย: รูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานกระบวนการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต

ชื่อผู้วิจัย: โสภาพรรณ ไชยพัฒน์

ปีที่ทำการวิจัยแล้วเสร็จ: 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตในยุค New Normal 2) ศึกษาการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อกระบวนการของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตในยุค New Normal และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตในยุค New Normal โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Method) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คน และผู้ให้ข้อมูลจำนวน 8 คน สถิติที่ใช้ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี แบบขั้นตอน (Stepwise)

ผลการวิจัย พบว่า 1) การจัดการของสำนักงานบัญชี (โดยรวม) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.44, SD=0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวม มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับ กลุ่มตัวแปรอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถสร้างสมการท้านายเชิงเส้นตรง ทั้งนี้ตัวแปรที่สามารถทำนาย กระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ตโดยรวม (y) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านประโยชน์หลัก (X_3) และด้านส่งเสริมการตลาด (X_4) ตามล้าดับ โดยตัวแปรทั้ง 2 ตัวนี้สามารถร่วมกันทำนายการจัดการโดยรวม (y) ได้ร้อยละ 13 (adjusted R2=.130) 3) แนวทางการพัฒนาควรมีการจัดการโครงสร้างและทรัพยากรเพื่อให้พร้อมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทั้งนี้ ภายใต้ยุค Next normal มีการจัดการรูปแบบด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบที่สามารถเข้าถึงง่ายและปลอดภัย โดยการได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสร้างพัฒนาสำนักงานบัญชี บุคลากร และระบบให้เกิดการใช้งานที่ง่ายมีความเสถียรภาพในการทำงาน

คำสำคัญ: การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานบัญชี ยุค New Normal

Research Title: Information Technology Management Styles Affecting the Operation of Accounting Firms in the New Normal Era, Phuket Province

Researchers: Sopaphan Chaipat

Year: 2022

Abstract

The objectives of this research were to; 1) study the level of information technology management of accounting firms in Phuket in the New Normal era, 2) study the management of information technology that affects the processes of accounting firms in Phuket in the New Normal era and 3) study the guidelines The development of information technology management of accounting firms in Phuket in the New Normal era by using a mixed method research method (Mixed Method), a sample of 103 people and 8 informants. The statistics used were descriptive statistic and inferential statistics and Multiple Regression Analysis using a stepwise method.

The research results found that; 1) revealed that the management of the accounting firm (overall) had a high level of opinion ($\bar{X}$=3.44, SD=0.79). When considering each aspect, it was found that there was a high level of opinion. all sides. 2) The overall information technology management has a direct relationship with independent variable group It was statistically significant at the 0.05 level and was able to generate linear defying equations. The variables that can be predicted Management processes of accounting firms in the New Normal era, Phuket Province as a whole (y) in descending order, i.e. main benefit (X3) and marketing promotion (X4), respectively. Together they predicted overall management (y) by 13 percent (adjusted R2=.130). 3) The development approach should be structured and resources managed to cope with changing situations. And safe by obtaining cooperation from relevant departments in creating and developing accounting firms, personnel and systems to be easy to use and stable in work.

Keywords: information technology management, accounting office, New Normal Era

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์กิติยานภาลัย ภู่ตระกูล อาจารย์ ที่ปรึกษางานวิจัย ที่ได้ให้ความกรุณาแนะนำ ตรวจตราและแก้ไขเนื้อหาตลอดจนให้กำลังใจในการทำการศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานกระบวนการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต

การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้ หากไม่ได้รับความร่วมมือและความอนุเคราะห์จากผู้ให้ข้อมูลที่เป็นตัวแทนจากสำนักงานบัญชีในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ในการให้สัมภาษณ์พร้อมกับข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและทำให้ได้รับข้อมูลที่สมบูรณ์และครบถ้วน และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร.อณาวุฒิ ชูทรัพย์ อธิการบดี และอาจารย์สันธยา ชูทรัพย์ รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร และฝ่ายบริหารมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ทุกท่าน ที่ได้ให้โอกาสและสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้จนเสร็จสมบูรณ์

โสภาพรรณ ไชยพัฒน์

สิงหาคม 2565

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ก

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... ข

กิตติกรรมประกาศ ..... ค

สารบัญ ..... ง

สารบัญตาราง ..... ฉ

สารบัญภาพ ..... ซ

บทที่ 1 บทนำ 1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

1.2 คำถามการวิจัย 3

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 4

1.4 สมมติฐานการวิจัย 4

1.5 ขอบเขตการวิจัย 4

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ 5

1.7 ประโยชน์ของงานวิจัย 6

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 7

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชี 7

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี 17

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับจัดการสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal ของสำนักงานบัญชี 24

2.4 บริบทของสำนักงานบัญชี 26

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 38

2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย 43

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 44

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 44

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 46

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 47

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล 49

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล 50
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 50
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 52
ส่วนที่ 1 ผลการวิจัยเชิงปริมาณ 54
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอถาม 54
ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการของสำนักงานบัญชี 56
ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal 59
ตอนที่ 4 วิเคราะห์ปัจจัยด้านการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อกระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีในยุค New normalในจังหวัดภูเก็ต 65
ส่วนที่ 2 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ 62
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 74
5.1 สรุปผลการวิจัย 74
5.2 อภิปรายผล 72
5.3 ข้อเสนอแนะ 77
5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ 80
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป 80
บรรณานุกรม 81
ภาคผนวก 84
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม 85
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์ 91
ภาคผนวก ค ค่าความเที่ยงตรงและความสอดคล้อง (IOC) 96
ภาคผนวก ง การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ (Try Out) 100
ภาคผนวก จ รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ 104
ประวัติผู้วิจัย 106

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

2.1 ผู้มีหน้าจัดทำกลุ่มบัญชี กลุ่มที่ 1 (มาตรา 9(1)-(4)) 14

2.2 ข้อมูลผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีและคุณวุฒิของผู้ทำบัญชี 34

3.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 45

4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม 54

4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับการจัดการของสำนักงานบัญชี (โดยรวม) 56

4.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับการจัดการของสำนักงานบัญชี (โครงสร้างพื้นฐานขององค์กร) 57

4.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับการจัดการของสำนักงานบัญชี (การบริหารทรัพยากรมนุษย์) 57

4.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับการจัดการของสำนักงานบัญชี (ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้) 58

4.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับการจัดการของสำนักงานบัญชี (ปัจจัยที่สามารถควบคุมได้) 59

4.7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (โดยรวม) 60

4.8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (กระบวนการเรียนรู้) 61

4.9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (กระบวนการถ่ายทอด) 61

4.10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (ปัจจัยนำเข้า) 63

4.11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (กระบวนการเปลี่ยนแปลง) 63

4.12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (ปัจจัยนำออก) 64

4.13 ผลการวิเคราะห์ความถดถอย พหุคูณกระบวนการจัดการโดยรวมโดยใช้การวิเคราะห์ Multiple Regression 65

4.14 ผลการวิเคราะห์ การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) 66

สารบัญภาพ

ภาพที่ **หน้า**

2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 43

มหาวิทยาลัยราชภัฏ RAJAPRUK UNIVERSITY

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ทั่วโลกกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบันก่อให้เกิดผลกระทบในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ สังคม การเมือง รวมไปถึงวิถีการดำรงชีวิตของคนในสังคมที่เปลี่ยนไปอย่างมาก คำถามสำคัญที่เกิดขึ้นตามมาก็คือ การดำเนินชีวิตของคนในสังคมหลังพ้นวิกฤตครั้งนี้จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรและประเด็นหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับสังคมใหม่ หรือ New Normal ก็คือ ผู้คนจะให้ความสำคัญต่อสุขภาพและความเป็นอยู่มากยิ่งขึ้น ดังนั้น ภาคธุรกิจและสหกรณ์ก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยนจุดยืนทางการตลาดหรือการดำเนินธุรกิจและปรับตัวให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อลดผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อระบบการเงินและความเสี่ยงทางธุรกิจ ความพร้อมในการรับมือและปรับตัวอย่างรวดเร็วจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากสำหรับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งการรับมือในที่นี้หมายถึงความสามารถในการจัดลำดับความสำคัญและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเมื่อเราสามารถผ่านพ้นวิกฤตโควิด-19 ไปได้แล้ว วิถีใหม่ หรือ New Normal ที่เราเรียกขานกันในปี ค.ศ. 2020 ก็จะกลายเป็นเรื่องปกติธรรมดาในอนาคตอันใกล้เพราะมนุษย์คงจะปรับตัวจนเคยชินกับ New Normal ได้อย่างไม่ยากนัก ทั้งนี้เราะมนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ปรับตัวเก่งมาก ดังนั้น ในไม่ช้า New Normal ก็จะกลายเป็นวิถีชีวิตปกติรูปแบบหนึ่งเท่านั้นเองและจะเกิดการปรับเปลี่ยนต่อ ๆ ไปข้างหน้าที่เรียกว่า Next Normal (จุฑาทิพ อัสสะบำรุงรัตน์, 2563)

ในทางกลับกันเทคโนโลยีนวัตกรรมด้านการบัญชี ในเศรษฐกิจยุคดิจิทัลส่งผลกระทบต่อสำนักงานบัญชี ซึ่งมีทั้งกฎหมาย ข้อบังคับของการจัดทำบัญชี การจัดทำการนำเสนอสารสนเทศทางการบัญชี การภาษีอากร ด้วยระบบออนไลน์ ได้แก่ ระบบ e- Filing ระบบ e-Receipt ระบบ e-Tax Invoice เป็นต้น ระบบงานดิจิทัลยุคใหม่เหล่านี้เข้ามาแทนที่ระบบสารสนเทศระบบเก่าที่ทำด้วยมือของพนักงาน (Manual) ส่งผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชีเพื่อการก้าวทันกับการปรับเปลี่ยนระบบไรกระดาษ จึงจำเป็นต่อการเตรียมความพร้อมต้องปรับความรู้ทักษะทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องและทักษะดิจิทัลสมัยใหม่เข้าไปประยุกต์ใช้ต่องานที่ปฏิบัติให้มากขึ้น (พัชรินทร์ ใจเย็น, 2560) ในด้านการปรับตัวของนักบัญชีที่ไม่ทันต่อยุคสมัย นักบัญชีต้องตระหนักถึงเทคโนโลยีสารสนเทศที่เปลี่ยนแปลงไป ปัจจุบันกิจการทั้งหลายต่างก็ใช้โปรแกรมสารสนเทศทางธุรกิจซึ่งมีระบบย่อยทางด้านบัญชีเป็นส่วนประกอบในการทำบัญชี เป็นผลมาจากการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น สื่อบันทึกข้อมูลที่มีราคาถูกลง หน่วยประมวลผลกลางของคอมพิวเตอร์ที่มีความเร็ว

สูงขึ้นหรือระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่รองรับหน่วยความจำได้มากขึ้น เป็นต้น นักบัญชีต้องใช้เทคโนโลยีมากขึ้น แม้เราจะรู้อยู่ว่าเทคโนโลยีนั้นสามารถ disrupt หรือเปลี่ยนแปลงโลกได้ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) บังคับให้ต้องปรับตัวอย่างกะทันหันทำให้ผู้ประกอบการต้องพยายามดิ้นรน ปรับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจเพื่อให้อยู่รอดโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย นักบัญชีเองก็จำเป็นต้องปรับตัวไปพร้อม ๆ กับผู้ประกอบการเช่นกัน New Normal ที่คาดว่าจะเป็นความปกติใหม่ของนักบัญชี ได้แก่ (พลพธู ปียวรรณ และ สุภาพร เชิงเอี่ยม, 2554)

1. การใช้เทคโนโลยีคลาวด์ในการทำงานร่วมกันจากคนละสถานที่ เช่น โปรแกรมบัญชีออนไลน์ ระบบบริหารจัดการเอกสารแบบออนไลน์ โปรแกรมคำนวณภาษีออนไลน์ โปรแกรมเงินเดือนออนไลน์สำหรับทำรายการจ่ายเงินเดือนและบริหารข้อมูลพนักงาน

2. Virtual technology เช่น การใช้ video conference หรือการประชุมผ่านวิดีโอ แทนการนัดพบเจอลูกค้าที่เป็นผู้ประกอบการหันมาขายของออนไลน์มากยิ่งขึ้น รายการทางบัญชีอาจจะซับซ้อนขึ้น รายการประเภทเงินสดมีน้อยลงและมีปริมาณ transaction ผ่านบัญชีมากขึ้น

3. ต้องเรียนรู้เรื่อง Big Data เพื่อวิเคราะห์หรือหาประโยชน์จากข้อมูลของลูกค้าที่มีอยู่ เรียนรู้เครื่องมือใหม่ ๆ เพื่อช่วยให้การทำงานระยะไกลง่ายและสะดวกขึ้น เช่น การเชื่อมต่อ API ระหว่างโปรแกรมบัญชีกับร้านค้าออนไลน์อัตโนมัติ หรือการใช้โปรแกรมสร้างลายเซ็นอิเล็กทรอกนิกส์

4. หันมาใช้ระบบส่งเอกสารทางออนไลน์ เช่น การใช้ระบบ E-Tax Invoice หรือระบบการทำใบกำกับภาษี โดยลงลายมือชื่อทางดิจิทัล (Digital Signature) หรือประทับรับรองเวลา (Time Stamp) แล้วส่งให้กับคู่ค้าทางอีเมล เพื่อลดต้นทุนทั้งเวลาในการคีย์เอกสารเองและค่าใช้จ่ายในการส่งเอกสารให้กับคู่ค้า

5. ทักษะการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ และนำมาปรับใช้จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากสำหรับนักบัญชี ยิ่งโดยเฉพาะในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำนักงานบัญชีที่มีเทคโนโลยีรองรับจะทำงานร่วมกับลูกค้าได้ราบรื่นกว่าสำนักงานบัญชีที่ไม่มีเทคโนโลยีรองรับ เพราะพวกเขาไม่ต้องเสียเวลาและพลังงานมาติดตั้ง ปรับใช้ และเรียนรู้ ในเวลาที่จำกัดเช่นนี้

นอกจากนี้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านบัญชีและสำนักงานบัญชีควรส่งเสริมให้อยู่ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลส่งผลกระทบกับสำนักงานบัญชีในปัจจุบัน เนื่องจากมีกฎหมาย ข้อบังคับของการจัดทำบัญชี การนำเสนอสารสนเทศทางการบัญชี การภาษีอากรด้วยระบบออนไลน์ ได้แก่ ระบบ e-filing ระบบ e-Receipt ระบบ e-Tax Invoice เป็นต้น ด้วยระบบงานดิจิทัลเหล่านี้เข้ามาแทนที่ระบบสารสนเทศเก่าที่ทำด้วยมือของพนักงาน ส่งผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชี เพื่อการก้าวทันกับการเปลี่ยนระบบไร้กระดาษ จึงจำเป็นต่อการเตรียมความพร้อมต้องปรับความรู้ทักษะทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องและทักษะดิจิทัลสมัยใหม่เข้าไปประยุกต์ใช้ต่องานที่ปฏิบัติให้มากขึ้น (พัชรินทร์ ใจเย็น, 2560)

ทั้งนี้จังหวัดภูเก็ตยังเป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และมีการเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสถานการณ์ภายใต้การควบคุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุก ๆ ภาคส่วน แต่อย่างไรก็ตามสำนักงานบัญชีในจังหวัดยังมีการตระหนักและการควบคุมถึงความปลอดภัยของนักบัญชีและสำนักงานบัญชีเป็นอันดับแรก โดยมีการสร้างกระบวนความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบสารสนเทศในด้านการทำงานที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยมีการถ่ายทอดผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อให้นักบัญชีและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ดำเนินงานได้อย่างมีศักยภาพมากยิ่งขึ้น แต่ก็ยังมีบางกลุ่ม บางคนที่ต้องรับการถ่ายทอดที่เข้มข้นหรือการเรียนรู้ที่เพิ่มเติมมากขึ้นในการพัฒนาตนเอง

การศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ สามารถทำให้ผู้ประกอบการในปัจจุบันการดำเนินชีวิตภายใต้ความปรกติในรูปแบบใหม่ (New Normal) ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับนักบัญชีและสำนักงานบัญชีที่ต้องมีการปรับตัวในด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สามารถพัฒนาสำนักงานบัญชียกระดับไปในทิศทางที่ดีขึ้น เนื่องจากการใช้ระบบสารสนเทศในการติดต่อประสานงานแทนหรือการร่วมประชุมในยุคปัจจุบันเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่สำนักงานบัญชีพึงปฏิบัติ ซึ่งการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชี ประกอบด้วย โครงสร้างพื้นฐานขององค์กร การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางกาบัญชี และด้านงบประมาณ ในด้านปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัด ประกอบด้วย ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุม ได้ และปัจจัยที่สามารถควบคุมได้ เพื่อส่งผลต่อกระบวนการจัดการเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal ของสำนักงานบัญชี ประกอบด้วย กระบวนการเรียนรู้ การบวนการถ่ายทอด กระบวนการจัดการ (ปัจจัยนำเข้ากระบวนการเปลี่ยนแปลง และปัจจัยนำออก) และประโยชน์ที่ได้จากการเตรียมความพร้อม ซึ่งจากที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงสามารถต่อยอดและเพิ่มศักยภาพในการศึกษาครั้งได้อย่างมีคุณภาพให้เกิดการยกระดับมาตรฐานของสำนักงานบัญชีเพิ่มมากขึ้น

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 ระดับการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตในยุค New Normal เป็นอย่างไร

1.2.2 การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อกระบวนการของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตในยุค New Normal อย่างไร

1.2.3 แนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตในยุค New Normal ควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาระดับการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตในยุค New Normal

1.3.2 เพื่อศึกษาการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อกระบวนการของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตในยุค New Normal

1.3.3 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตในยุค New Normal

1.4 สมมติฐานการวิจัย

การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีส่งผลต่อการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตในยุค New Normal

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed method) ประกอบด้วยขอบเขตด้านเนื้อหาสามารถสรุปตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

ตัวแปรต้น การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชี ประกอบด้วย 1) โครงสร้างพื้นฐานขององค์กร 2) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ 3) ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางกาบัญชี และ 4) ด้านงบประมาณ

ตัวแปรตาม กระบวนการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal ประกอบด้วย 1) กระบวนการเรียนรู้ 2) การบวนการถ่ายทอด และ 3) กระบวนการจัดการ 4) การใช้ประโยชน์

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ สำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 103 แห่ง (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. 2563)

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต ที่นำมาใช้ในการศึกษาวิธีการเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่นำมาใช้ในการศึกษา ได้แก่ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านบัญชีไม่น้อยกว่า 7 ปีและอยู่ในจังหวัดภูเก็ต และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งนี้ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีจำนวน 8 ท่าน ได้แก่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า จำนวน 2 คน สำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 3 คน และผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 3 คน

1.5.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา เริ่มตั้งแต่วันที่ เดือน กรกฎาคม 2564 ถึง กุมภาพันธ์ 2565

1.5.4 ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่ศึกษาวิจัย ได้แก่ สำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 การจัดการ หมายถึง กระบวนการทางการจัดการสำนักงานบัญชีที่สำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตได้มีการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal เพื่อให้จัดการมีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

1.6.2 เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ข้อเท็จจริงที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลทางการบัญชี ที่อยู่ในรูปแบบต่างที่ทางสำนักงานบัญชีได้จัดทำโดยมีข้อมูลทางสำนักงานบัญชีผ่านการประมวลและตัดสินใจนำไปใช้

1.6.3 การจัดการของสำนักงานบัญชี หมายถึง กระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทางสำนักงานบัญชีได้นำมาใช้ในการประมวลผลต่าง ๆ โดยมีกระบวนการจัดการ ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานขององค์กร การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางกาบัญชี และด้านงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินงานของสำนักงานบัญชีมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

- โครงสร้างพื้นฐานขององค์กร หมายถึง โครงสร้างของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตที่มีการจัดการภายใต้รูปแบบขององค์กรในการดำเนินงาน

- การบริหารทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง การจัดการพัฒนาคุณภาพของบุคลากรในสำนักงานบัญชีให้มีศักยภาพในการดำเนินงานและเรียนรู้ทางการบัญชีในมีประสิทธิภาพ

- ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี หมายถึง ระบบที่สามารถจัดการข้อมูลตั้งแต่การรวบรวมและตรวจสอบข้อมูลบัญชี การประมวลผลข้อมูลบัญชี รวมถึงการดูแลรักษาข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศทางการบัญชีที่ถูกต้องและทันต่อความต้องการของผู้ใช้และผู้ใช้สามารถนำสารสนเทศที่ได้ไปประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ด้านงบประมาณ หมายถึง การจัดสรรด้านการเงินเพื่อให้สำนักงานบัญชีมีความพร้อมในการดำเนินงาน

1.6.4 ด้านปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัด หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคของสำนักงานบัญชีในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

- ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ หมายถึง ปัจจัยที่ทางสำงานบัญชีไม่สามารถควบคุมได้ ได้แก่ เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยีสารสนเทศ นวัตกรรม โรคระบาด เป็นต้น

- ปัจจัยที่สามารถควบคุมได้ หมายถึง ปัจจัยภายในองค์กรของสำนักงานบัญชีจังหวัดภูเก็ต ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านการเงิน เป็นต้น

1.6.5 กระบวนการจัดการเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal ของสำนักงานบัญชี หมายถึง การจัดการเพื่อเข้าสู่ยุคความปรกติในรูปแบบใหม่ ของสำนักงานบัญชีที่มีการเตรียมความของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต ได้แก่ กระบวนการเรียนรู้ การบวนการถ่ายทอด และกระบวนการจัดการ

- กระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การสร้างการเรียนรู้และความเข้าใจในด้านของเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้มีความพร้อมในยุค New Normal

- การบวนการถ่ายทอด หมายถึง กระบวนการจากการที่สำนักงานบัญชีมีการเรียนรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและนำมาถ่ายทอดให้กับบุคลากรภายในสำนักงานบัญชีให้มีความรู้มากยิ่งขึ้น

- กระบวนการจัดการ หมายถึง ปัจจัยที่ป้อนเข้ามาในสำนักงานบัญชี ได้แก่ ระบบ นวัตกรรม เป็นต้น และผ่านกระบวนการปฏิบัติในการเปลี่ยนแปลงจากการนำมาใช้และสู่ปัจจัยนำออกภายนอกเพื่อให้เป็นกระบวนการจัดการสารสนเทศภายในองค์กรของสำนักงานบัญชี

(1) ปัจจัยนำเข้า หมายถึง ระบบ นวัตกรรม สารสนเทศ ใหม่ ๆ ที่ต้องมีการศึกษาเรียนรู้และสร้างความรู้ความสามารถในสำนักงานบัญชี

(2) กระบวนการเปลี่ยนแปลง หมายถึง การเปลี่ยนแปลงผ่านกระบวนการปฏิบัติเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

(3) ปัจจัยนำออก หมายถึง ผ่านกระบวนการเรียนรู้ทางการเปลี่ยนแปลงและสามารถสื่อสารผ่านระบบที่นำมาปฏิบัติ

1.6.6 การใช้ประโยชน์จากการเตรียมความพร้อม หมายถึง การที่สำงานบัญชีมีการดตรียมความพร้อมในยุค New Normal สามารถพัฒนาศักยภาพของสำงานบัญชีและกระบวนการจัดการอื่นเพื่อให้ทันกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

1.6.7 ยุค New Normal หมายถึง ชีวิตวิถีใหม่ ในการดำเนินงานในชีวิตประจำวัน รวมไปถึงการทำงานของสำนักงานบัญชีที่ต้องนำระบบสารสนเทศเข้ามาสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน จึงต้องปรับเปลี่ยนไปสู่การการใช้นวัตกรรมต่าง ๆ ที่ทางสำนักงานบัญชีพึงนำมาปฏิบัติเพื่อให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

1.7 ประโยชน์ของงานวิจัย

1.7.1 ทำให้ทราบถึงระดับการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตในยุค New Normal เพื่อสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการบริหารของสำนักงานและเพิ่มศักยภาพของบุคลากรอีกด้วย

1.7.2 ผลการวิเคราะห์การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อกระบวนการของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตในยุค New Normal ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ที่สามารถนำมาพัฒนาองค์กรได้

1.7.3 ผลจากการวิจัยสามารถเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตในยุค New Normal

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานกระบวนการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชี

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับจัดการสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal ของสำนักงานบัญชี

2.4 บริบทของสำนักงานบัญชี

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชี

การจัดการ คำว่า การจัดการ (Management) มักนิยมใช้ในภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งแสวงหาผลกำไร (Profits) โดยการเน้นการทำกำไรสูงสุด (Maximize Profits) ส่วนผลประโยชน์ที่สังคมได้รับจะถือเป็นวัตถุประสงค์รองหรือเป็นผลพลอยได้ (by product)

ดังนั้น จึงมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างจากองค์การภาครัฐ ซึ่งเน้นการให้การบริการแก่สาธารณะทั้งหลาย (Public services) ให้แก่ประชาชน แต่อย่างไรก็ตามการบริหารจัดการภาครัฐในปัจจุบันก็ได้มีการนำเอาความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการของเอกชนมาใช้มากยิ่งขึ้น เช่น การนำแนวคิดผู้บริหารสูงสุดหรือซีอีโอ (Chief executive officer) มาประยุกต์ใช้ในวงราชการการเน้นการบริหารราชการด้วยความรวดเร็ว การลดขั้นตอนหรือระเบียบที่ไม่จำเป็นลงหรือการให้รางวัลตอบแทนในการปฏิบัติงานเป็นต้น (อ้างจาก วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2550: 28)

การจัดการ (Management) หมายถึง ขบวนการที่ทำให้งานกิจกรรมต่าง ๆ สำเร็จลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลด้วยคนและทรัพยากรขององค์การ (Robbins and DeCenzo, 2004; Certo, 2003) ซึ่งตามความหมายนี้ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ได้แก่ ขบวนการ (process) ประสิทธิภาพ (efficiency) และประสิทธิผล (effectiveness) ขบวนการ (process) ในความหมายของการจัดการนี้หมายถึงหน้าที่ต่าง ๆ ด้านการจัดการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ

การโน้ม นำองค์การ และการควบคุม ซึ่งจะได้อธิบายละเอียดต่อไปในหัวข้อต่อไปเกี่ยวกับหน้าที่และขบวนการจัดการ

ประสิทธิภาพ (efficiency) และประสิทธิผล (effectiveness) เป็นเรื่องเกี่ยวกับลักษณะของการจัดการโดยประสิทธิภาพ หมายถึง การทำงานอย่างถูกวิธีเป็นการเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยนำเข้า (inputs) กับผลผลิต (outputs) หากเราสามารถทำงานได้ผลผลิตมากกว่าในขณะที่ใช้ปัจจัยนำเข้าน้อยกว่าหรือเท่ากัน ก็หมายความว่า เราทำงานได้มีประสิทธิภาพมากกว่า ซึ่งปัจจัยนำเข้าในการจัดการก็คือทรัพยากรขององค์การ ได้แก่ คน เงิน วัตถุดิบ อุปกรณ์ เครื่องจักร และทุนทรัพยากรเหล่านี้มีจำกัดและเป็นต้นทุนในการดำเนินงานขององค์การ

วิเชียร วิทยาอุดม (2559) ได้กล่าวว่า กระบวนการจัดการให้บรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารต้องมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการวางแผน การจัดการองค์การ การบริหารบุคคล การอำนวยการและการควบคุม ผู้บริหารเลือกใช้กิจกรรมเหล่านี้โดยผ่านกระบวนการด้านการจัดการสำหรับการเข้าถึงเป้าหมายขององค์การ โดยพื้นฐานแล้วกิจกรรมอันหนึ่งจะขึ้นอยู่กับผลการปฏิบัติงานของกิจกรรมอีกอันหนึ่ง การจัดการองค์การจะอยู่บนพื้นของการวางแผนอย่างดีที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมาในระหว่างกระบวนการของการวางแผนและระบบการอำนวยการต้องมีการปรับความเหมาะสม เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงการวางแผนเหล่านี้และมีการออกแบบองค์การที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้และระบบการควบคุมยังมีความเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแบบแผนงานที่อยู่ให้สามารถปฏิบัติงานไปตามโครงสร้างองค์การที่มีอยู่ได้

ดังนั้นการจัดการที่ดีจึงต้องพยายามทำให้มีการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุดและให้เกิดผลผลิตมากที่สุดประสิทธิผล (effectiveness) สำหรับประสิทธิผลในการจัดการ หมายถึง การทำได้ตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้การจัดการที่มีเพียงประสิทธิภาพนั้นยังไม่เพียงพอต้องคำนึงว่าผลผลิตนั้นเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า การจัดการเป็นการกระบวนการที่สามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์และการวางแผนขององค์กรเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

การจัดการระบบคุณภาพสำนักงานบัญชี

โดยมีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับระบบคุณภาพสำนักงานบัญชี อาทิ เช่น ภัทรวดี วิบูลสมบัติ.(2556) ระบบคุณภาพสำนักงานบัญชี หมายถึง ระบบที่มีการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์และการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดทิศทางและควบคุมองค์กรในเรื่องคุณภาพด้านการจัดทำบัญชีและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานการบัญชี

องค์ประกอบของระบบสำนักงานบัญชีคุณภาพ

1. ระบบคุณภาพของสำนักงานบัญชีประกอบด้วยนโยบายและกระบวนการของแต่ละปัจจัยสำคัญ ซึ่งประกอบด้วย

1.1 ความรับผิดชอบของผู้บริหารของสำนักงานบัญชี

1.2 ข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณของสำนักงานบัญชี

1.3 กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าของสำนักงานบัญชี

1.4 การจัดทรัพยากรของสำนักงานบัญชี

1.5 การปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชี

1.6 การติดตาม ตรวจสอบของสำนักงานบัญชี

1.7 การจัดการเอกสารของสำนักงานบัญชี

2. นโยบายคุณภาพและกระบวนการต้องจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรและให้ความเหมาะสมกับสำนักงานบัญชีและสื่อสารให้แก่เจ้าหน้าที่ภายในสำนักงานบัญชีอย่างทั่วถึง

กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าของสำนักงานบัญชี

1. สำนักงานบัญชีต้องมีกำหนดหลักเกณฑ์ในการคิดค่าธรรมเนียม

2. สำนักงานบัญชีต้องมีการจัดทำสัญญาที่ชัดเจนและได้รับการยอมรับจากลูกค้า

3. สำนักงานบัญชีต้องมีการกำหนดระยะเวลาจัดเก็บค่าธรรมเนียมอย่างชัดเจน

4. สำนักงานบัญชีต้องออกหลักฐานการรับเงินจากลูกค้าทุกครั้ง

5. ในกรณีที่ลูกค้าได้มอบหมายให้สำนักงานบัญชีเป็นผู้กระทำการใด ๆ แทน เช่น การนำส่งภาษีของลูกค้าการนำส่งเงินสมทบกองทุนประกันสังคม เป็นต้น สำนักงานบัญชีต้องนำส่งและดำเนินการให้ ครบถ้วนตามที่ลูกค้าหมอบหมาย

การดูแลทรัพย์สินของลูกค้า

สำนักงานบัญชีต้องมีการจัดทำหลักฐานการส่งมอบและรับมอบทรัพย์สิน รวมถึงการดูแลรักษาการจัดเก็บทรัพย์สินของลูกค้า ทั้งนี้ต้องไม่นำทรัพย์สินของลูกค้ามาต่อรองเพื่อผลประโยชน์ของสำนักงานบัญชี เช่น การยึดบัญชีและเอกสารของลูกค้าไว้โดยไม่ส่งคืน

การปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชี

1. สำนักงานบัญชีต้องมีการจัดทำบัญชีให้ถูกต้องและเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

2. สำนักงานบัญชีต้องมีคู่มือการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีและปฏิบัติตามคู่มือนั้น

3. สำนักงานบัญชีต้องมีการชี้แจงบุคลากรให้เข้าใจชัดเจนถึงวัตถุประสงค์ของงานและมีการฝึกอบรมเพิ่มเติมตามความจำเป็นเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามวัตถุประสงค์

4. สำนักงานบัญชีต้องจัดให้มีการกำกับดูแลความคืบหน้าของงานและคอยแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับงานนั้น

5. สำนักงานบัญชีต้องมีการแต่งตั้งและมอบหมายให้มีผู้ทำการทบทวนผลงานรวมทั้งนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนส่งมอบให้กับลูกค้า

ข้อกำหนดการรับรองคุณภาพของสำนักงานบัญชี

ด้านกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าของสำนักงานบัญชี เนื่องด้วยสำนักงานบัญชีเป็นธุรกิจในรูปแบบการให้บริการและมีนิติบุคคลจำนวนมากที่ใช้บริการ สำนักงานบัญชีในการจัดทำบัญชีและงบการเงินดังนั้น ในกรณีที่ลูกค้ามอบหมายให้สำนักงานบัญชีเป็นผู้กระทำการใด ๆ แทน เช่น การนำส่งภาษีของลูกค้าการนำส่งเงินสมทบกองทุนประกันสังคม ซึ่งสำนักงานบัญชีต้องนำส่งและดำเนินการให้ครบถ้วนตามที่ลูกค้ามอบหมายและพบว่า รูปแบบในการให้บริการของสำนักงานบัญชีให้บริการทางด้านการให้บริการจัดทำบัญชีและงบการเงินจัดทำภาษียื่นสรรพากรและการนำส่งประกันสังคมมากที่สุด

ด้านข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณของสำนักงานบัญชี การเป็นผู้ประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชีถือว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินของกิจการเพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจฐานะทางการเงินที่แท้จริงของกิจการผู้ประกอบ วิชาชีพด้านการทำบัญชีควรเป็นผู้ที่มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชีโดยจะต้องใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินให้ถูกต้องเพื่อไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

ด้านการจัดการเอกสารของสำนักงานบัญชี ซึ่งสำนักงานบัญชีต้องจัดเก็บข้อมูลของลูกค้าและของตนเองในลักษณะที่ป้องกันความเสียหาย

ด้านการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชี สำนักงานบัญชีต้องมีการจัดทำบัญชีให้ถูกต้องและเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดและต้องจัดใหม่การกำกับ ดูแลความคืบหน้าของงานและคอยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดมีผลด้านคุณภาพของผู้ทำบัญชีมีความรู้และมีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 กฎหมายพาณิชย์มาตรฐานการบัญชี

ด้านการจัดการทรัพยากรของสำนักงานบัญชี ไม่ว่าจะเป็นเครื่องมืออุปกรณ์หรือทรัพยากรบุคคลต่างก็เป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสำนักงานกับงานบัญชีต้องจัดการและบำรุงรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็นในการทำบัญชีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงบุคลากรหรือผู้ทำบัญชี ในสำนักงานบัญชีต้องมีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

ด้านการติดตาม ตรวจสอบของสำนักงานบัญชีหากพบปัญหาจากการติดตาม ตรวจสอบสำนักงานบัญชีต้องดำเนินการวิเคราะห์หาสาเหตุและกำหนดแนวทางแก้ไขเพื่อให้มั่นใจว่าปัญหาดังกล่าวจะไม่เกิดซ้ำ

ด้านความรับผิดชอบของผู้บริหารของสำนักงานบัญชีซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายและมีอำนาจสูงสุดในการบริหารนโยบายและกระบวนการของสำนักงานบัญชีในด้านความรับผิดชอบของผู้บริหารต่อนโยบายและกระบวนการของสำนักงานบัญชี

สรุปได้ว่า การจัดการของสำนักงานบัญชีคุณภาพ ควรมีการดำเนินงานที่มีความเหมาะสมและสามารถตรวจสอบได้ง่ายตามกระบวนการและโครงสร้างของระบบการบัญชีเพื่อให้เกิดการประเมินที่ดียิ่งขึ้น

การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชี

ความสำคัญและความจำเป็นของเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจุบันเห็นได้ชัดเจนว่า เทคโนโลยีสารสนเทศได้มีความสำคัญต่อมนุษย์ในหลาย ๆ ด้านซึ่ง (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2552) กล่าวไว้ว่า ความก้าวหน้าทางด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้มีการพัฒนาคิดค้นสิ่งอำนวยความสะดวกสบายต่อการดำรงชีวิตเป็นอันมากเทคโนโลยีได้เข้ามาเสริมสร้างปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิตได้เป็นอย่างดีเทคโนโลยีทำให้การสร้างที่พักอาศัยมีคุณภาพมาตรฐานสามารถผลิตสินค้าและให้บริการต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์มากขึ้น เทคโนโลยีทำให้ระบบการผลิตสามารถผลิตสินค้าเป็นจำนวนมากมีราคาถูกลงสินค้าได้คุณภาพเทคโนโลยีทำให้มีการติดต่อสื่อสารกันได้สะดวกการเดินทางเชื่อมโยงทำให้ประชากรในการพัฒนาการของเทคโนโลยีซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยเพิ่มผลผลิตลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ในการประกอบอาชีพทางด้านเศรษฐกิจการค้าและการอุตสาหกรรมจำเป็นต้องหาวิธีในการเพิ่มผลผลิตลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานคอมพิวเตอร์และระบบสื่อสารเข้ามาช่วยทำให้เกิดระบบอัตโนมัติเราสามารถฝาก ถอนเงินสดผ่านเครื่องเอทีเอ็มได้ตลอดเวลาธนาคารสามารถให้บริการโดยรวมมีประสิทธิภาพในระบบการจัดการทุกแห่งต้องใช้ข้อมูลเพื่อการดำเนินและการตัดสินใจระบบธุรกิจจึงใช้เครื่องมือเหล่านั้นช่วยในหารทำงาน

2. เทคโนโลยีสารสนเทศเปลี่ยนรูปแบบการบริการเป็นกระบวนการกระจายเมื่อมีการพัฒนาระบบข้อมูลและการใช้ข้อมูลได้ดี การบริการต่าง ๆ จึงเน้นรูปแบบการบริการแบบกระจายผู้ใช้สามารถสั่งซื้อสินค้าจากที่บ้านสามารถสอบถามข้อมูลผ่านทางโทรศัพท์นิสิตนักศึกษาบางมหาวิทยาลัยสามารถใช้คอมพิวเตอร์สอบถามผลสอบจากที่บ้านได้

3. เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการในหน่วยงานต่าง ๆ ปัจจุบันทุกหน่วยงานต่างพัฒนาระบบรวบรวมจัดเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในองค์กรประเทศไทยมีระบบทะเบียนราษฎร์ที่จัดทำด้วยระบบคอมพิวเตอร์โดยมีการจัดเก็บข้อมูลภาษีในองค์กรทุกระดับความสำคัญที่จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้

4. เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวข้องกับคนทุกระดับพัฒนาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีด้วยการใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สื่อสารแบบต่าง ๆ

ในขณะที่ ยืน ภู่วรวรรณ (2552) อธิบายว่า ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ได้แก่

1. เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้สังคมเปลี่ยนจากสังคมเกษตรกรรมมาเป็นสังคมอุตสาหกรรม

2. เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ระบบเศรษฐกิจเปลี่ยนจากระบบแห่งชาติไปเป็นเศรษฐกิจโลกที่ทำให้ระบบเศรษฐกิจของโลกผูกพันกันกับทุกประเทศ ความเชื่อมโยงของเครือข่ายสารสนเทศทำให้เกิดโลกาภิวัตน์

3. เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้องค์กรมีลักษณะผูกพันมีการบังคับบัญชาแบบแนวราบมากขึ้นหน่วยธุรกิจมีขนาดเล็กลงและเชื่อมโยงกับหน่วยธุรกิจอื่นเป็นเครือข่ายการดำเนินธุรกิจมีการแข่งขันในด้านความเร็วโดยอาศัยการใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และการสื่อสารทางโทรคมนาคมเป็นตัวสนับสนุน

4. เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเทคโนโลยีแบบสุนทรียะสัมผัสและสามารถตอบสนองความต้องการการใช้เทคโนโลยีในรูปแบบใหม่ที่เลือกเองได้

5. เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้เกิดสภาพทางการทำงานแบบทุกสถานที่และทุกเวลา

6. เทคโนโลยีสารสนเทศก่อให้เกิดการวางแผนการดำเนินการระยะยาวขึ้นอีกทั้งยังทำให้วิถีการตัดสินใจหรือเลือกทางเลือกได้ละเอียดขึ้น

การจัดการสำนักงานบัญชีให้มีมาตรฐานระดับสากลนั้น จำเป็นต้องมีกรอบการดำเนินการงาน เพื่อการควบคุณภาพระดับมาตรฐานสากล กรอบหนึ่ง คือ หลักการควบคุมคุณภาพมาตรฐานสากล ที่กำหนดโดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพานิชย์ หรือ ISQC ซึ่ง ISQC1 กำหนดไว้เรื่อง

1. ความรับผิดชอบของผู้บริหารของสำนักงานบัญชี 2. ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณของสำนักงานบัญชี

3. กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าของสำนักงานบัญชี

4. การจัดการทรัพยากรของสำนักงานบัญชี

5. การปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชี

6. การติดตามตรวจสอบของสำนักงานบัญชี

7. การจัดการเอกสารของสำนักงานบัญชี

อีกกรอบหนึ่งคือมาตรฐานการควบคุมคุณภาพสำนักงานงานสอบบัญชี ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี หรือ TSQC ซึ่ง TSQC1 กำหนดให้สำนักงานสอบบัญชีและผู้สอบบัญชีต้องจัดให้มีระบบการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี องค์ประกอบที่สำคัญที่มาตรฐานฉบับนี้ ได้แก่

1. ความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน สำนักงานต้องจัดให้มีนโยบายและวิธีปฏิบัติเพื่อให้ตระหนักว่าคุณภาพเป็นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงาน บทบาทของหัวหน้าสำนักงานสอบบัญชีเพื่อให้สำนักงานมีคุณภาพตามที่กำหนด

2. ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้สำนักงานและบุคลากรของสำนักงานปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

3. การตอบรับงานสอบบัญชี สำนักงานต้องมีกระบวนการและวิธีปฏิบัติในการตอบรับงานสอบบัญชี รวมถึงการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะ

4. ทรัพยากรบุคคล สำนักงานต้องออกแบบวิธีปฏิบัติเพื่อให้สำนักงานมีบุคลากรที่มีคุณภาพมีทักษะความรู้ ความสามารถ และยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณที่เพียงพอ

5. การปฏิบัติงาน กำหนดวิธีปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ และข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

6. การติดตามผลคือ การติดตามผลเกี่ยวกับนโยบาย วิธีปฏิบัติในการควบคุมคุณภาพ

สรุปได้ว่า ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยีที่เข้ามาซึ่งให้องค์กรต่าง ๆ เข้ามาพัฒนาที่เกี่ยวข้องและเกี่ยวเนื่องในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ทันสมัยและพร้อมกับหารเปลี่ยนแปลง โดยมีระบบสารสนเทศและกระบวนการต่าง ๆ เข้ามาสนับสนุนทางการสื่อสาร

จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศรวมทั้งสถาบันต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่าในบางองค์ประกอบจะมีคุณลักษณะที่เป็นคำอธิบาย บรรยาย ดังนั้นเพื่อความเหมาะสม กระชับใจความสำคัญ ผู้วิจัยจึงใช้คำสำคัญที่แสดงถึงความหมายขององค์ประกอบ แสดงดังตาราง 2.1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.1 การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

นักวิชาการ	องค์ประกอบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
วิเชียร วิทยาอุดม (2559)	1. การพัฒนาการวางแผน 2. การจัดการองค์การ 3. การบริหารบุคคล 4. การอำนวยการและการควบคุม

ตารางที่ 2.1 การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ต่อ)

นักวิชาการ	องค์ประกอบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
	5. มีการออกแบบองค์การที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้และระบบการควบคุม
(สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2552)	1. เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยเพิ่มผลผลิตลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน 2. เทคโนโลยีสารสนเทศเปลี่ยนรูปแบบการบริการเป็นกระบวนการกระจายเมื่อมีการพัฒนาระบบข้อมูลและการใช้ข้อมูลได้ดี 3. เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการในหน่วยงานต่าง ๆ 4. เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวข้องกับคนทุกระดับพัฒนาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีด้วยการใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สื่อสารแบบต่าง ๆ
ยืน ภู่วรวรรณ (2552)	1. เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้สังคมเปลี่ยน 2. เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ระบบเศรษฐกิจเปลี่ยนจากระบบแห่งชาติไปเป็นเศรษฐกิจโลก 3. เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้องค์กรมีลักษณะผูกพันมีการบังคับบัญชาแบบแนวราบมากขึ้น 4. เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเทคโนโลยีแบบสุนทรียะสัมผัส 5. เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้เกิดสภาพทางการทำงานแบบทุกสถานที่และทุกเวลา 6. เทคโนโลยีสารสนเทศก่อให้เกิดการวางแผนการดำเนินการระยะยาว

จากการศึกษาการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี ของนักวิชาการและสถาบันต่าง ๆ ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ นำมาแสดงในตาราง 2.2 ดังนี้

ตารางที่ 2.2 การสังเคราะห์การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	วิเชียร วิทยาอุตม (2559)	สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2552)	ยืน ภู่วรรณ (2552)	**ความถี่**
1. การพัฒนาการวางแผน	√	√	√	3
2. การจัดการองค์การ	√	√	√	3
3. การบริหารบุคคล	√	√	√	3
4. การอำนวยการและการควบคุม	√	√	√	3
5. เพิ่มผลผลิตลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน		√		1
6. การพัฒนาระบบข้อมูลและการใช้ข้อมูลได้ดี		√	√	2

จากตารางที่ 2.2 ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ เลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ในระดับสูง (ความถี่ตั้งแต่ 3 ขึ้นไป) นำมาจัดกลุ่ม (Grouping) หรือผนวกรวมองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันได้ 4 องค์ประกอบ โดยพิจารณาองค์ประกอบที่ตรงกันหรือสอดคล้องกันและพิจารณาความเหมาะสมจึงสรุปองค์ได้ 4 องค์ประกอบ

ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถสรุปนิยามเชิงปฏิบัติการของการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการจัดการที่ประกอบไปด้วยการสร้างสรรค์โดยใช้สารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการทำงานตามลำดับขั้นตอน ผู้วิจัยสามารถสรุปองค์ประกอบของการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การพัฒนาการวางแผน
2. การจัดการองค์การ
3. การบริหารบุคคล
4. การอำนวยการและการควบคุม

สรุปได้ว่า การจัดการด้านสารสนเทศ สามารถนำองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านมาใช้ในการจัดการด้านสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information System) คือ ระบบที่ถูกออกแบบขึ้นมาเพื่อแปลงหรือประมวลผลข้อมูลทางการเงิน (Financial data) ให้เป็นสารสนเทศที่มีประโยชน์ในการตัดสินใจต่อผู้ใช้ โดยมีผู้ให้แนวคิดดังนี้

พลพธู และกัญนิภัทธิ์ (2557) ระบบสารสนเทศทางการบัญชีเป็นส่วนหนึ่งของระบบสารสนเทศขององค์กรที่เก็บรวบรวมและประมวลผลข้อมูล ทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเงินตราและข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับเงินตราเพื่อผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในการวางแผนและควบคุม แต่ปัจจุบันระบบสารสนเทศทางการบัญชีขยายวงครอบคลุมไปถึงการจัดเก็บข้อมูลอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับเงินตรา ซึ่งอาจช่วยเพิ่มค่าให้แกธุรกิจได้ในภายหน้า คำจำกัดความของคำว่า ระบบสารสนเทศทางการบัญชีจึงไม่ได้จำกัดขอบเขตอยู่แค่การบัญชีการเงิน แต่รวมถึงการบัญชีบริหารและไม่ได้จำกัดขอบเขตอยู่แค่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเงินตรา แต่รวมถึงข้อมูลใด ๆ ก็ได้ที่สามารถเพิ่มค่าให้แก่กิจการและลูกค้าของกิจการ

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี เป็นระบบสารสนเทศประเภทหนึ่งในองค์กร ที่ทำหน้าที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรายการค้าและกิจการของธุรกิจขององค์กร มาทำการประมวลผลเพื่อให้ได้สารสนเทศในการตัดสินใจ รวมถึงการจัดให้มีการควบคุมภายในอย่างเพียงพอเพื่อรักษาสินทรัพย์ของกิจการและความถูกต้องน่าเชื่อถือของสารสนเทศที่ได้จากระบบ (ศรัณย์ ชูเกียรติ และสุชาดา สถาวรวงศ์, 2549: 5)

หน้าที่ของระบบสานเทศทางการบัญชี

อาจกล่าวได้ว่ากระบวนการทางบัญชีเป็นขั้นตอนในการรวบรวมรายการหรือเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจ โดยผ่านกระบวนการของการวิเคราะห์และจำแนกข้อมูล การบันทึกข้อมูล การสรุปผลลัพธ์ของข้อมูลและแสดงหรือนำเสนออยู่ในรูปของรายงานทางการเงินและรายงานในรูปแบบอื่น ๆ หลังจากนั้นรายที่ได้จะถูกนำไปตีความหมายเพื่อช่วยในการวางแผน การจัดการและตัดสินใจต่อการดำเนินงานหน้าที่ของระบบสารสนเทศทางการบัญชีก็ไม่มีความแตกต่างกับกระบวนการทางบัญชีที่กล่าวมา

โดยนพฤทธิ์ คงรุ่งโชค (2549) ได้กำหนดองค์ประกอบหลักเกี่ยวกับหน้าที่ของระบบสารสนเทศทางการบัญชีไว้ 6 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. การรวบรวมข้อมูล
2. การประมวลผลข้อมูล
3. การจัดการข้อมูล
4. การควบคุมข้อมูล
5. การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล
6. การจัดสารสนเทศ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลคือการเก็บเอกสารที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางธุรกิจของกิจการ เช่น ใบเสร็จรับเงิน ใบสั่งซื้อ ใบกำกับสินค้า เป็นต้น จากนั้นทำการส่งข้อมูลดังกล่าวเข้าระบบสารสนเทศทางการบัญชีซึ่งสามารถทำได้ 3 ลักษณะ คือ Off-line, On-line และลักษณะผสม

1.1 การส่งข้อมูลในลักษณะ Off - lineคือ การที่อุปกรณ์นำเข้า (Input devices) ไม่ได้ต่อเข้าโดยตรงกับระบบคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์นำเข้าประเภท Off - line ได้แก่ เครื่องป้อนข้อมูลลงเทป เครื่องป้อน ข้อมูลลงดิสก์ เครื่องอ่านอักขระด้วยแสง (Optical Character Recognition: OCR) โดยนำข้อมูลที่อยู่ในรูปของเอกสารและจะทำการรวบรวมเอกสารไว้เป็นชุดหรือแบทช์ (Batch) เพื่อจะแปลงข้อมูลให้อยู่ในสภาพที่คอมพิวเตอร์อ่านได้โดยใช้อุปกรณ์ off -line แต่ละประเภทข้างต้น

1.2 การส่งข้อมูลในลักษณะ On-line คือการที่อุปกรณ์นำเข้า (Input devices) ต่อเข้าโดยตรงกับระบบคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ On-line ได้แก่ จอภาพ แป้นพิมพ์ เครื่องอ่านโอซีอาร์ เครื่องอ่านภาพ การส่งข้อมูล On-line คือ รายการที่เกิดขึ้นส่งเข้าไปที่ระบบคอมพิวเตอร์โดยตรง อาจจะทำโดยบุคลากรของกิจการที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือบุคคลภายนอกองค์กรซึ่งเป็นเจ้าของรายการนั้น เช่น ลูกค้าของธนาคารที่ถอนเงินโดยใช้ระบบเอทีเอ็ม (ATM) การส่งข้อมูลรูปแบบนี้มักเป็นการส่งข้อมูลระยะไกลซึ่งต้องมีการติดต่อสื่อสารเข้ามาเกี่ยวข้องการส่งข้อมูลแบบ On - line นี้มักจะใช้อุปกรณ์จอภาพและแป้นพิมพ์ จึงทำให้โอกาสที่จะเกิดข้อผิดพลาดเนื่องจากการกระทำของผู้ที่เกี่ยวข้องได้

2. การประมวลผลข้อมูล หลังจากได้มีการรวบรวมข้อมูลส่งเข้าระบบสารสนเทศทางการบัญชีแล้วจะทำการประมวลข้อมูล ซึ่งมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ ประมวลผลแบบเป็นงวด (Periodic processing or Batch processing) และประมวลผลทันที (Immediate processing or Real - time processing)

2.1 การประมวลผลแบบเป็นงวด (Periodic Processing) รายการที่เกิดขึ้นจะถูกรวบรวมไว้จนได้จำนวนตามที่ต้องการหรือจนถึงเวลาที่กำหนด จึงเริ่มประมวลผลโดยการผ่านรายการไปยังแฟ้มข้อมูลที่เกี่ยวข้องข้อมูลที่ใช้การประมวลผลเป็นงวดนี้จะใช้กับข้อมูลประจำวันที่ไม่จำเป็นต้องตัวเลขทันที เช่น ใบแจ้งหนี้ของการขายสินค้าเชื่อ การชำระเงินให้กับเจ้าหนี้ค่า สินค้าและ

บริการ การผ่านรายการไปยังแฟ้มข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับตัวเลขดังกล่าวนั้น คือการปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน (Update)

2.2 การประมวลผลทัน (Immediate Processing) การประมวลผลแบบทันที คือ การประมวลผลทุกครั้งที่เกิดรายการ รายการจะถูกส่งเข้าประมวลผลโดยผ่านอุปกรณ์ On - line ทันทีทำให้ข้อมูลอยู่ในแฟ้มข้อมูลถาวรมีสถานะเป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา การประมวลผลทันทีจะมีลักษณะเป็นการโต้ตอบระหว่างคอมพิวเตอร์กับผู้ใช้ เช่น ระบบเอทีเอ็ม (ATM-Automatic Teller Machine) การที่ลูกค้าธนาคารไปกดตัวเลขเพื่อถอนเงินจากธนาคารนั้น ระบบคอมพิวเตอร์จะประมวลผลข้อมูลของลูกค้าคนดังกล่าวโดยลดยอดเงินในบัญชีลงเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเบิกนั้นทันที

3. การจัดการข้อมูลข้อมูลที่เกิดขึ้นจากรายการต่าง ๆ จะจัดเก็บไว้ในแฟ้มข้อมูล ข้อมูลดังกล่าวอาจจะประกอบด้วย วันที่ จำนวนหน่วย จำนวนเงิน คำอธิบายและข้อมูลที่ระบุความแตกต่างของแต่ระเบียน (Record) เช่น เลขประจำตัว เป็นต้น ลักษณะของการจัดการกับข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถกระทำได้ 3 ลักษณะ คือ การจัดการแฟ้มข้อมูลการปรับปรุงแฟ้มข้อมูลและการเข้าถึงข้อมูลหรือการนำข้อมูลออกมาใช้งานในด้านต่าง ๆ ตามความต้องการ

3.1 การจัดการแฟ้มข้อมูลข้อมูลจะจัดเก็บไว้ตามประเภทของแฟ้มข้อมูล ได้แก่

3.1.1 แฟ้มข้อมูลหลัก (Mater file) หรือมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า แฟ้มข้อมูลถาวร (Permanent File) คือแฟ้มที่เก็บข้อมูลที่อธิบายถึง คน สถานที่ หรือสิ่งต่าง ๆ เช่น ข้อมูลของลูกค้า สินค้า แผนกในด้านของข้อมูลทางการบัญชีแฟ้มข้อมูลถาวร คือ สมุดแยกประเภททั่วไป

3.1.2 แฟ้มรายการเปลี่ยนแปลง (Transaction file) คือข้อมูลที่เกี่ยวกับรายการที่เกิดขึ้นซึ่งจะต้องนำไปประมวลผล เช่น รายการขายสินค้า เป็นต้น

3.1.3 แฟ้มข้อมูลในอดีต (History files) คือ ข้อมูลรายการที่เกิดขึ้นในอดีตที่ได้เก็บรวบรวมไว้ในแฟ้มดังกล่าวทำให้ข้อมูลรายการที่สมบูรณ์ เช่น รายการขายสินค้าใน 5 ปี ที่ผ่านมา

3.1.4 แฟ้มข้อมูลอ้างอิง (Reference files) ข้อมูลในแฟ้มของข้อมูลอ้างอิงจะมีตารางหรือรายการข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ในการคำนวณบางอย่างในการประมวลผลข้อมูล เช่น ตารางอัตราภาษีเมื่อถึงช่วงของการประมวลผลที่มีการคำนวณเกี่ยวกับภาษีเงินได้ก็จะดึงข้อมูลจากแฟ้มข้อมูลอ้างอิงไปคำนวณ

3.1.5 แฟ้มข้อมูลรายงาน (Report files) คือ แฟ้มข้อมูลที่จัดทำรูปแบบรายงานในลักษณะต่าง ๆ ตามที่ต้องการเมื่อถึงช่วงเวลาที่จะจัดทำรายงานจะไปดึงข้อมูลจากแฟ้มข้อมูลถาวรหรือแฟ้มรายการมาใส่ในรูปแบบรายงานที่ต้องการ เช่น งบแสดงยอดสินค้าคงเหลือ

3.1.6 แฟ้มข้อมูลสำรอง (Backup files) แฟ้มข้อมูลสำรอง คือ การสำเนาแฟ้มปัจจุบันเก็บไว้อีกแฟ้มข้อมูลหนึ่งเพื่อเป็นข้อมูลสำรองเมื่อข้อมูลที่ใช้งานอยู่ได้รับความเสียหายหรือทำให้ข้อมูลหายไป

3.1.7 แฟ้มข้อมูลชั่วคราว (Suspense files) คือ แฟ้มข้อมูลที่เก็บข้อมูลรายการที่เกิดขึ้นแต่ยังมีข้อผิดพลาดที่จะต้องแก้ไขในกรณีเช่นนี้จะยังไม่เก็บไว้ในแฟ้มข้อมูลรายการแต่จะเก็บไว้ในแฟ้มข้อมูลชั่วคราวนี้

3.2 การปรับปรุงแฟ้มข้อมูล ข้อมูลที่เกิดขึ้นหลังจากจัดเก็บไว้ในข้อมูลประเภทต่าง ๆ ข้างต้นแล้วข้อมูลจะต้องได้รับการปรับปรุงให้ทันกับเหตุการณ์อยู่ตลอดเวลาแฟ้มข้อมูลที่จะต้องทำการปรับปรุง คือ แฟ้มข้อมูลหลักโดยนำเอาข้อมูลจากแฟ้มข้อมูลรายการมาปรับปรุง เช่น การเพิ่มเรดคอร์ดใหม่ คือ พนักงาน บางคนมีการย้ายที่อยู่การปรับปรุงแฟ้มข้อมูลกรณีนี้ คือ เปลี่ยนแปลงข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่ของพนักงานคน ดังกล่าวให้ถูกต้องตามข้อมูลใหม่

3.3 การเข้าถึงข้อมูล หลังจากมีการจัดเก็บข้อมูลและการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันแล้วจะมีการเรียนใช้ข้อมูลนักบัญชีอาจจะต้องการข้อมูลที่จัดเก็บไว้เพื่อนำมาประมวลผลในสิ่งที่ต้องรับผิดชอบการเรียกดู ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.3.1 การเข้าถึงโดยลำดับ (Sequential access) คือ การเรียกดูข้อมูลเรียงลำดับตามที่จัดเก็บ ไว้ เช่น ข้อมูลของพนักงานตั้งแต่วันที่ 1,2,3 .... จนถึงคนสุดท้าย การเรียกดูข้อมูลแบบเข้าถึงลำดับจะใช้ได้ดีในกรณีที่ต้องการดูข้อมูลส่วนใหญ่ในแฟ้มข้อมูล เช่น การที่ผู้จัดการฝ่ายสินเชื่อต้องการเรียกดูข้อมูลของลูกหนี้ แต่ละคนเรียงลำดับตามเลขประจำตัวลูกหนี้

3.3.2 การเข้าถึงโดยตรง (Direct access) คือการที่เรียกดูเฉพาะเรดคอร์ดที่ต้องการโดยไม่ต้องใช้วิธีค้นหาเหมือนกรณีที่ 1 การจะทำเช่นนี้ได้ข้อมูลจะต้องจัดเก็บไว้ในแฟ้มข้อมูลในรูปแบบที่สามารถสนองตอบการเรียกดูเฉพาะเรดคอร์ดที่ต้องการได้แฟ้มข้อมูลดังกล่าวได้แก่

ก. แฟ้มลำดับดัชนี (Indexed sequential file) แฟ้มข้อมูลประเภทนี้จะจัดเรียงเรด คอร์ดของข้อมูลตามค่าของฟิลด์ไดฟิลด์หนึ่งในแต่ละเรดคอร์ด (คือจัดแบบแฟ้มลำดับ) และมีดัชนีที่จะบอกตำแหน่งของเรดคอร์ดนั้นในแฟ้มของข้อมูลทำให้การเรียกดูข้อมูลทำได้อย่างรวดเร็วในรูปแบบของการเข้าถึงโดยตรง

ข. แฟ้มสุ่ม (Random file) คือ แฟ้มข้อมูลที่ตำแหน่งจัดเก็บข้อมูลได้มาจากการคำนวณและวิธีการคำนวณเมื่อจะเข้าไปดูหรือเรียกใช้ข้อมูลในคอมพิวเตอร์ก็สามารถเข้าไปเรียกดูข้อมูลในแฟ้มข้อมูลเฉพาะเจาะจงเป็นรายการเรดคอร์ดได้

4. การควบคุมข้อมูลในการประมวลผลสารสนเทศทางการบัญชี โดยการส่งข้อมูลเข้ามาในระบบนั้นข้อมูลอาจจะเกิดข้อผิดพลาดในส่วนที่ส่งเข้ามาในระบบหรืออาจจะเกิดการสูญหาย การ

ขโมยในขั้นตอนของการประมวลต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นในระบบสารสนเทศทางการบัญชีได้ ดังนั้นในการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีจำเป็นต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้เพื่อเป็นการรักษาข้อมูลหรือสารสนเทศทางการ บัญชีให้มีความถูกต้องเชื่อถือได้และนำไปใช้อย่างถูกต้องโดยบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ดังนั้นการควบคุมข้อมูลจึงเข้าไปเกี่ยวข้องกับทุกส่วนงานของระบบสารสนเทศทางการบัญชี เริ่มตั้งแต่การรับข้อมูลนำเข้าก็จะต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องตามที่เกิดขึ้นจากเอกสารประกอบรายการ การตรวจสอบ การรวบรวมและการประมวลผลและการเรียกดูหรือเรียกใช้ข้อมูลกระทำโดยบุคคลที่มีอำนาจตามสิทธิที่กำหนดไว้เท่านั้น

5. การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล อาจจะมีการใช้เทคนิคในเรื่องของการควบคุมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้มีความปลอดภัยต่อข้อมูล ซึ่งอาจจะถูกโจรกรรมหรือทำลายข้อมูลให้เกิดความเสียหายขึ้น ดังนั้นเพื่อให้ข้อมูลเกิดความปลอดภัย ในระบบคอมพิวเตอร์การเข้าถึงข้อมูลจึงจำเป็นต้องมีระบบรักษาความปลอดภัยโดยกำหนดผู้เข้าถึงข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งทำหน้าที่หนึ่งในระบบสารสนเทศ เช่น การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลนำเข้าเป็นอันดับแรก เป็นต้น

6. การจัดทำสารสนเทศขั้นตอนสุดท้ายของการทำงานในระบบสารสนเทศทางการบัญชี คือการจัดทำสารสนเทศและนำส่งเอกสารสารสนเทศนั้นให้กับผู้ใช้ ซึ่งแบงออกได้เป็น 2 ขั้นตอน คือจัดทำรายงานและนำส่งรายงานไปถึงผู้ใช้รายงานถือเป็นการนำส่งสารสนเทศอย่างเป็นทางการให้แก่ผู้ใช้ภายในองค์การสามารถจำแนกประเภทของรายงานแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการจัดทำ ได้แก่

6.1 รายงานเพื่อให้ในการวางแผน รายงานประเภทนี้จะนำเสนอข้อมูลด้านงบประมาณ ซึ่งช่วยผู้บริหารในการจัดหาและจัดสรรทรัพยากรขององค์การเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานในอนาคต รายงานเพื่อการวางแผนอาจจะเป็นตัวเลขทางการเงินหรือไม่ใช่ตัวเลขทางการเงินก็ได้ เช่น งบประมาณขายเป็นรายงาน การนำเสนอข้อมูลทางการเงิน ส่วนรายงานแสดงการใช้พื้นที่ในโรงงานเพื่อประกอบการพิจารณาติดตั้งเครื่องจักรใหม่เป็นรายงานเพื่อใช้ในการวางแผนที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงิน

6.2 รายงานเพื่อใช้ในการควบคุม เป็นรายงานที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้บริการมั่นใจได้ว่าการดำเนินงานของกิจการเป็นไปตามแผนที่กำหนดในรายงานประกอบด้วยมาตรฐานหรือแผนที่กำหนดไว้เปรียบเทียบกับสิ่งที่เกิดขึ้น ถ้าผลแตกต่างที่เกิดขึ้นมีส่วนสำคัญก็จะแสดงรายงานดังกล่าวให้เห็นเด่นชัดขึ้นกว่ารายการอื่น ๆ

6.3 รายงานการดำเนินงาน รายงานนี้จะแสดงให้เห็นถึงสถานะภาพการทำงานในปัจจุบันของกิจการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลจากรายงานนี้ช่วยให้ผู้บริหารสามารถบริหารงานประจำวันของกิจการได้เป็นอย่างดี หลังจากจัดทำรายงานแล้วขั้นตอนต่อไปของการจัดทำสารสนเทศนี้ คือ การนำส่งรายงานไปให้ผู้ใช้ คือ ผู้บริหารภายในองค์การซึ่งสามารถจัดทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับ

ลักษณะของระบบเครือข่าย รายงานที่จัดทำในลักษณะต่าง ๆ นั้น จะส่งไปถึงมือผู้รับโดยผ่านระบบเครือข่ายดังกล่าว

สรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศทางการบัญชี เป็นการทำงานในรูปแบบของระบบใหม่ที่ได้มีการทำแทนการใช้แบบเดิมมาพัฒนาให้อยู่ในระบบที่กระบวนการทำงานที่ง่ายและรวดเร็ว พร้อมทั้งจัดเก็บข้อมูลได้หลากหลายช่องทางและสามารถเก็บข้อมูลที่มิอาจเปิดเผยได้ ทั้งนี้นักบัญชรหรือสำนักงานบัญชีควรมีการไตร่ตรองความถูกต้องและจัดเก็บข้อมูลอย่างถูกต้องเพื่อป้องกันการสูญหายหรือการนำข้อมูลออกไปใช้โดยมิได้รับอนุญาต ทั้งนี้ควรมีการจัดเก็บรวบรวมอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีของนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศรวมทั้งสถาบันต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่าในบางองค์ประกอบจะมีคุณลักษณะที่เป็นคำอธิบาย บรรยาย ดังนั้นเพื่อความเหมาะสม กระชับใจความสำคัญ ผู้วิจัยจึงใช้คำสำคัญที่แสดงถึงความหมายขององค์ประกอบ แสดงดังตาราง 2.3 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.3 ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี

นักวิชาการ	องค์ประกอบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี
พลพธู และกัญนิภัทธ์ (2557)	1. เก็บรวบรวมและประมวลผลข้อมูล 2. ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในการวางแผนและควบคุม 3. สามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่กิจการและลูกค้าของกิจการ
นพฤทธิ์ คงรุ่งโชค (2549)	ได้กำหนดองค์ประกอบหลักเกี่ยวกับหน้าที่ของระบบสารสนเทศทางการบัญชีไว้ 6 ส่วน ดังต่อไปนี้ 1. การรวบรวมข้อมูล 2. การประมวลผลข้อมูล 3. การจัดการข้อมูล 4. การควบคุมข้อมูล 5. การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล 6. การจัดสารสนเทศ

จากการศึกษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี ของนักวิชาการและสถาบันต่าง ๆ ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีนำมาแสดงในตารางที่ 2.4 ดังนี้

ตารางที่ 2.4 การสังเคราะห์ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี	พลพฐ แสงภักญนิภัทธ์ (2557)	นพฤทธิ์ คงรุ่งโชค (2549)	ความถี่
1. เก็บรวบรวม	√	√	2
2. ประมวลผลข้อมูล	√	√	2
3. ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในการวางแผน	√	√	2
4. สามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่กิจการและลูกค้าของกิจการ	√		1
5. การจัดการข้อมูล	√	√	2
6. การควบคุมข้อมูล	√	√	2
7. การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล		√	1
8. การจัดสารสนเทศ		√	1

จากตารางที่ 2.4 ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบทั้ง 8 องค์ประกอบ เลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ในระดับสูง (ความถี่ตั้งแต่ 2 ขึ้นไป) นำมาจัดกลุ่ม (Grouping) หรือผนวกรวมองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันได้ 5 องค์ประกอบ โดยพิจารณาองค์ประกอบที่ตรงกันหรือสอดคล้องกันและพิจารณาความเหมาะสมจึงสรุปองค์ได้ 5 องค์ประกอบ

ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถสรุปนิยามเชิงปฏิบัติการของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี หมายถึง การจัดการรวบรวมข้อมูลภายใต้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีโดยใช้กระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีแต่ละพื้นที่ว่ามีกระบวนการอย่างไร ที่ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1. เก็บรวบรวม
2. ประมวลผลข้อมูล
3. ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในการวางแผน
4. การจัดการข้อมูล
5. การควบคุมข้อมูล

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี เป็นกระบวนการทางการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ของสำนักงานบัญชี โดยมีการจัดเรียงข้อมูลและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเข้าระบบซึ่งเป็นการดำเนินงานในรูปแบบสมัยใหม่ ผ่านระบบสารสนเทศ ทั้งนี้มีความสอดคล้องในการศึกษาครั้งนี้ด้านการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการของสำนักงานบัญชีเพื่อให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับจัดการสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal ของสำนักงานบัญชี

New Normal หรือ ความปกติในรูปแบบใหม่ที่เราต้องยอมรับให้ได้หลังจากนี้ สิ่งที่ไม่เคยเกิดขึ้นก่อนหน้านี้จะกลายเป็นเรื่องปกติ สถานการณ์โควิด-19 ทำให้โลกเปลี่ยนแปลงไปตลอดกาล การใช้ชีวิตของผู้คนเปลี่ยนไปทั่วโลกจากการเว้นระยะทางสังคม (Social Distancing) การใช้ชีวิตที่เคยปกติจะไม่ปกติอีกต่อไป ทุกคนต้องปรับตัวจากสถานการณ์ที่บีบรัดจนกลายเป็นเรื่องปกติไปในที่สุด

การปรับตัวและปรับใจเข้ากับการเปลี่ยนแปลงใหม่ให้ได้ วิกฤตโควิด -19 ยังส่งผลให้เกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจมีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของผู้คนเป็นจำนวนมาก เกิดสิ่งที่เรียกว่า “New Normal” หรือ “ชีวิตวิถีใหม่” พฤติกรรมของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไป (รุจิรัตน์ ปาลีพัฒน์สกุล ,2563)

1. องค์กรเปลี่ยนแนวคิดเป็นพัฒนาสู่ความยั่งยืนการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ทำให้หลายธุรกิจต้องปรับแนวคิดการปรับปรุงพัฒนาองค์กรจากเดิมที่มุ่งพัฒนาองค์กรสู่ความทันสมัย (Modernism) ต้องหันมาใส่ใจและมุ่งที่จะพัฒนาองค์กรสู่ความยั่งยืน (Sultanism) โดยการบริหารจัดการความสมดุลในองค์กรด้านต่าง ๆ

2. เทคโนโลยีตอบโจทย์ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) สำหรับเทคโนโลยีที่จะเข้ามาตอบโจทย์ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ที่หลายคนต้องเจอและนับเป็นโอกาสของธุรกิจต่าง ๆ ที่หากปรับตัวทันก็สามารถสร้างรายได้ให้เติบโต เช่น ช้อปปิ้งออนไลน์: การชำระเงินแบบดิจิทัล: การทำงานที่บ้าน เป็นต้น

วิถีใหม่สำหรับสิ่งที่ท้าทายนักบัญชี นักบัญชีเองก็เป็นอีกอาชีพหนึ่งที่ถูกท้าทายในสถานการณ์แบบนี้อย่าน้อยก็คือการเปลี่ยนแปลง 3 ด้านคือ

1. ธุรกิจวิถีใหม่ (New Business Normal) New Normal ในธุรกิจต้องเปลี่ยนแปลงไปพฤติกรรรลูกค้าเปลี่ยนไปอย่างไร Social Distancing จะเป็นปัจจัยหลัก ถ้าธุรกิจเป็นร้านอาหาร การรับประทานอาหารที่ร้านต้องมีการจัดพื้นที่เพื่อเว้นระยะห่างส่งผลต่อจำนวนลูกค้าที่ลดลงและรายได้ของธุรกิจลดลง พฤติกรรมลูกค้าอาจจะมีการสั่งอาหารไปทานที่บ้านมากขึ้น หันมาใช้บริการตัวแทน

ในการจัดส่งอาหารแบบDelivery มากขึ้น ถ้าคุณยังทำธุรกิจรูปแบบเดิมไม่นานก็อาจจะต้องปิดตัวลงไปธุรกิจห้างสรรพสินค้า ลูกค้าจะเดินซื้อสินค้าตามห้างลดลงและหันมาซื้อสินค้าแบบออนไลน์กันมากขึ้นและยังมีอีกหลายธุรกิจที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงไป

2. การเรียนรู้ (Learning) สิ่งที่นักบัญชีต้องมีการเรียนรู้และนำไปปรับใช้อย่างจริงจังกับธุรกิจ เช่น เมื่อรูปแบบธุรกิจมีการเปลี่ยนไป ธุรกรรมของธุรกิจอาจจะเกิดขึ้นมาในรูปแบบเอกสารดิจิทัลมากขึ้น การจัดเก็บข้อมูลเอกสารทางการบัญชีในรูปแบบ File เอกสาร การบันทึกบัญชีในองค์กรจะถูกเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบ การนำเสนอข้อมูลในงบการเงิน ได้แก่ งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสดหรือข้อมูลอื่น ๆ เพื่อนำเสนอให้กับผู้บริหารจากการรายงานข้อมูลตัวเลขอาจต้องเปลี่ยนเป็นรูปแบบการนำเสนอผ่าน Infographic เพื่อให้ผู้บริหารได้เข้าใจ

3. การทำงาน (Working) เวลาที่เกิดวิกฤต ความสำคัญที่บริษัทต้องทำหรือเป้าหมายที่ทุกคนยอมรับร่วมกันนั้นดูจะมีไม่กี่ข้อแต่ชัดเจนมาก ๆ พอเข้าใจและรู้ว่าเป้าหมายนั้นสำคัญแล้วพลังแห่งความร่วมมือร่วมใจกันก็มากันท่วมท้นกว่าการทำงานก่อนโควิดมาก พลังแฝงอีกอย่างที่น่าเรียนรู้ในช่วงนี้ก็คือ องค์กรที่มีความ “ห่วงใยกัน” ผู้ใหญ่ห่วงใยผู้น้อยมีการห่วงเรื่องความปลอดภัยของพนักงานต้องเสียสละผู้ใหญ่เสียสละก่อนก็จะเป็นองค์กรที่แข็งแรงมาก ๆ ในการฝ่าวิกฤตจะทำอย่างไรให้ความรู้สึกดี ๆ นี้ยังคงอยู่และต่อเนื่องเมื่อโควิดจากไปแล้ว

สรุปได้ว่า การปรับตัวและปรับใจเข้ากับการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบใหม่ สามารถปฏิบัติได้ตามสถานการณ์ของการดำเนินชีวิตในประจำวัน นอกจากนี้การดำเนินงานในด้านการจัดการ การในด้านการเรียนต่อการเปลี่ยนแปลงในดำเนินตามวัตถุประสงค์อย่างทันถ่วงที

บทบาทนักบัญชีในสถานการณ์ COVID-19

จากสถานการณ์ไวรัส COVID-19 ที่ผ่านนั้น ส่งผลต่อกระทบต่อธุรกิจเป็นอย่างมาก ซึ่งนักบัญชีเป็นหนึ่งอาชีพที่ต้องมีการเตรียมรับมือกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นอย่างดีในหลายลักษณะดังต่อไปนี้

1. การบันทึกบัญชี การปิดบัญชี การจัดทำงบการเงิน ต้องวางแผน พยายามออกงบการเงินให้เร็วกว่าเดิม ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารเพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจ (ควรต้องปิดบัญชีประจำเดือน)

2. การทำความเข้าใจในงบการเงิน การจัดทำบทสรุปสาระสำคัญ เพื่อผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้เร็วยิ่งขึ้น เรื่องนี้ก็เป็นเรื่องสำคัญ หากนักบัญชีปิดบัญชีได้เร็ว ออกงบการเงินได้เร็ว แต่งบการเงินที่ถูกจัดทำไม่ทราบเนื้อหาสาระ ไม่เข้าใจในสิ่งที่ควรวิเคราะห์ นำเสนอมันก็ไม่มีประโยชน์ ดังนั้นการวิเคราะห์งบการเงิน การอ่านงบการเงิน จึงเป็นเรื่องทักษะความรู้พื้นฐานที่นักบัญชีพึงต้องมี

3. ต้องนำแนวความคิดเรื่องการบริหารความเสี่ยงมาช่วยในการจัดการ/เฝ้าระมัดระวัง ซึ่งหากผู้บริหารได้ร่วมพิจารณาถูกจัดทำมาเป็นแผนบริหารความเสี่ยง มันก็จะทำให้องค์กรเรามีภาพ Mapping ในการเฝ้าระวังและการจัดการที่ดียิ่งขึ้นและถือได้ว่าเป็นการปรับตัวที่ดีขององค์กร

4. การพัฒนาระบบสารสนเทศ การพิจารณาศึกษาโปรแกรมมาช่วยสนับสนุนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลรวมถึงการปรับปรุงกระบวนการทำงาน การจัดระบบการควบคุมภายใน ให้มีความเพียงพอและเหมาะสม โดยเฉพาะการเสริมมุมมองในเรื่องการลดโอกาสของการเกิดทุจริต

5. การกำหนดรายงานเพื่อการบริหารที่สำคัญ นอกเหนือจากงบการเงินเพื่อการจัดการ เช่น งบประมาณกระแสเงินสด /การจัดทำงบประมาณเปรียบเทียบ เป็นต้น

6. การกำหนดแนวการตรวจสอบ ติดตามผล เพื่อค้นหา/การส่งสัญญาณเตือนภัยให้ผู้บริหารได้รับทราบ เพื่อจะได้เร่งดำเนินการแก้ไขได้อย่างทันเวลา โดยเฉพาะการพัฒนาทีมงานให้มีความรู้ความเข้าใจ ในงานบัญชีและการตรวจสอบ

7. หมั่นติดตามข้อมูลข่าวสารทางเศรษฐกิจ/เทคโนโลยีอย่างใกล้ชิด ประเมิน วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตกผลึก ผลกระทบต่อองค์กร/แนวทางที่ควรดำเนินการ เพื่อเสนอต่อผู้บริหาร

8. การพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง ในไม่เพียงเฉพาะบัญชี ภาษี แต่ควรต้องเสริมสร้างความรู้ในเชิงการบริหารจัดการ /การบริหารเชิงกลยุทธ์ การตลาด หรือความรู้อื่น ๆ ที่จะช่วยทำให้บทบาทหน้าที่ของนักบัญชีเพิ่มคุณค่าและมูลค่ามากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การจัดการเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal ของสำนักงานบัญชี เป็นกระบวนการจัดการที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงและพร้อมก้าวเจ้าสู่การดำเนินงานในรูปแบบให้อยู่ภายใต้การควบคุมและการจัดการทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ให้เกิดการบูรณาการและพัฒนาศักยภาพมากยิ่งขึ้น

2.4 บริบทของสำนักงานบัญชี

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีและพระราชบัญญัติการกำหนดวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผู้ให้แนวคิดและทฤษฎีดังนี้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ คือสถาบันทางวิชาชีพที่ทำการกำหนดปรับเปลี่ยนเกี่ยวกับมาตรฐานทางวิชาชีพ และมีหน้าที่ในการขึ้นทะเบียนทางวิชาชีพออกพักใช้และเพิกถอนใบประกอบวิชาชีพ อีกทั้งยังมีอำนาจหน้าที่ในการรับรองคุณวุฒิหรือปริญญาทางการศึกษา ตลอดจนมีหน้าที่ในการจัดการอบรมและรับรองหลักสูตรเกี่ยวกับวิชาชีพ รวมถึงเป็นศูนย์กลางในการให้ความรู้เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพ โดยผู้จัดทำบัญชีและผู้สอบบัญชีจะต้องมีการดำเนินงานภายใต้กฎหมาย และมาตรฐานทางวิชาชีพ ของแต่ละประเทศ ซึ่งเมื่อมีการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ทำให้แต่ละประเทศมีการปรับมาตรฐานวิชาชีพให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อเป็นกรอบมาตรฐานเกี่ยวกับการยอมรับการเปิดเสรีในการเคลื่อนย้ายแรงงานวิชาชีพบัญชีต่อไป

ข้อตกลงยอมรับร่วมคุณสมบัตินักวิชาชีพ

ข้อตกลงยอมรับร่วมคุณสมบัตินักวิชาชีพ หรือ ASEAN Mutual Recognition Arrangement: MRA กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (2555) ให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อตกลงไว้ว่าเป็นข้อตกลงเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพบริการ โดยมีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติเฉพาะด้านทั้งในส่วนที่เป็นระดับการศึกษา ประสบการณ์และการแสดงให้เห็นถึงความสามารถเกี่ยวกับการทำงานในแต่ละสาขาอาชีพ ทั้งนี้เป็นกรอบแนวทางในการเจรจาเพื่อสนับสนุนการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและลดช่องว่างในความแตกต่างของบุคลากร

ข้อตกลงดังกล่าวนี้ได้ผ่านการลงนามร่วมกันของผู้นำทั้ง 10 ประเทศ โดยในปัจจุบันได้มีการลงนามยอมรับร่วมใน 8 สาขาอาชีพแล้วดังนี้ข้อตกลงยอมรับร่วมสาขาวิชาชีพแพทย์วิชาชีพ ทันตแพทย์สาขาวิชาชีพพยาบาล สาขาวิชาชีพวิศวกรรม สาขาวิชาชีพสถาปัตยกรรม สาขาวิชาชีพสำรวจ สาขาวิชาชีพท่องเที่ยวและสาขาวิชาชีพบัญชี

กรอบข้อตกลงยอมรับร่วมคุณสมบัติวิชาชีพบัญชีอาเซียน

กรอบข้อตกลงยอมรับร่วมคุณสมบัติวิชาชีพบัญชีอาเซียน หรือ ASEAN Framework Mutual Recognition Arrangement Framework of Accountancy Services เป็นการกำหนดกรอบข้อตกลงสำหรับสาขาวิชาชีพบัญชีของประเทศสมาชิกโดยได้กำหนดกรอบในแต่ละด้านไว้ดังนี้ คุณสมบัติทางการศึกษาจะต้องมีคุณวุฒิตามที่ประเทศของตนกำหนดและต้องผ่านการประเมินและได้รับหนังสือรับรองจากหน่วยงาน หรือคณะกรรมการจากประเทศที่เข้าไปประกอบอาชีพ คุณสมบัติเกี่ยวกับใบประกอบวิชาชีพต้องจัดทำตามกฎระเบียบภายในประเทศ และให้บริการสำหรับการขออนุญาตใบประกอบวิชาชีพของนักบัญชีจากประเทศอื่น คุณสมบัติด้านประสบการณ์การทำงานจะต้องเป็นไปตามที่ประเทศผู้รับกำหนดไว้และต้องสร้างความมั่นใจว่ามีศักยภาพในการทำงานและมีความรู้ตามกฎระเบียบของประเทศที่ตนจะไปทำงาน คุณสมบัติเกี่ยวกับมาตรฐานทางวิชาชีพในแต่ละประเทศควรมีการปรับเปลี่ยนการใช้มาตรฐานวิชาชีพให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลเพื่อให้คุณสมบัติเกี่ยวกับวิชาชีพเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

คุณสมบัติผู้ทำบัญชีของสำนักงานบัญชี (Concepts of qualification of the accountants in the Accounting Firms)

ในแม่บทของการศึกษาสากล (International Education) “ศักยภาพ” ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหมายรวมถึง ความรู้ทักษะ ค่านิยม ทัศนคติและจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่จะช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ โดยผู้ประกอบวิชาชีพต้องสามารถแสดงให้เห็นว่าตนเองมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้ (International Education for Professional Accountants: IES)

1. ความรู้ในวิชาชีพบัญชี (IES 2) ประกอบด้วย

1.1 ความรู้ด้านบัญชีและการเงิน

1.2 ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ

1.3 ความรู้และสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความรู้ด้านบัญชีและการเงิน ครอบคลุมการรายงานทางการเงิน การจัดทำงบประมาณการ ภาษีอากร กฎหมายธุรกิจและกฎหมายพาณิชย์และการตรวจสอบบัญชี

ความรู้ด้านองค์กรธุรกิจ ครอบคลุมความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ตลาด ทางการเงิน พฤติกรรมองค์กร การจัดการและการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์การตลาดและธุรกิจระหว่าง ประเทศ

ความรู้และสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ครอบคลุมความรู้พื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ความรู้ทางการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ และความสามารถในการออกแบบระบบสารสนเทศ

2. ทักษะในวิชาชีพบัญชี (IES 3) ประกอบด้วย

2.1 ทักษะทางปัญญา

2.2 ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน

2.3 ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล

2.4 ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร

2.5 ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ

ทักษะทางปัญญา ครอบคลุมเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้การวิเคราะห์การ สังเคราะห์และการประเมิน โดยสามารถอธิบายหลักและทฤษฎีทางบัญชีแปลความหมายข้อมูลทาง บัญชีเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาทางบัญชีมีวิจารณญาณในการวิเคราะห์หาเหตุผลและสรุปผล

ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ครอบคลุมเกี่ยวกับ ความชำนาญทางตัวเลข ความสามารถในการวัดผล ความสามารถในการรายงานผล ความสามารถในการปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎเกณฑ์ข้อบังคับ

ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ครอบคลุมเกี่ยวกับการจัดการตนเอง ความคิดริเริ่ม ความสามารถในการจัดการทรัพยากร ความสามารถในการจัดการงานให้เสร็จทันเวลา ความสามารถ ในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของการทำงานและความระมัดระวังในการปฏิบัติงาน

ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ครอบคลุมเกี่ยวกับความสามารถใน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การมีมนุษย์สัมพันธ์ความสามารถในการประสานงาน เจรจาหาข้อตกลง ความสามารถในการพูดและเขียนได้ตรงประเด็น ความสามารถในการฟัง และอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ ครอบคลุมเกี่ยวกับความสามารถในการวางแผน เชิงกลยุทธ์การจัดแบ่งหน้าที่และภาวะผู้นำ

3. ค่านิยม จรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชี (IES 4) ครอบคลุมเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักพื้นฐานของจรรยาบรรณในเรื่องความซื่อสัตย์ขีด ความสามารถทางวิชาชีพ ความใส่ใจและการรักษาความลับ การทำตามมาตรฐานวิชาการเชิงปฏิบัติ ความอิสระ ความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ การทำหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ และ ความรับผิดชอบต่อสังคม (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2560)

สรุปได้ว่า วิชาชีพการบัญชี ซึ่งประกอบด้วยคุณสมบัติผู้ทำบัญชีของสำนักงานบัญชีเกี่ยวกับการดำเนินปฏิบัติงานในสายการบัญชีที่มีความเหมาะสมและสามารถจัดการทางการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

พระราชบัญญัติการกำหนดวิชาชีพบัญชี

พระราชบัญญัติการบัญชีพ.ศ.2543 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ.2543 ซึ่งจะมีผลทำให้กฎหมายบัญชีหรือประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 285 ถูกยกเลิกไปในพระราบบัญญัติฉบับนี้ได้มีการกำหนดแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบัญชีของธุรกิจไว้ 2 ฝ่าย คือ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีกับผู้ทำบัญชีเพื่อให้บุคคลทั้ง 2 ฝ่าย ได้มีหน้าที่และความรับผิดชอบที่ช่วยทำให้การจัดทำทำบัญชีของธุรกิจถูกต้อง สงผลให้ข้อมูลในงบการเงินเชื่อถือได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจได้ (กรมพัฒนาธุรกิจ. 2560)

1.ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหมายความว่า ผู้มีหน้าที่จัดให้มีการทำบัญชีตามพระราชบัญญัติ การบัญชีพ.ศ. 2543 (มาตรา 4) ซึ่งประกอบด้วย (มาตรา 8)

กลุ่มที่ 1 (มาตรา 8 วรรค 1)

1. ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ซึ่งได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัดและห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล

2. บริษัทจำกัด

3. บริษัทมหาชนจำกัด

4. นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

5. กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีประกอบธุรกิจเป็นประจำในสถานที่หลายแห่งแยกจากกัน ซึ่ง หมายถึง สถานที่ประกอบการที่แยกออกไปจากสำนักงานใหญ่โดยมีที่ตั้งถาวร ซึ่งมีพนักงานประจำและมีการดำเนินกิจการที่จะก่อให้เกิดรายได้เช่น โชว์รูม ธนาคารพาณิชย์เป็นต้น ให้ผู้มีหน้าที่ รับผิดชอบในการจัดการธุรกิจในสถานที่นั้นเป็นผู้มีหน้าที่ทำบัญชี (มาตรา 8 วรรค 2)

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีดังกล่าวข้างต้น จะดำเนินการโดยผู้ที่กระทำการแทน นิติบุคคลหรือธุรกิจ หมายถึง บุคคลดังต่อไปนี้

1. หุ้นส่วนผู้จัดการ ของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน

2. กรรมการบริษัท ของบริษัทจดทะเบียน บริษัทมหาชนจำกัด

3. ผู้กระทำการแทนที่ได้รับแต่งตั้งจากนิติบุคคลต่างประเทศ ของนิติบุคคลต่างประเทศที่เข้า มาประกอบธุรกิจในไทย

4. ผู้กระทำการแทนที่ได้รับแต่งตั้ง ของกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร

5. ผู้จัดการ ของสถานที่ประกอบธุรกิจเป็นประจำ

กลุ่มที่ 2 (มาตรา 8 วรรค 4)

บุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มิได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีออกประกาศกระทรวงพาณิชย์กำหนดให้เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีได้แก่

1. บุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่ได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจเป็นผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้มีไว้เพื่อจำหน่าย ผู้นำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักร หรือผู้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าประเภทแถบ เสียงเพลง แถบวีดีทัศน์และแผ่นซีดี (ประกาศกระทรวงพาณิชย์เรื่อง กำหนดให้บุคคลธรรมดาหรือ ห้างหุ้นส่วนที่มิได้จดทะเบียน เป็นผู้มีหน้าที่จัดจัดทำบัญชี พ.ศ. 2544)

2. บุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มิได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจ โรงงานแปรสภาพ แกะสลัก และการทำหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีก การค้าส่ง งาช้าง และผลิตภัณฑ์จากงาช้าง (ประกาศกระทรวงพาณิชย์เรื่อง กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับงาช้างเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี พ.ศ. 2551)

หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีคือ ต้องจัดให้มีการทำบัญชีสำหรับการประกอบธุรกิจของตน โดยมีรายละเอียด หลักเกณฑ์และวิธีการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 8 วรรค 1) โดยหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีมีดังนี้

1.จัดให้มีการทำบัญชีนับแต่วันเริ่มทำบัญชี

ตารางที่ 2.1 ผู้มีหน้าจัดทำกลุ่มบัญชี กลุ่มที่ 1 (มาตรา 9(1)-(4)

ประเภทนิติบุคคล	วันเริ่มทำบัญชี
- ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน - บริษัทจำกัด - บริษัทมหาชนจำกัด	นับแต่วันที่ได้รับการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย
-นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย	นับแต่วันที่ได้เริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทย
-กิจการร่วมการค้าตามประมวลรัษฎากร	นับแต่วันที่ได้เริ่มต้นประกอบกิจการ
-สถานที่ประกอบธุรกิจเป็นประจำ	นับแต่วันที่เริ่มต้นประกอบกิจการ

ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (2560)

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีกลุ่มที่ 2 (มาตรา 8 วรรค 6)

-บุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มิได้จดทะเบียนตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ให้เริ่มทำบัญชีนับแต่วันที่เริ่มต้นประกอบกิจการ (ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า)

2. จัดให้มีการทำบัญชีให้ครบถ้วนและถูกต้อง โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายกำหนด อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ประกาศกำหนดในเรื่องต่อไปนี้ (มาตรา 7 (1)–(4)

2.1 ชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำ

- บัญชีรายวัน
- บัญชีแยกประเภท
- บัญชีสินค้า
- บัญชีรายวัน บัญชีแยกประเภทอื่น และบัญชีแยกประเภทย่อยตามความจำเป็นแก่การทำบัญชีของธุรกิจ

กรณีบุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มิได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทยตาม ประกาศกระทรวงพาณิชย์ต้องจัดทำบัญชีสินค้าเท่านั้น (ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า)

2.2 ข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชี

2.3 ระยะเวลาที่ต้องลงรายการในบัญชี

- บัญชีรายวัน ต้องลงรายการในบัญชีภายใน 15 วัน นับแต่วันที่รายการนั้นเกิดขึ้น

- บัญชีแยกประเภท ต้องผ่านรายการจากบัญชีรายวันภายใน 15 วัน นับแต่วันสิ้น เดือนของเดือนที่รายการนั้นเกิดขึ้น

- บัญชีสินค้า ต้องลงรายการในบัญชีภายใน 15 วัน นับแต่วันสิ้นเดือนที่รายการนั้น เกิดขึ้น กรณีที่บัญชีเป็นแยกประเภทและบัญชีสินค้า ซึ่งต้องมีการลงรายการยอดคงเหลือต้องลง รายการยอดคงเหลือให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันปิดบัญชี

2.4 เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี

- เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยบุคคลภายนอก

- เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อออกให้แก่ บุคคลภายนอก

- เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อใช้ในกิจการตนเอง (อ่านรายละเอียดเพิ่มเติม ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดชนิดของบัญชีที่ต้องจัดทำข้อความและรายการที่ต้องมีในบัญชีระยะเวลาที่ต้องรายการในบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ ประกอบการลงบัญชีพ.ศ. 2544 แก้ไข ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2442)

3. ต้องปิดบัญชีครั้งแรกภายใน 12 เดือนนับแต่วันเริ่มทำบัญชีและปิดบัญชีทุกรอบ 12 เดือนนับแต่วันปิดบัญชีครั้งก่อน (มาตรา 10) ทั้งนี้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีจะปิดบัญชีโดยมีรอบปีบัญชีน้อยกว่า 12 เดือน ได้เพียง 2 กรณีเท่านั้น กล่าวคือ

กรณีที่ 1 เป็นรอบปีบัญชีปีแรก ซึ่งมีรอบปีบัญชีน้อยกว่า 12 เดือน

กรณีที่ 2 รอบปีบัญชีที่ได้รับอนุญาตเปลี่ยนรอบปีบัญชีจากสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตร บัญชีแล้ว

4. ต้องจัดทำงบการเงินและยื่นงบการเงิน (เฉพาะผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามกลุ่มที่ 1)

4.1 กำหนดระยะเวลาของการยื่นงบการเงินต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (มาตรา 11 วรรค 1)

4.1.1 ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศและกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร ต้องยื่นการเงินต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ภายใน 5 เดือนนับแต่วันปิดบัญชี

4.1.2 บริษัทจำกัด และบริษัทมหาชนจำกัด ให้ยื่นงบการเงินต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ภายใน 1 เดือนนับแต่วันที่งบการเงินนั้นได้รับอนุมัติในที่ประชุมใหญ่

4.2 การยื่นงบการเงินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นงบการเงินที่อธิบดีกรมพัฒนา ธุรกิจการค้าประกาศกำหนด (มาตรา 11 วรรค 2) และงบการเงินต้องมีรายการย่อตามที่อธิบดีกรม พัฒนาธุรกิจการค้าประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์กำหนด (มาตรา 11 วรรค 3)

4.3 งบการเงินต้องได้รับการตรวจสอบและแสดงความคิดเห็นโดยผู้สิบบัญชีรับอนุญาต (มาตรา 11 วรรค 4) เว้นแต่ งบการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่มีทุกรายการต่อไปนี้คือ ทุน ไม่เกิน 5 ล้านบาท และสินทรัพย์รวม ไม่เกิน 30 ล้านบาท และรายได้รวม ไม่ เกิน 30 ล้านบาท

ได้รับยกเว้นไม่ต้องได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (กฎกระทรวงว่าด้วยการยกเว้นไม่ต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดย ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พ.ศ. 2544)

5. จัดให้มีผู้ทำบัญชีซึ่งมีคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชีตามอธิการกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดตามมาตรฐาน 7 (6) และมีหน้าที่ควบคุมดูแลผู้บัญชีให้จัดทำบัญชีให้ตรงต่อความเป็นจริงและถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 19 วรรค 1) เว้นแต่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาจะเป็นผู้ทำบัญชีสำหรับกิจการของตนเองก็ได้ (มาตรา 18 วรรค 2)

6. ส่งมอบเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้แก่ผู้ทำบัญชีให้ครบถ้วนถูกต้อง เช่น ใบเสร็จรับเงิน ใบส่งของ หรือเอกสารใด ๆ ที่ใช้เป็นหลักฐานในการลงรายการในบัญชีเพื่อให้บัญชีที่จัดทำขึ้นสามารถแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและตามมาตรฐานการบัญชี (มาตรา 12)

7. เก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่ทำการหรือ สถานที่ที่ใช้ผลิตหรือเก็บสินค้าประจำหรือสถานที่ที่ใช้เป็นที่ทำงานประจำ เว้นแต่จะได้รับอนุญาต จากสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีให้เก็บไว้ ณ สถานที่อื่นได้ (มาตรา 13) และต้องเก็บรักษา บัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปีนับแต่วันที่ปิดบัญชี (มาตรา 14)

8. เมื่อบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย ต้องแจ้งสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ทราบหรือควรทราบถึงการสูญหายหรือเสียหายนั้น (มาตรา 15)

2. ผู้ทำบัญชี

ผู้ทำบัญชีหมายความว่า ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่ว่าจะได้กระทำในฐานะเป็นลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม (มาตรา 4)

ซึ่งผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องจัดให้มีผู้ทำบัญชีซึ่งเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดมาตรา 7 (6) โดยความเห็นชอบจากรัฐมนตรีเพื่อจัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 19)

คุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชีตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำ บัญชีพ.ศ. 2557 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 มีดังนี้

คุณสมบัติของผู้ทำบัญชี

1) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร

2) มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ทำบัญชีได้

3) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่จะประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี

4) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเนื่องจากกระทำความผิดตามฐานความผิดหรือกฎหมายที่กำหนดในมาตรา 39 (3) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีพ.ศ. 2547 เว้นแต่ต้องคำพิพากษาหรือพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี

5) มีคุณวุฒิการศึกษา ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 ข้อมูลผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีและคุณวุฒิของผู้ทำบัญชี

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี	คุณวุฒิของผู้ทำบัญชี
กลุ่มที่ 1 ผู้ทำบัญชีของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ซึ่ง ณ วันปิดบัญชีในรอบปีที่ผ่านมาทุกรายการต่อไปนี้ - ทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท และ - สินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท และ - รายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท	ไม่ต่ำกว่าอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษา ซึ่งคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ) หรือกระทรวงศึกษาธิการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าอนุปริญญาหรอประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี
กลุ่มที่ 2 1. ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทจำกัดซึ่ง ณ วันปิดบัญชีในรอบปีบัญชีที่ผ่านมามีทุน จดทะเบียนสินทรัพย์รวมหรือรายได้รวมรายการ ใดรายการหนึ่งเกินกว่าที่กำหนดไว้ในกลุ่มที่ 1 2. บริษัทมหาชนจำกัด 3. นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย	ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชีหรือเทียบเท่า หรือได้รับประกาศนียบัตรหรือวุฒิอื่น เทียบเท่าปริญญาตรีสาขาวิชาการบัญชีที่สภา วิชาชีพบัญชีรับรอง

ตารางที่ 2.2 ข้อมูลผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีและคุณวุฒิของผู้ทำบัญชี (ต่อ)

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี	คุณวุฒิของผู้ทำบัญชี
ในกรณีที่เป็นการเริ่มทำบัญชีรอบปีบัญชีแรกของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีคุณวุฒิการศึกษาของผู้ทำบัญชีให้พิจารราโดยใช้เกณฑ์ทุนจดทะเบียนตามที่กำหนดไว้ในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 แล้วแต่กรณี	
-ในกรณีที่ทุนจดทะเบียนสินทรัพย์รวม หรือรายได้รวมของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามกลุ่มที่ 1 เปลี่ยนแปลงไปจนทำให้ผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่มีคุณสมบัติของการเป็นผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีนั้นต่อไป ให้ผู้นั้นสามารถเป็นผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีดังกล่าวต่อไปได้เป็นเวลา 2 ปีนับแต่วันสิ้นรอบปีบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลง	

ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (2560)

เงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี

1. ต้องเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชีพ.ศ. 2547

2. แจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (ระบบ e - Accountant) ที่เว็ปไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbdd.go.th) พร้อมด้วยสำเนาหลักฐานภายใน 30 วันนับแต่วันเริ่มทำบัญชี ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกรายการที่แจ้งไว้ต้องแจ้งทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e Accountant) ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) พร้อมด้วยสำเนาหลักฐานภายใน 30 วัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิก ต้องยืนยันรายชื่อผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่รับทำบัญชีและสถานภาพการเป็นสมาชิกหรือขึ้น ทะเบียนไว้กับวิชาชีพบัญชีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (ระบบ e-Accountant) ที่เว็บไซต์กรมพัฒนา ธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) พร้อมด้วยสำเนาหลักฐานภายใน 30 วันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินของทุก ปีปฏิทิน

3. ต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อปีปฏิทิน เว้นแต่ผู้ทำบัญชีที่แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีสำหรับปีแรกและมีระยะเวลาที่เหลือหลังการแจ้งในปีนั้นน้อยกว่า 6 เดือนให้เริ่มพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีในปีถัดไป จำนวนชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีต้องมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการบัญชีไม่ น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีได้แก่การเข้าร่วมกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. การอบรมหรือสัมมนา ทั้งนี้ให้รวมถึงการอบรมหรือสัมมนาในรูปแบบสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning)

2. การเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนาในกิจกรรม

3. การเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาของรัฐหรือสถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมาย ว่า ด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า ไม่ว่าจะเป็นการสอนในฐานะอาจารย์ประจำหรืออาจารย์ พิเศษ

4. การสำเร็จศึกษาในคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีไม่ว่าคุณวุฒิใหม่นั้นจะสูงกว่าคุณวุฒิ เดิมหรือไม่ก็ตาม

5. การผ่านการศึกษาเฉพาะรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีจากสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่า ระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า

6. กิจกรรมอื่น นอกจากที่ระบุตาม (1) (2) (3) (4) และ (5) ตามที่สภาวิชาชีพบัญชีประกาศ กำหนด

7. แจ้งรายละเอียดการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (ระบบ e-Accountant) ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th) ได้ทันทีหลังการทำกิจกรรมแต่ไม่เกิน 30 วัน นับแต่วันสิ้นปีปฏิทินของทุกปีและต้องเก็บหลักฐานการเข้าร่วมพัฒนา ความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปีนับแต่วันสิ้นสุดของการทำกิจกรรมในแต่ละ ครั้ง

8. ผู้ทำบัญชีใดไม่เข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีหรือเข้ารับการพัฒนา ความรู้ไม่ครบตามที่กำหนด แม้ถูกเปรียบเทียบตามกฎหมายแล้วยังต้องพัฒนาความรู้ให้ครบจำนวน ชั่วโมงตามระยะเวลาที่ขาดหายไป แต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน 24 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่นับรวมจำนวนชั่วโมง ในปีปัจจุบัน

9. ผู้ทำบัญชีใดยกเลิกการแจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีแล้ว และขอกลับมาแจ้ง รายละเอียดที่เกี่ยวกับการทำบัญชีของผู้ทำบัญชีใหม่ต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ให้ครบจำนวนชั่วโมง ตามระยะเวลาที่ขาดหายไปก่อนการยกเลิกการแจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีแต่เมื่อ รวมกันแล้วไม่เกิน 24 ชั่วโมง และแจ้งการขอกลับมาแจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีใหม่ ทางอิเล็กทรอนิกส์ (ระบบ e-Accountant) ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th)

10. รับทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีได้ไม่เกิน 100 ราย ต่อปีปฏิทิน ไม่ว่าจะเป็นการรับทำบัญชีใน รอบปีบัญชีและกิจการที่รับทำบัญชีจะมีการประกอบกิจการหรือไม่ก็ตาม

หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ทำบัญชี

1. ต้องจัดทำบัญชีเพื่อให้มีการแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและตามมาตรฐานการบัญชีโดยมีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วย (มาตรา 20)

2. การลงรายการในบัญชีผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

2.1 ลงรายการเป็นภาไทย หากลงรายการเป็นภาต่างประเทศให้มีภาษาไทยกำกับหรือลงรายการเป็นรหัสบัญชีให้มีคู่มือแปลรหัสที่เป็นภาษาไทยไว้

2.2 เขียนด้วยหมึก ดีดพิมพ์ดีพิมพ์หรือทำด้วยวิธีอื่นใดที่ได้ผลในทำนองเดียวกัน

3. อำนาจในการตรวจสอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี กำหนดให้สารวัตรใหญ่บัญชีและสารวัตรบัญชีมีอำนาจดังนี้

3.1 ตรวจสอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีเข้าไปในสถานที่ทำการหรือสถานที่เก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีหรือสถานที่รวบรวมหรือประมูลข้อมูลของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีในระหว่างการทำการ

3.2 สั่งเป็นหนังสือให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือผู้ทำบัญชีมาให้ถ้อยคำหรือส่งบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีรวมทั้งเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำได้

3.3 ยึด อายัดบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบลงบัญชีได้

4. บทกำหนดโทษที่สำคัญ ๆ ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้จะต้องรับโทษตามลักษณะความผิด ซึ่งโทษมีทั้งโทษ ปรับและจำคุกและในกรณีที่เป็นความผิดต่อเนื่องมีโทษปรับรายวันจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้องเช่น

4.1 ความผิดที่ระวางโทษปรับ

จากแนวคิดพระราชบัญญัติของสำนักงานบัญชีข้อกำหนดการรับรองคุณภาพของสำนักงานบัญชีที่ใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการกำกับและ พัฒนาสำนักงานบัญชีให้มีกระบวนการทำทำบัญชีแก่ผู้ประกอบธุรกิจและของตนเองให้เป็นไปตามกฎหมาย และมาตรฐานการบัญชีรวมทั้งเพื่อพัฒนาและยกระดับสำนักงานบัญชีให้มีมาตรฐานเดียวกันในการปฏิบัติงาน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ณัฏฐ์รมณ ศรีสุข และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินิทธ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะ ทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี และกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ในมิติด้านการตรวจสอบภายในมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ในมิติด้านการทำ และนำเสนอข้อมูลทางบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ในมิติด้านความรู้และทักษะด้านบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และ สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ในมิติด้านจริยธรรมในวิชาชีพมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

สุรีย์พร เพขุนทด (2562) ได้ศึกศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงแรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในสถานการณ์ที่เกิดโรคระบาดของไวรัสโคโรนา หรือ COVID-19 โดยใช้ (1) ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ที่ประกอบด้วย ปัจจัยด้านเพศ ปัจจัยด้านอายุ ปัจจัยด้านสถานภาพ ปัจจัยด้านระดับการศึกษา ปัจจัยด้านประสบการณ์การทำงาน ปัจจัยด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และปัจจัยด้านจำนวนครั้งในการทดสอบ (2) ปัจจัยด้านหลักเกณฑ์ และวิธีการทดสอบเป็นผู้สอบบัญชี รับอนุญาต ที่ประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านการฝึกหัดงาน ปัจจัยด้านการเก็บชั่วโมงการทำงาน และปัจจัยด้านการทดสอบความรู้ จำนวนวิชา และเกณฑ์ในการสอบผ่าน (3) ปัจจัยด้านทัศนคติต่อผลกระทบของสถานการณ์ที่เกิดโรคระบาดของไวรัสโคโรนา หรือ COVID-19 ที่ประกอบด้วยมาตรการ Social Distancing และมาตรการ Work From Home กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการบัญชี จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบ โดยใช้สถิติ t-test และสถิติ ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างระหว่างตัวแปร จะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ LSD และใช้สถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า แรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในสถานการณ์ที่เกิด โรคระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) ของผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการบัญชี ที่มีปัจจัยด้านอายุ ปัจจัยด้าน สถานภาพ ปัจจัยด้านระดับการศึกษา ปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำงาน และปัจจัยด้านจำนวนครั้งในการทดสอบ เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต แตกต่างกัน ส่งผลให้มีแรงจูงใจมีผลต่อการตัดสินใจเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในสถานการณ์ที่เกิดโรคระบาดของไวรัสโคโรนา หรือ COVID-19 ในขณะที่ปัจจัยด้านเพศ ไม่ส่งผลต่อแรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจ เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในสถานการณ์ที่เกิดโรคระบาดของไวรัสโคโรนา

(COVID-19) ส่วนปัจจัยด้านหลักเกณฑ์และวิธีการ ทดสอบเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และปัจจัยด้านทัศนคติต่อผลกระทบของสถานการณ์ที่เกิดโรคระบาดของไวรัสโคโรนา หรือ (COVID-19) แตกต่างกัน ส่งผลให้มีแรงจูงใจมีผลต่อการตัดสินใจเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในสถานการณ์ที่เกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

กมลภู สันทะจักร และ กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินิทธิ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยของนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการในประเทศไทย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยของนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชี ของหน่วยราชการใน ประเทศไทย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 376 ชุด การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และหาค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอย พหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุมากกว่า 25 - 35 ปี มีระดับ การศึกษาปริญญาตรี และมีประสบการณ์ทำงาน มากกว่า 15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยของนักบัญชี ยุคดิจิทัล ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านภาษา อังกฤษ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชี และด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยของนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านภาษาอังกฤษ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชี มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ยกเว้น ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ มีอิทธิพลเชิงลบต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

ชลิดา ลิ้นจี่ ,สุภาพร บุญเอี่ยม และนิศารัตน์ วิอังศุธร (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานสมัยใหม่ในยุค New normal กับผลการดำเนินงานของ สำนักงานบัญชีในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานสมัยใหม่ในยุค New normal กับผลการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 378 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานสมัยใหม่ กับผลการดำเนินงาน โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบ พหุคูณ และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า 1) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานสมัยใหม่ในยุค New normal ด้านทรัพยากรมนุษย์ด้าน ด้านการเรียนรู้องค์กร และด้านการปรับตัวในยุค New normal มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงาน ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และ พัฒนา 2) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานสมัยใหม่

ในยุค New normal การทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์เชิง บวกกับผลการดำเนินงาน ด้านการเงิน ด้านลูกค้า และด้านกระบวนการภายใน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการ บริหารงานสมัยใหม่ในยุค New normal ด้านการสร้างเครือข่าย มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงาน ด้าน ลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และพัฒนา ดังนั้น ผู้บริหารสำนักงานบัญชีควรความสำคัญกับการ บริหารงานสมัยใหม่ในยุค New normal ในทุกด้านเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในองค์กร สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน มีความยั่งยืน

ณัฐชรินทร์ โละพันธ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินการบัญชีดิจิทัลและประสิทธิภาพการตรวจสอบ: การวิจัยเชิงประจักษ์ของผู้ตรวจสอบภาษีในประเทศไทย การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการดำเนินการบัญชีดิจิทัลต่อผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภาษีในประเทศไทยผ่านความสามารถในการตรวจสอบและรายงานการตรวจสอบตามผลที่ตามมา นอกจากนี้ยังตรวจสอบผลกระทบของการเรียนรู้การตรวจสอบ วัฒนธรรมดิจิทัลและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินการบัญชีดิจิทัล ผู้ให้ข้อมูลหลักคือผู้สอบบัญชีภาษีของประเทศไทย ข้อมูลคือรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามที่แจกจ่ายให้กับผู้ตรวจสอบภาษี 349 แห่งทั่วประเทศไทย อัตราการตอบกลับคือ 20.53% ดิOrdinary Least Squares (OLS) ใช้เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ในการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า การบัญชีดิจิทัลการนำไปปฏิบัติมีผลที่สำคัญต่อผลที่ตามมา ได้แก่ ความสามารถในการตรวจสอบ รายงานการตรวจสอบ และผลการตรวจสอบในทำนองเดียวกัน ความสามารถในการตรวจสอบและรายงานการตรวจสอบส่งผลต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบ การทดสอบบรรพบุรุษของความสัมพันธ์การวิจัยคือการเรียนรู้การตรวจสอบ วัฒนธรรมดิจิทัล และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลปรากฏว่า เฉพาะวัฒนธรรมดิจิทัลเท่านั้นที่ส่งผลต่อการบัญชีดิจิทัลการดำเนินการ ดังนั้น การดำเนินการบัญชีดิจิทัลจึงมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการตรวจสอบรายงานการตรวจสอบ และในที่สุดก็นำไปสู่การบรรลุผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ นอกจากนี้ ผลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบและหน่วยงานกำกับดูแลทำให้พวกเขาสามารถนำผลลัพธ์เหล่านี้ไปพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบอย่างมืออาชีพ

รุ่งระวี มังสิงห์ และชุมพล รอดแจ่ม (2564) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และ (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของสมรรถนะของนักบัญชี ที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลกับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีโดยศึกษาจาก กลุ่มตัวอย่าง คือ นักบัญชีในโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนรวมทั้งสิ้น 333 คน ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี โดยวิธีการสุ่ม ตัวอย่างแบบง่าย โดยการจับสลากตามสัดส่วนที่ได้กำหนด สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามแบบ ปลายปิดและแบบปลายเปิด ซึ่ง

แบบสอบถามได้ผ่านการวัดค่า IOC โดยมีค่าเฉลี่ยทุกข้อไม่ต่ำกว่า 0.60 และ ค่า Reliability มีค่าเท่ากับ 0.957 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 82.60 อายุ 21-30 ปี ร้อยละ 58.90 อายุงานไม่เกิน 5 ปี ร้อยละ 60.10 ระดับการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 68.80 และส่วนใหญ่รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 15,000 บาท ร้อยละ 44.10 โดยการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับ สมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลในภาพรวม พบว่า สมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\overline{X}$= 4.48, SD=0.52) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติงาน ($\overline{X}$= 4.23, SD=0.53) และด้านความชำนาญในทักษะต่าง ๆ ($\overline{X}$= 4.13, SD=0.53) ส่วนด้านความรู้และปัญญาในวิชาชีพ ($\overline{X}$= 3.89, SD=0.84) เป็นลำดับสุดท้าย สำหรับการศึกษาความสัมพันธ์ของสมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ ในยุคดิจิทัล ประกอบด้วยด้านความรู้และปัญญาในวิชาชีพ (Knowledge) สมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) สมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลด้านการปฏิบัติงาน (Working) และ สมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลด้านความชำนาญในทักษะต่าง ๆ (Expertise) พบว่า มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศในภาพรวมที่ระดับนัยสำคัญ .01

สิทธิชัย ทรัพย์แสนดี (2563) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสำนักงานบัญชีและผลสำเร็จจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสำนักงานบัญชีประกอบด้วยการบริหารภายใน การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ และทักษะดิจิทัลของพนักงานกับผลสำเร็จจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลประกอบด้วยคุณภาพระบบ คุณภาพสารสนเทศและคุณภาพของการบริการ กลุ่มตัวอย่าง คือ สำนักงานบัญชีที่จดทะเบียนนิติบุคคลกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า จำนวน 364 แห่ง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิสหสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสำนักงานบัญชีและ ผลสำเร็จจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พบว่าการบริหารสำนักงานบัญชีด้านการบริหารภายในมีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลด้านคุณภาพระบบโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ 0.803 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01

งานวิจัยต่างประเทศ

Maria José Angélico Gonçalves (2021) ได้ศึกษาเรื่อง อนาคตของการบัญชี: การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลจะส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจอย่างไร การแพร่กระจายของเทคโนโลยีดิจิทัลที่เพิ่มขึ้นส่งผลกระทบอย่างหาที่เปรียบไม่ได้ในหลายมิติของอารยธรรมในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล (DT) ได้กำหนดโครงสร้างอุตสาหกรรมใหม่และรูปแบบธุรกิจที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่ ดังนั้น เมื่อ

เผชิญกับอุตสาหกรรม 4.0 บริการทางการเงินและการบัญชีต้องเผชิญกับภัยคุกคาม ความท้าทาย และโอกาสใหม่ ๆ ผู้เล่นธุรกิจในภาคบัญชีรับรู้ปรากฏการณ์นี้อย่างไร? บทความนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบคำถามนี้โดยปฏิบัติตามแนวทางเชิงคุณภาพและเชิงสำรวจ ซึ่งนำไปใช้กับกรณีศึกษาสามกรณี โดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง การศึกษาแสดงให้เห็นว่าแม้ว่าการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลในองค์กรบริการบัญชีขนาดเล็กและขนาดกลางของโปรตุเกสเพิ่งเริ่มต้นขึ้น แต่เทคโนโลยี Industry 4.0, การรู้จำอักขระด้วยแสง (OCR), ปัญญาประดิษฐ์ (AI), หุ่นยนต์และการวางแผนทรัพยากรองค์กร (ERP) ในคลาวด์ถูก เทคโนโลยีที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือก การต่อต้านการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมองค์กร และราคา ดูเหมือนจะเป็นอุปสรรคสำคัญต่อ DT ในการบัญชี เอกสารนี้มีส่วนช่วยให้เข้าใจบทบาทของการบัญชีและนักบัญชีในองค์กรและสังคมในบริบทของยุคดิจิทัลได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังให้ข้อมูลเชิงลึกเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการพัฒนาทางเทคโนโลยี (โดยเฉพาะดิจิทัล) และการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านบัญชี

Oualid MERAGHNI (2021) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลต่อระบบข้อมูลบัญชี–EVIDENCE จากบริษัทแอลจีเรียการศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงกรอบแนวคิดและการปฏิบัติของการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลและผลกระทบต่อระบบสารสนเทศทางการบัญชีโดยโดยเน้นที่ข้อกำหนดของการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล เช่น ดิจิทัลกลยุทธ์ ความรู้ที่จำเป็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของมนุษย์ และผลกระทบและอุปสรรคต่อการแปลงระบบสารสนเทศทางการบัญชีให้เป็นดิจิทัล การเรียนพยายามที่จะตอบคำถามต่อไปนี้: ผลกระทบของดิจิทัลคืออะไรการเปลี่ยนแปลงระบบสารสนเทศทางการบัญชีในองค์กรธุรกิจ?การศึกษาใช้การให้เหตุผลแบบนิรนัย จากการศึกษาก่อนหน้านี้หลายครั้ง โดยนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 237 คนที่ทำงานอยู่ในประมาณ 120 บริษัท ที่ดำเนินงานในสภาพแวดล้อมของแอลจีเรียผ่านแบบสอบถามที่เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2564 การศึกษาพบว่ามีการรับรู้ถึงความสำคัญของดิจิทัลในระดับที่อ่อนแอการเปลี่ยนแปลงและความพยายามต่ำในการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีในสอดคล้องกับข้อกำหนดของการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล ทั้งหมดนี้เกิดจากการมีความท้าทายที่มีผลกระทบสูงหลายประการ

2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้ทำการศึกษา เรื่อง รูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต ซึ่งศึกษาจากนักวิชาการในด้านการจัดการและกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชี ได้แก่ นพฤทธิ์ คงรุ่งโชค (2549) และ ศรัณย์ ชูเกียรติ และ สุชาดา สถาวรวงศ์ (2549: 5) ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำมาใช้ในการศึกษาจากกรอบแนวความคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต มีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาระดับการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตในยุค New Normal 2. เพื่อศึกษาการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตในยุค New Normal และ 3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตในยุค New Normal โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Method) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 103 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2563)

กลุ่มตัวอย่าง ขนาดของตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) ผู้วิจัยเก็บตัวอย่างจากจำนวนประชากรทั้งหมดเต็มจำนวนจากสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีจำนวน 103 คน จากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญและพื้นที่ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต ที่นำมาใช้ในการศึกษาวิธีการเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่นำมาใช้ในการศึกษา ได้แก่ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านบัญชีไม่น้อยกว่า 7 ปีและอยู่ในจังหวัดภูเก็ต และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งนี้ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีจำนวน 8 ท่าน ได้แก่

ตารางที่ 3.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	**รายละเอียดของกลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ**	**จำนวนคน**
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	-หัวหน้าหรือรองหัวหน้าที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 7 ปี	2 คน
สำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต	-ประธานหรือกรรมการสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 7 ปี (แบ่งเป็น 3 อำเภอในจังหวัดภูเก็ต) อำเภอละ 1 สำนักงาน	3 คน
ผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ต หรือ SME	-ประธานหรือกรรมการผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ต ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 7 ปี	3 คน

เกณฑ์การคัดเข้าคัดออกของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.คุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเข้าศึกษา (Inclusion criteria)

1.1 มีอายุตั้งแต่ 20–65 ปี

1.2 สามารถอ่าน ฟัง เขียนภาษาไทยได้

1.3 เป็นสำนักงานบัญชีที่ได้รับใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีและมีประสบการณ์ทางบัญชีไม่น้อยกว่า 7 ปี

1.4 ไม่มีการเจ็บป่วยรุนแรงที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วม

1.5 ยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

2. เกณฑ์การคัดออกของกลุ่มตัวอย่าง (Exclusion criteria) เกณฑ์การคัดออกของกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ สำนักง่านบัญชีที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนและมีประสบการณ์ไม่ถึง 5 ปี ผู้หรือตอบแบบสอบถามไม่ครบตามที่กำหนดไว้

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างเป็นข้อคำถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต ลักษณะของคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) เป็นมาตรวัดแบบนามบัญญัติ (Nominal Scale) ประกอบด้วย ขนาด ของสำนักงาน รูปแบบของสำนักงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน วุฒิการศึกษาของหัวหน้างานและผู้ทำบัญชี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลลักษณะความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการของสำนักงานบัญชีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีมาตรวัดระดับความคิดเห็น 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ทสเกล (Likert Scale) ประกอบด้วย โครงสร้างพื้นฐานขององค์กร การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี และด้านงบประมาณ ด้านปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัด ประกอบด้วย ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้และปัจจัยที่สามารถควบคุมได้

ส่วนที่ 3 ข้อมูลลักษณะความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีมาตรวัดระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ทสเกล (Likert Scale) ประกอบด้วย กระบวนการเรียนรู้ การบวนการถ่ายทอด และ กระบวนการจัดการ (ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการเปลี่ยนแปลง และปัจจัยนำออก)

ส่วนที่ 4 (คำถามปลายเปิด) การเตรียมความพร้อมและลักษณะการใช้รูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต

โดยคำถามในส่วนที่ 2,3,4 ใช้แบบสอบถามปลายปิดแบบ Rating Scale โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลแบบระดับอันดับ (Ordinal Scale) (นภาภรณ์ จันทร์ศัพท์และคณะ, 2545) ซึ่งจะแบ่งการวัดระดับการเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 ความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 ความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 ความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 ความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 ความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยเกณฑ์การแปลความหมายและการจัดกลุ่มของคะแนน โดยใช้ค่ากลาง (Mid Point) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540) ดังนี้

4.50–5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50–4.49 หมายถึง อยู่ในระดับมาก

2.50–3.49 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง

1.50–2.49 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย

1.00–1.49 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

3.3.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษาและความครอบคุลมของเนื้อหา โดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item-objective congruence: IOC) (สุวิมล ติรกานันท์, 2543) โดยการหาดัชนีความสอดคล้อง IOC (Item Objective Congruence index) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาในประเด็นที่ต้องการวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนทำการพิจารณาลงความเห็นและให้คะแนนดังนี้

+1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

หลังจากนั้นให้นำคะแนนที่ได้ในแต่ละข้อมาแทนค่าในสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

แทนค่า IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

การพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากการหาค่า IOC ถ้าแบบสอบถามข้อใดมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 จะคัดเลือกข้อคำถามนั้นไว้ แต่แบบสอบถามข้อใดมีค่า IOC อยู่ต่ำกว่า 0.50 จะนำมาปรับปรุงแก้ไขหรือตัดออก ซึ่งมีค่า IOC=0.74

3.3.2 ผู้วิจัยนำเครื่องมือในการวิจัยที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 ชุด และนำผลที่ได้หาค่าความเที่ยงตรง (reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (alpha-coefficient) วิธีการของครอนบาด (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536) ซึ่งเกณฑ์การแปลผลความเชื่อมั่นของ Punpinij (1990) (อ้างถึงใน สิน พันธุ์พินิจ, 2553) มีดังนี้ มีค่าเท่ากับ 0.806

0.80–1.00	มีความเชื่อถือได้สูงมาก
0.60–0.79	มีความเชื่อถือได้ค่อนข้างสูง
0.40–0.59	มีความเชื่อถือได้ปานกลาง
0.20–0.39	มีความเชื่อถือได้ต่ำ
0.10–0.19	มีความเชื่อถือได้ต่ำมาก

3.3.3 การหาค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยสถิติที่ใช้ทดลองความเชื่อถือของแบบสอบถาม คือ วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α-Coefficient) ด้วยสูตร ครอนบัคแอลฟ่า (Cronbach alpha) ดังนี้

$$\alpha = \frac{N}{N-1}\left(1 - \frac{\sum s_i^2}{S_t^2}\right)$$

α =สัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

$\sum s_i^2$ =ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนที่วัดได้จากแต่ละข้อ

S_t^2 =ค่าความแปรปรวนของคะแนนจากข้อคำถามทุกข้อ

N =จำนวนข้อคำถามหรือจำนวนรายการทั้งหมดที่ใช้วัด

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์โดยการสร้างแนวคำถาม (Interview Guide) สำหรับเป็นแนวทางการสัมภาษณ์ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแนวคำถามในการสัมภาษณ์ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการจากหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางในการสร้างแนวคำถามในการสัมภาษณ์

2. กำหนดประเด็นหลักและประเด็นย่อย เพื่อให้ข้อคำถามมีรายละเอียดที่สอดคล้องและครบถ้วนตามวัตถุประสงค์งานของการวิจัยที่ศึกษา

3. ปรับปรุงและพัฒนาข้อคำถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยวิธีการทดสอบสามเส้าของการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ด้านสถานที่ ด้านเวลา และด้านเนื้อหาก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง

แบบสัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยกำหนดแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ ซึ่งประกอบไปด้วยข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการของสำนักงานบัญชีและโครงสร้างในกระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีด้านสารสนเทศทางการบัญชีมีการจัดการอย่างไร

2. ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal มีกระบวนการเพิ่มศักยภาพอย่างไร ในด้านกระบวนการเรียนรู้ การถ่ายทอด และการจัดการอย่างไร เพื่อให้สำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตมีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

3. รูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต ควรมีการพัฒนาในด้านใดเพื่อความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง

4. ใช้ประโยชน์ในการเตรียมพร้อมและดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต ในยุค New Normal มีลักษณะอย่างไรเพื่อให้ให้ประสิทธิภาพมากที่สุด

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เบื้องต้นผู้วิจัยลงสำรวจพื้นที่วิจัยและวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลและลงมือเก็บรวมรวมข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อนำมาวิเคราะห์หาข้อสรุปถึงรูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต โดยผู้วิจัยแบ่งข้อมูลออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

3.4.1 การศึกษาเอกสารเพื่อให้ทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบริบทรูปแบบด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชี ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือและเอกสารรวมทั้งเอกสารทางด้านวิชาการและข้อมูลตำราต่าง ๆ

3.4.2 การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน (Household Census) ผู้วิจัยลงสำรวจข้อมูลพื้นฐานให้ทราบถึงสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต

3.4.3 การสัมภาษณ์ (Interview) ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่การศึกษา โดยการรสร้างแนวคำถามอย่างกว้าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า ซึ่งข้อคถามต่าง ๆ สามารถยืดหยุ่นได้ไม่กำหนดตายตัว โดยการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ใช้การซักถาม พูดคุยสนทนาแบบเป็นกันเองมากที่สุดเพื่อป้องกันมิให้บุคคลที่เป็นแหล่งข้อมูลเกิดกังวลใจในการให้คำตอบ ซึ่งอาจมีผลต่อความเชื่อถือของข้อมูล การซักถามในประเด็นข้อคำถามต่าง ๆ มักมีการปรับเปลี่ยนลำดับไปได้ตลอดเวลาตามสถานการณ์หรือความเหมาะสมซักถามพูดคุยเพื่อให้ได้ข้อมูลระดับลึกที่เข้าถึงความเป็นจริงมากที่สุด

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) โดยหาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาคุณภาพแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (ครอนบัค) ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตและนำเสนอในรูปแบบตาราง

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) สถิติที่ใช้เพื่อการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี แบบขั้นตอน (Stepwise)

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัย ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบาย โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกับการจัดการของสำนักงานบัญชี โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ปัจจัยด้านการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อกระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ตโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์วิเคราะห์ไปพร้อม ๆ กับการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึก การถอดเทปบันทึกเสียง มาแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ พิจารณาว่าข้อมูลที่ได้มีความสมบูรณ์เพียงพอหรือไม่และหาข้อมูลเพิ่มเติมต่อไปเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด

2. การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แล้วนำไปจัดเป็นหมวดหมู่ แยกประเภท และวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวคิดเพื่อหาข้อสรุปให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนที่สามารถตอบคำถามได้จึงเขียน บรรยายเพื่อเสนองานต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏ RAJAPRUK UNIVERSITY

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานกระบวนการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 103 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน โดยทำการแจกแบบสอบถามเพื่อสำรวจสำนักงานบัญชีจังหวัดภูเก็ต เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยแบ่งผลการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิจัยเชิงปริมาณ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

โดยการนำเสนอข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต จำนวนทั้งหมด 103 คน

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกับการจัดการของสำนักงานบัญชี โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ปัจจัยด้านการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อกระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ตโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis

ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อ ดังนี้

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจตรงกันในการแปรความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของประชากร (Mean)
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
df	แทน	ชั้นของความอิสระ (Degree of Freedom)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสามกลุ่มขึ้นไป
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสอง (Mean of Square)
Sig.	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ (Significant)
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Unstandardized)
R^2_{Adj}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์กระบวนการจัดการของสถิติวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ
Y	แทน	กระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต
Y_1	แทน	กระบวนการเรียนรู้
Y_2	แทน	การบวนการถ่ายทอด
Y_3	แทน	ปัจจัยนำเข้า
Y_4	แทน	ปัจจัยนำออก
X_1	แทน	การจัดการ (โครงสร้างพื้นฐานขององค์กร)
X_2	แทน	การจัดการ (การบริหารทรัพยากรมนุษย์)
X_3	แทน	การจัดการ (ด้านงบประมาณ)
X_4	แทน	การจัดการ (ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้)
X_5	แทน	การจัดการ (ปัจจัยที่สามารถควบคุมได้)
*	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
H_0	แทน	สมมติฐานหลัก (Null Hypothesis)

H_1 แทน สมมติฐานรอง (Alternative Hypothesis)

ส่วนที่ 2 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์จากการศึกษาขั้นต้น โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานกระบวนการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ตจำนวน 8 คน โดยมีสาระเนื้อหาตรงกับวัตถุประสงค์และครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อสัมภาษณ์ผู้ที่มีประสบการณ์ตรงและเกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้พิจารณาถึงความสอดคล้องของประเด็นที่ศึกษาและสรุปเป็นภาพรวม

ส่วนที่ 1 ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การวิเคราะห์ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การวิเคราะห์ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แสดงผลการวิเคราะห์ด้วยตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	17	16.20
หญิง	86	81.90
รวม	**103**	**100.00**
2. อายุ		
ต่ำกว่า 35 ปี	25	23.80
35–45 ปี	35	33.30
46–55 ปี	31	29.50
มากกว่า 55 ปี	12	11.40
รวม	**103**	**100.00**

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	74	70.50
ปริญญาโท	24	22.90
สูงกว่าปริญญาโท	5	4.80
รวม	**103**	**100.00**
4. ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร/รองผู้บริหาร	8	7.60
ผู้ทำบัญชี	78	74.30
ผู้ช่วยทำบัญชี	17	16.20
รวม	**103**	**100.00**
5. ประสบการณ์ทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	14	13.30
5 - 10 ปี	50	47.60
มากกว่า 10 ปี	39	37.10
รวม	**103**	**100.00**

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ด้านเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 81.90 และ เพศชาย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 16.20

2. ด้านอายุ พบว่า ส่วนใหญ่อายุ 35–45 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 รองลงมา 46–55 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 ต่ำกว่า 35 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80 และ มากกว่า 55 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 11.40 ตามลำดับ

3. ด้านระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับ ปริญญาตรี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 70.50 รองลงมา ปริญญาโท จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 22.90 และสูงกว่าปริญญาโท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 ตามลำดับ

4. ด้านตำแหน่ง พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งผู้ทำบัญชี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 74.30 รองลงมาผู้ช่วยทำบัญชี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 16.20 และผู้บริหาร/รองผู้บริหาร จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.60 ตามลำดับ

5. ด้านประสบการณ์ทำงาน พบว่า มีอายุงาน 5 - 10 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 47.60 รองลงมา มากกว่า 10 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 37.10 และ น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกับการจัดการของสำนักงานบัญชี

วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการของสำนักงานบัญชี โดยหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แสดงผลการวิเคราะห์ด้วย ตารางที่ 4.2–ตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับการจัดการของสำนักงานบัญชี (โดยรวม)

การจัดการของสำนักงานบัญชี (โดยรวม)	ระดับความคิดเห็น			
	$\overline{X}$	SD	ความคิดเห็น	ลำดับ
1. โครงสร้างพื้นฐานขององค์กร	3.42	0.86	มาก	3
2. การบริหารทรัพยากรมนุษย์	3.34	0.83	มาก	5
3. ด้านงบประมาณ	3.61	0.80	มาก	1
4. ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้	3.45	0.74	มาก	2
5. ปัจจัยที่สามารถควบคุมได้	3.40	0.74	มาก	4
รวม	**3.44**	**0.79**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การจัดการของสำนักงานบัญชี (โดยรวม) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.44, SD=0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านงบประมาณ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.61, SD=0.80) รองลงมา ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.45, SD=0.74) โครงสร้างพื้นฐานขององค์กร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.42, SD=0.86) ปัจจัยที่สามารถควบคุมได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.40, SD=0.74) และการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.34, SD=0.83) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับการจัดการของสำนักงานบัญชี (โครงสร้างพื้นฐานขององค์กร)

การจัดการของสำนักงานบัญชี (โครงสร้างพื้นฐานขององค์กร)	**ระดับความคิดเห็น**			
	$\overline{X}$	**SD**	**ความคิดเห็น**	**ลำดับ**
1. สำนักงานมีการวางแผนการปฏิบัติโดยมีโครงสร้างภายในตามความเหมาะสม	3.81	0.26	มาก	2
2. สำนักงานจัดการองค์การตามข้อกำหนดกฎระเบียบตามแผนอย่างเคร่งครัด	3.76	0.17	มาก	3
3. สำนักงานมีระบบอำนวยการบริการและมีการปรับตัวอย่างเหมาะสมกับสำนักงาน	3.92	0.33	มาก	1
รวม	**3.42**	**0.86**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การจัดการของสำนักงานบัญชี (โครงสร้างพื้นฐานขององค์กร) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.42, SD=0.86) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ สำนักงานมีระบบอำนวยการบริการและมีการปรับตัวอย่างเหมาะสมกับสำนักงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.92, SD=0.33) รองลงมา สำนักงานมีการวางแผนการปฏิบัติโดยมีโครงสร้างภายในตามความเหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.81, SD=0.26) และ สำนักงานจัดการองค์การตามข้อกำหนด กฎระเบียบตามแผนอย่างเคร่งครัด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.76, SD=0.17) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับการจัดการของสำนักงานบัญชี (การบริหารทรัพยากรมนุษย์)

การจัดการของสำนักงานบัญชี (การบริหารทรัพยากรมนุษย์)	**ระดับความคิดเห็น**			
	$\overline{X}$	**SD**	**ความคิดเห็น**	**ลำดับ**
4. สำนักงานมีการคัดเลือกบุคลากรตามความรู้ความสามารถ	3.51	0.83	มาก	1
5. สำนักงานมีการประเมินวัดผลการปฏิบัติงานทุก ๆ 3 เดือน	3.30	0.80	มาก	3
6. สำนักงานมีการทำงานเป็นทีม	3.45	0.84	มาก	2
รวม	**3.34**	**0.83**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การจัดการของสำนักงานบัญชี (การบริหารทรัพยากรมนุษย์) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.34, SD=0.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ สำนักงานมีการคัดเลือกบุคลากรตามความรู้ความสามารถ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.51, SD=0.83) รองลงมา สำนักงานมีการทำงานเป็นทีม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.45, SD=0.84) และสำนักงานมีการประเมินวัดผลการปฏิบัติงานทุก ๆ 3 เดือน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.30, SD=0.80) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับการจัดการของสำนักงานบัญชี (ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้)

การจัดการของสำนักงานบัญชี (ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้)	**ระดับความคิดเห็น**			
	$\overline{X}$	**SD**	**ความคิดเห็น**	**ลำดับ**
10. ด้านเทคโนโลยีที่มีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา	3.45	0.83	มาก	3
11. ด้านเศรษฐกิจที่เกิดจากวิกฤตโรคโควิดที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่	3.51	0.81	มาก	2
12. ด้านการเมืองเนื่องจากเกิดจากการปรับเปลี่ยนกฎและระเบียบของบริบทสำนักงานบัญชีและกระบวนการปฏิบัติงาน	3.59	0.79	มาก	1
รวม	**3.45**	**0.74**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การจัดการของสำนักงานบัญชี (ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.45, SD=0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเมืองเนื่องจากเกิดจากการปรับเปลี่ยนกฎและระเบียบของบริบทสำนักงานบัญชีและกระบวนการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.59, SD=0.79) รองลงมา ด้านเศรษฐกิจที่เกิดจากวิกฤตโรคโควิดที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.51, SD=0.81) และ ด้านเทคโนโลยีที่มีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.45, SD=0.83) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับการจัดการของสำนักงานบัญชี (ปัจจัยที่สามารถควบคุมได้)

การจัดการของสำนักงานบัญชี (ปัจจัยที่สามารถควบคุมได้)	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	SD	ความคิดเห็น	ลำดับ
13. การจัดการบุคลากรด้านความรู้ความสามารถของแต่ละคนในด้านเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในสำนักงานบัญชี	3.39	0.73	มาก	3
14. การจัดการทำบัญชีที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.45	0.79	มาก	1
15. ด้านการบริการลูกค้าเพื่อความเสมอภาค	3.41	0.76	มาก	2
รวม	**3.40**	**0.74**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การจัดการของสำนักงานบัญชี (ปัจจัยที่สามารถควบคุมได้) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.40, SD=0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ การจัดการทำบัญชีที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.45, SD=0.79) รองลงมา ด้านการบริการลูกค้าเพื่อความเสมอภาค มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.41, SD=0.76) และ การจัดการบุคลากรด้านความรู้ความสามารถของแต่ละคนในด้านเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในสำนักงานบัญชี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.39, SD=0.73) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal

วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal โดยหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แสดงผลการวิเคราะห์ด้วยตารางที่ 4.7–ตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (โดยรวม)

กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (โดยรวม)	**ระดับความคิดเห็น**			
	$\bar{X}$	**SD**	**ความคิดเห็น**	**ลำดับ**
กระบวนการเรียนรู้	4.02	0.63	มาก	2
กระบวนการถ่ายทอด	4.11	0.59	มาก	1
ปัจจัยนำเข้า	3.95	0.61	มาก	3
กระบวนการเปลี่ยนแปลง	3.81	0.62	มาก	5
ปัจจัยนำออก	3.87	0.64	มาก	4
รวม	**3.89**	**0.61**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (โดยรวม) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.89, SD=0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ กระบวนการถ่ายทอด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.11, SD=0.59) รองลงมา กระบวนการเรียนรู้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.02, SD=0.63) ปัจจัยนำเข้า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.95, SD=0.61) ปัจจัยนำออก มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.87, SD=0.64) และกระบวนการเปลี่ยนแปลง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.81, SD=0.62) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (กระบวนการเรียนรู้)

กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (กระบวนการเรียนรู้)	**ระดับความคิดเห็น**			
	$\bar{X}$	SD	**ความคิดเห็น**	**ลำดับ**
1.สำนักงานมีการจัดการฝึกอบรมด้านระบบเทคโนโลยี	4.01	0.55	มาก	2
2.สำนักงานมีการจัดการในการปฏิบัติงานแบบ Work Form Home	3.97	0.59	มาก	3
3.เรียนรู้การส่งลิงก์เอกสารเพื่อให้ลูกค้าตรวจสอบข้อมูลการบันทึกบัญชีหรือส่งภาษี	4.06	0.53	มาก	1
รวม	**4.02**	**0.63**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (กระบวนการเรียนรู้) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.02, SD=0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ เรียนรู้การส่งลิงก์เอกสารเพื่อให้ลูกค้าตรวจสอบข้อมูลการบันทึกบัญชีหรือส่งภาษี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.06, SD=0.53) รองลงมา สำนักงานมีการจัดการฝึกอบรมด้านระบบเทคโนโลยี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.01, SD=0.55) และ สำนักงานมีการจัดการในการปฏิบัติงานแบบ Work Form Home มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.97, SD=0.59) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (กระบวนการถ่ายทอด)

กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (กระบวนการถ่ายทอด)	**ระดับความคิดเห็น**			
	$\bar{X}$	SD	**ความคิดเห็น**	**ลำดับ**
4. Virtual technology เช่น การใช้ video conference หรือการประชุมผ่านวิดีโอ แทนการนัดพบเจอ	4.13	0.52	มาก	1

ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (กระบวนการถ่ายทอด) (ต่อ)

กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (กระบวนการถ่ายทอด)	**ระดับความคิดเห็น**			
	$\bar{X}$	SD	**ความคิดเห็น**	**ลำดับ**
5. สำนักงานมีการเตรียมความพร้อมเรื่องความปลอดภัยของเอกสาร ต้องมีการเข้ารหัสหรือเลือกใช้โปรแกรมที่มีความปลอดภัยสูง เพื่อป้องกันข้อมูลสำคัญรั่วไหลหรือสูญหาย	3.93	0.57	มาก	3
6. สำนักงานอธิบายให้ผู้ประกอบการเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับระบบการเก็บเอกสารออนไลน์ เช่น แยกแฟ้มอย่างไร รันเลขที่อย่างไร และสอนวิธีเก็บเอกสารตัวจริงให้สอดคล้องกัน เพื่อง่ายต่อการค้นหา	4.01	0.56	มาก	2
รวม	**4.11**	**0.59**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (กระบวนการถ่ายทอด) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.11, SD=0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ Virtual technology เช่น การใช้ video conference หรือการประชุมผ่านวิดีโอ แทนการนัดพบเจอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.13, SD=0.52) รองลงมา สำนักงานอธิบายให้ผู้ประกอบการเข้าใจตรงกัน เกี่ยวกับระบบการเก็บเอกสารออนไลน์ เช่น แยกแฟ้มอย่างไร รันเลขที่อย่างไร และสอนวิธีเก็บเอกสารตัวจริงให้สอดคล้องกัน เพื่อง่ายต่อการค้นหา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.01, SD=0.56) และสำนักงานมีการเตรียมความพร้อมเรื่องความปลอดภัยของเอกสาร ต้องมีการเข้ารหัสหรือเลือกใช้โปรแกรมที่มีความปลอดภัยสูง เพื่อป้องกันข้อมูลสำคัญรั่วไหลหรือสูญหาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.93, SD=0.57) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (ปัจจัยนำเข้า)

กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (ปัจจัยนำเข้า)	**ระดับความคิดเห็น**			
	$\bar{X}$	SD	**ความคิดเห็น**	**ลำดับ**
7. กระบวนการจัดการด้านอิเล็กทรอนิกส์	3.97	0.62	มาก	2
8. กระบวนการของบุคลากร	3.90	0.61	มาก	3
9. กระบวนการของผู้ใช้บริการ	4.01	0.52	มาก	1
รวม	**3.95**	**0.61**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (ปัจจัยนำเข้า) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.95, SD=0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ กระบวนการของผู้ใช้บริการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.01, SD=0.52) รองลงมา กระบวนการจัดการด้านอิเล็กทรอนิกส์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.97, SD=0.62) และกระบวนการของบุคลากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.90, SD=0.61) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (กระบวนการเปลี่ยนแปลง)

กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (กระบวนการเปลี่ยนแปลง)	**ระดับความคิดเห็น**			
	$\bar{X}$	SD	**ความคิดเห็น**	**ลำดับ**
10. ด้านอิเล็กทรอนิกส์สามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วเกิดจากการปรับเปลี่ยนตามสภาพแวดล้อม	3.79	0.63	มาก	3
11. ด้านบุคลากรมีการเรียนรู้สมัยใหม่และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	3.94	0.59	มาก	1
12. ด้านผู้ใช้บริการสามารถสื่อสารและแก้ไขงานได้เองและค้นหาเอกสารเมื่อจำเป็นได้ง่าย	3.88	0.60	มาก	2
รวม	**3.81**	**0.62**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (กระบวนการเปลี่ยนแปลง) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.81, SD=0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากรมีการเรียนรู้สมัยใหม่และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.94, SD=0.59) รองลงมา ด้านผู้ใช้บริการสามารถสื่อสารและแก้ไขงานได้เองและค้นหาเอกสารเมื่อจำเป็นได้ง่าย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.88, SD=0.60) และด้านอิเล็กทรอนิกส์สามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วเกิดจากการปรับเปลี่ยนตามสภาพแวดล้อม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.79, SD=0.63) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (ปัจจัยนำออก)

กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (ปัจจัยนำออก)	**ระดับความคิดเห็น**			
	$\overline{X}$	**SD**	**ความคิดเห็น**	**ลำดับ**
13. สามารถถ่ายทอดสู่เครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ข้อมูลการจัดเก็บทั้งออฟไลน์และออนไลน์	4.00	0.52	มาก	1
14. สามารถสื่อสารกับลูกค้าในประเด็นทางบัญชีและภาษีที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งติดตามผลอย่างต่อเนื่อง	3.91	0.63	มาก	3
15. สำนักงานเกิดการยอมรับจากผู้ใช้บริการและการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว	3.93	0.61	มาก	2
รวม	**3.87**	**0.64**	**มาก**	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (ปัจจัยนำออก) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.87, SD=0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ สามารถถ่ายทอดสู่เครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ข้อมูลการจัดเก็บทั้งออฟไลน์และออนไลน์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=4.00, SD=0.52) รองลงมา สำนักงานเกิดการยอมรับจากผู้ใช้บริการและการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.93, SD=0.61) และสามารถสื่อสารกับ

ลูกค้าในประเด็นทางบัญชีและภาษีที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งติดตามผลอย่างต่อเนื่อง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.91, SD=0.63) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ปัจจัยด้านการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อกระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต

วิเคราะห์ปัจจัยด้านการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อกระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ตโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis

สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติ ได้ดังนี้

H_0: การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไม่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต

H_1: การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อกระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ตโดย

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยด้วยเทคนิค Stepwise ใช้ระดับความ เชื่อมั่น 95% ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อ Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05 ซึ่งผลการทดสอบ แสดงดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความถดถอย พหุคูณกระบวนการจัดการโดยรวมโดยใช้การวิเคราะห์ Multiple Regression

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	Ms	F	Sig.
Regression	18.882	2	271.43	4.973	.029
Residual	121.829	100	56.390		
Total	140.711				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์พบว่า การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวม มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับ กลุ่มตัวแปรอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถ

สร้างสมการท้านายเชิงเส้นตรง ได้ ซึ่งจากการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ สามารถคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตัวแปร	B	SE	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	2.223	.217	10.234**	.001
X_3 (ด้านงบประมาณ)	.320	.063	4.702**	.001
X_4 (ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้)	105	039	2.686**	.008
	R=.366	Adjusted R^2 = .130		
	R^2=.134	SE = .554		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนาย กระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ตโดยรวม (y) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านประโยชน์หลัก (X_3) และด้านส่งเสริมการตลาด (X_4) ตามล้าดับ โดยตัวแปรทั้ง 2 ตัวนี้ สามารถร่วมกันทำนายการจัดการโดยรวม (y) ได้ร้อยละ 13 (adjusted R2=.130)

ผู้วิจัยจึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวท้านายมาเขียนเป็นสมการทำนายกระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต (y) โดยใช้คะแนนดิบ ดังนี้

$$Y=2.223 + .320 (X_3) + .105 (X_4)$$

ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ กระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ตโดยรวม (y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ได้แก่ X_3 (ด้านงบประมาณ) และ X_4 (ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ .320 และ .105 ตามลำดับ ซึ่งหมายความว่า การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้านงบประมาณ (X_3) และ X_4 (ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้) เป็นปัจจัยที่เป็นตัวกำหนด กระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ตโดยรวม (y) ซึ่งจากค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าวสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

หากไม่พิจารณาการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้ง 5 ด้าน ที่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต โดยรวม (y) จะพบว่ากระบวนการจัดการโดยรวม (y) มีค่าอยู่ที่ระดับ 2.223 หน่วย

หากสำนักงานบัญชีมีคุณภาพในการบริการ X_3 (ด้านงบประมาณ) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีผลทำให้กระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต (y) เพิ่มขึ้น .320 หน่วย ทั้งนี้เมื่อกำหนดให้การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต่อกระบวนการจัดการอีก 5 ด้าน มีค่าคงที่

ส่วนที่ 2 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับสำนักงานบัญชีและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในรูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการของสำนักงานบัญชีและโครงสร้างในกระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีด้านสารสนเทศทางการบัญชีมีการจัดการอย่างไร

“โดยส่วนใหญ่ในแต่ละสำนักงานมีการจัดการโดยตัวบุคคลและการทำงานตามภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย โดยมีการวางแผนการจัดการในด้านงบประมาณ ที่เปาหมายหลักในการจัดการของสำนักงานบัญชี”

(ผู้ให้ข้อมูลที่ 1)

“จากสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป การจัดการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลย่อมเป็นสิ่งจำเป็นในสภาวะการณ์ที่สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและโรคติดต่อ ทำให้การเรียนรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นสิ่งที่เข้าถึงสภาพแวดล้อมดีดีที่สุด ทั้งนี้เกิดจากการขับเคลื่อนของผู้ประกอบการและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ”

(ผู้ให้ข้อมูลที่ 2)

“นอกจากนี้กระบวนการให้บริการที่ทางสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตที่ไม่สามารถควบคุมได้คือ ช่องทางการบริการแลกระบวนการประสานงานที่มีความรวดเร็วและมีการเปลี่ยนแปลงภายใต้เทคโนโลยีสารสนเทศ”

(ผู้ให้ข้อมูลที่ 3)

ทั้งนี้ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่าแม้เราจะรู้อยู่แก่ใจว่าเทคโนโลยีนั้นสามารถ disrupt หรือเปลี่ยนแปลงโลกได้ COVID-19 บังคับให้เราต้องปรับตัวอย่างกะทันหัน ทำให้ผู้ประกอบการต้องพยายามดิ้นรน ปรับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจเพื่อให้อยู่รอดโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย นักบัญชีก็จำเป็นต้องปรับตัวไปพร้อม ๆ กับผู้ประกอบการเช่นกัน

New Normal ที่คาดว่าจะเป็นความปกติใหม่ของนักบัญชี เช่น

1. การใช้เทคโนโลยีคลาวด์ในการทำงานร่วมกันจากคนละสถานที่ เช่น โปรแกรมบัญชีออนไลน์ ระบบบริหารจัดการเอกสารแบบออนไลน์ โปรแกรมคำนวณภาษีออนไลน์ โปรแกรมเงินเดือนออนไลน์สำหรับทำรายการจ่ายเงินเดือนและบริหารข้อมูลพนักงาน

2. Virtual technology เช่น การใช้ video conference หรือการประชุมผ่านวิดีโอ แทนการนัดพบเจอ

3. ลูกค้าที่เป็นผู้ประกอบการหันมาขายของออนไลน์มากยิ่งขึ้น รายการทางบัญชีอาจจะซับซ้อนขึ้น รายการประเภทเงินสดมีน้อยลง และมีปริมาณ transaction ผ่านบัญชีมากขึ้นต้องเรียนรู้เรื่อง Big Data เพื่อวิเคราะห์หรือหาประโยชน์จากข้อมูลของลูกค้าที่มีอยู่

4. เรียนรู้เครื่องมือใหม่ ๆ เพื่อช่วยให้การทำงานระยะไกลง่ายและสะดวกขึ้น เช่น การเชื่อมต่อ API ระหว่างโปรแกรมบัญชีกับร้านค้าออนไลน์อัตโนมัติ หรือการใช้โปรแกรมสร้างลายเซ็นอิเล็กทรอกนิกส์

5. หันมาใช้ระบบส่งเอกสารทางออนไลน์ เช่น การใช้ระบบ E-Tax Invoice หรือระบบการทำใบกำกับภาษี โดยลงลายมือชื่อทางดิจิทัล (Digital Signature) หรือประทับรับรองเวลา (Time Stamp) แล้วส่งให้กับคู่ค้าทางอีเมล เพื่อลดต้นทุนทั้งเวลาในการคีย์เอกสารเอง และค่าใช้จ่ายในการส่งเอกสารให้กับคู้ค้า

ซึ่งเป็นการจัดการอย่างหนึ่งที่สำนักงานบัญชีควรมีความพร้อม เพราะเป็นอันเนื่องมาจากปัจจัยที่เราไม่สามารถควบคุมได้ ทั้งนี้จากการศึกษาและองค์ประกอบต่าง ๆ สามารถวิเคราะห์ได้ว่าสำนักงานบัญชีและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีการเรียนรู้และปรับทัศนคติให้เกิดการเปลี่ยนที่ดียิ่งขึ้น

2. ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal มีกระบวนการเพิ่มศักยภาพอย่างไร ในด้านกระบวนการเรียนรู้ การถ่ายทอด และการจัดการอย่างไร เพื่อให้สำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตมีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

“ด้านกระบวนการจัดการ สำนักงานบัญชีควรมีการส่งเสริมการเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนจากแหล่งเรียนรู้ภายนอกของการบูรณาการด้านการใช้สื่อดิจิทัลมายิ่งขึ้น จากรูปแบบการดำเนินงานแบบดั้งเดิมให้กลายเป็นเป็นวิถีการปฏิบัติแบบใหม่ โดยที่

ต้องสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และกลุ่มผู้ประกอบการมาสร้างกระบวนการเรียนรู้และการถ่านทอดเพื่อให้ก้าวทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน”

(ผู้ให้ข้อมูลที่ 3)

“ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต เป็นที่ที่มีกลุ่มผู้ประกอบการและกลุ่มนักธุรกิจเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้การสื่อสารหรือกระบวนการสื่อสารของบุคลากรหรือการใช้สื่อทางดิจิทัลย่อมส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องมีการขับเคลื่อน โดยต้องมีการเรียนรู้และแก้ไจได้ตามเป้าหมายที่วางไว้”

(ผู้ให้ข้อมูลที่ 4)

ทั้งนี้จากกรณีดังกล่าว ตัวอย่างเช่น การปิดบัญชีทำได้แม้ไม่ได้อยู่ในออฟฟิศในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมา หลายบริษัทมีการอนุโลมให้ทำงานที่บ้านโดยใช้เทคโนโลยีออนไลน์เข้ามาช่วย หลายสถานศึกษาจัดให้มีการเรียนการสอนทางออนไลน์กันมากขึ้น ในเวลาเดียวกันการตกงานและว่างงานก็จะเพิ่มขึ้นอาชีพอิสระใหม่ ๆ ที่เข้ามาตอบโจทย์ในเส้นทางนี้ก็อาจจะเกิดขึ้นมากมาย สำหรับนักบัญชีแล้วอาจจะต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบันที่มีผลต่อการดำเนินของกิจการอย่างมาก เนื่องจากฝ่ายการเงินและบัญชี ถือเป็นศูนย์กลางของความอยู่รอดทางธุรกิจ นอกจากนี้ ยังมีความกังวลเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูล ทำให้องค์กรต่าง ๆ อยู่ในระหว่างพิจารณาทบทวนโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีของตนเอง รวมถึงรวบรวมเครื่องมือเพื่อการเชื่อมต่อ และการบริหารจัดการทางไกล เพื่อรับมือกับการปรับเปลี่ยนระบบด้วยเหตุนี้ นักบัญชีการเงินจึงจำเป็นต้องมีความรู้ด้านแนวคิดการบริหารจัดการมีความเข้าใจพื้นฐานด้านเทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศจึงจะสามารถวางระบบสารสนเทศทางการบัญชีให้มีความสามารถเพียงพอที่จะให้ข้อมูลสนับสนุนการบริหารจัดการต่าง ๆ รวมถึงจะต้องรู้จักการเรียกใช้ความสามารถของระบบสารสนเทศอีกด้วย

Work Form Home คือ การทำงานหรือทำธุรกิจในปัจจุบัน ที่สามารถทำที่ไหนเมื่อไหร่ก็ได้เพียงแค่มีอุปกรณ์สื่อสาร เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือและอินเทอร์เน็ต วิกฤติ COVID-19 ทำให้นักบัญชีก็ต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงาน จากที่เมื่อก่อนนักบัญชีต้องนั่งทำงานอยู่แค่เพียงในออฟฟิศเท่านั้นและเมื่อ Work Form Home ทำให้นักบัญชีไม่ได้นั่งทำงานกับเพื่อนร่วมงานจึงไม่มีใครสามารถตอบคำถามได้ในทันที ดังนั้น ความยืดหยุ่น ความโปร่งใสและการทำงานได้ด้วยตัวเอง จึงถือเป็นปัจจัยสำคัญ ที่หลายองค์กรต่างเริ่มมองเห็นถึงข้อได้เปรียบในการใช้ซอฟต์แวร์คลาวด์กับขั้นตอนการทำงานต่าง ๆเพราะทีมงานไม่เพียงแค่ที่สามารถเข้าถึงระบบงานได้จากทางไกล และทำงานผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ได้เท่านั้น แต่ยังสามารถเข้าถึงข้อมูลส่วนรวม ผังระบบงานต่าง ๆ ที่ถูกรวบรวมไว้ และยัง

สามารถติดตามเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้ตลอดเวลาด้วยสิ่งรองรับความปลอดภัยนี้ช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในการทำงาน ในขณะที่ยังเป็นการรักษามาตรฐานการทำงานได้อย่างดี

ทำให้ฝ่ายการเงินและบัญชีของบริษัทต่าง ๆ นั้นต้องพึ่งพาเทคโนโลยีการประมวลผลบนระบบคลาวด์อย่างมากในการสะสางงานบัญชีค้างรับค้างจ่าย งานปรับบัญชี และธุรกรรมภายในบริษัท ย่อมสามารถปิดงานบัญชีได้อย่างราบรื่นกว่าทีมที่ใช้เทคโนโลยีของบริษัทบนเครือข่ายส่วนตัวข้ามประเทศ (VPN) หรือทีมที่ป้อนข้อมูลลงซอฟต์แวร์ตารางทำงาน(Spreadsheet) ด้วยตนเอง โดยบริษัทที่ไม่ได้ใช้เทคโนโลยีคลาวด์ต่างพบว่า VPN ยังทำงานได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากถูกสร้างมาเพื่อให้ทำงานได้รวดเร็ว ดังนั้นจึงทำให้ซอฟต์แวร์ตารางทำงาน(Spreadsheet) มักเกิดข้อผิดพลาดอยู่เสมอ อีกทั้งบริษัทที่ใช้เทคโนโลยีการประมวลผลบนระบบคลาวด์ยังสามารถตรวจดูกิจกรรมต่าง ๆ ได้บนแผงควบคุมเดียว ซึ่งมองเห็นสถานะของงานสำคัญทั้งหมดได้แบบเรียลไทม์ อาทิ การสรุปข้อมูลรายการคงค้าง ฯลฯ ซึ่งสร้างความมั่นใจว่าฝ่ายการเงินจะมีข้อมูลปัจจุบันที่แม่นยำ

ความตระหนักด้านสุขอนามัยที่มากขึ้นจากเหตุการณ์ที่ผ่านมา ทำให้ผู้คนส่วนใหญ่ตระหนักในด้านการดูแลสุขภาพและสุขอนามัยทั้งของตนเองและของส่วนรวมมากขึ้น เนื่องจากการรักษาสุขภาพตนเองให้ดีอยู่เสมอ การทานอาหารที่ช่วยสร้างภูมิคุ้มกัน จะช่วยป้องกันตนเองจากไวรัสได้ อีกทั้งสถานที่ให้บริการต่าง ๆ จะมีเจลแอลกอฮอล์รวมถึงมีบรรจุภัณฑ์ถูกสุขอนามัยให้ลูกค้า การเว้นระยะห่างและช่องชำระสินค้า การช้อปปิ้งแบบใหม่จะชำระเงินอัตโนมัติรวมทั้งบริการต่าง ๆ ที่ใช้การสั่งงานด้วยเสียงอาจเป็นบริการใหม่ที่อาจตามมาในไม่ช้า

สรุปได้ว่า จากการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์กลายเป็นการทำงานที่มีความหลากหลายและการส่งเสริมการเรียนรู้ในทุกรูปแบบต่อการพัฒนาโครงสร้างของการทำงานเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น

3. รูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต ควรมีการพัฒนาในด้านใดเพื่อความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง

> *“รูปแบบของการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อ Next normal นอกจากจะสร้างการแข่งขันและการเรียนรู้แล้ว การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยไม่ทันตั้งตัวทำให้การทำงานเกิดข้อผิดพลาดหรือการล่าช้าในที่สุด ทั้งนี้หน่วยงานและเครือข่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีระบบที่มีความเสถียรภาพภายใต้กรอบข้อกำหนดต่าง ๆ เพื่อความเสมือนและความเป็นระบบเดียวกัน”*
>
> *(ผู้ให้ข้อมูลที่ 5)*

“การจัดการ ณ ปัจจุบันที่ก้าวเข้า Next normal นั้น สามารถพัฒนาบุคลากรและการใช้ช่องทางการสื่อสารเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้เอกสารหรือกระดาษมีการกำกับการส่งและการจัดการของแต่ละสำงานบัญชีเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการส่งกลับหรือการตอบรับ ทั้งนี้ด้านข้อมูลควรมีการรวบรวมแบบเป็นความลับเพื่อป้องกันการผิดพลาดในการทำงาน”

(ผู้ให้ข้อมูลที่ 6)

4. ใช้ประโยชน์ในการเตรียมพร้อมและดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต ในยุค New Normal มีลักษณะอย่างไรเพื่อให้ให้ประสิทธิภาพมากที่สุด

“การใช้ประโยชน์และความพร้อมของการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีควรมีรูปแบบของระบบการใช้ในหารดำเนินงานที่มีความเสถียรภาพ และมีความปลอดภัยในการใช้งาน”

(ผู้ให้ข้อมูลที่ 7)

"การสร้างทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงสามารถนำไปเป็นแนวทางที่สามารสร้างให้สำนักงานบัญชีเกิดแรงกระตุ้นในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ในยุค Next normal ต้องเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างเช่น ระบบของสำนักงานบัญชี และกระบวนการต่อเครือข่ายที่ปลอดภัยและถูกวิธี”

(ผู้ให้ข้อมูลที่ 8)

การวางระบบ สารสนเทศทางธุรกิจขององค์กรซึ่งโปรแกรมสารสนเทศธุรกิจเป็นส่วนประกอบให้ดีพอที่จะคอยให้ข้อมูลสนับสนุน การบริหารจัดการต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามแนวทางที่ได้อธิบายมาซึ่งประการสำคัญได้แก่

1. นักบัญชีจะต้องตระหนักถึงบทบาทของตนเอง ในการเป็นผู้จัดเตรียมสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ขององค์กรมากกว่าเป็นผู้จัดเก็บข้อมูลซึ่งเป็นบาทบาทที่แท้จริงที่จะทำให้องค์กรสามารถอยู่รอดและแข่งขันได้

2. นักบัญชีจะต้องเข้าใจว่าระบบสารสนเทศ ขององค์กรเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการให้สารสนเทศที่จำเป็นต่อการตัดสินใจของผู้บริหารจำเป็นจะต้องให้ความสำคัญในการคัดเลือกโปรแกรม สารสนเทศทางธุรกิจมิใช่ปล่อยให้เทคโนโลยีสารสนเทศคัดเลือกเพียงพัง โดยนักบัญชีจะต้องใส่ใจ ในรายละเอียดความสามารถของโปรแกรม โดยคำนึงถึงความต้องการของกิจการทั้งในปัจจุบันและอนาคต

3. นักบัญชีจะต้องเข้าใจว่าการวางระบบสารสนเทศ ขององค์กรนั้นมักมีสิ่งที่ต้องทำหลายประการก่อนที่ระบบฯ จะใช้งานได้และสามารถสร้างผลตอบแทนต่อองค์กรซึ่งไม่ ง่ายเหมือนการนำโปรแกรม ใดมีหนี้คงค้างนานผิดปกติ ก็ควรไปดำเนินการติดตามทวงหนี้มากขึ้นเป็นต้นเรียกว่า ได้ทำสิ่งที่เป็นกิจกรรมทางธุรกิจที่แท้จริงมากกว่าการหมกมุ่นอยู่กับกิจกรรมการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งกิจกรรมทาง ธุรกิจที่แท้จริงเหล่านั้นสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้มากกว่ากล่าวง่าย ๆ ได้ว่านักบัญชีในยุคโปรแกรม สารสนเทศทางธุรกิจนี้จะต้องเปลี่ยนจากผู้ทำบัญชีเป็น ผู้ควบคุมดูแลและใช้ประโยชน์จากระบบให้มากที่สุดนั่นเอง

4. นักบัญชีจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของ การคัดเลือกบริษัทที่ปรึกษาในการวางระบบการทำข้อ ตกลงที่รัดกุมเป็นลายลักษณ์อักษร การให้ความร่วมมือของพนักงานทุกระดับขององค์กรกับบริษัทที่ปรึกษา และการติดตามการทำงานบริษัทที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิดเพื่อความสำเร็จของการวางระบบสารสนเทศขององค์กร

5. นักบัญชีจะต้องมีวามสามารถและทักษะใน การนำข้อมูลที่ได้จากระบบสารสนเทศไปจัดเตรียมเป็น สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเพราะผู้บริหารระดับสูงมักจะมีคำถามที่ระบบสารสนเทศยังไม่มีคำตอบจัดเตรียมไว้เป็นรายงานสำเร็จรูป

ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์จากการดำเนินการสัมภาษณ์ได้ว่า รูปแบบการพัฒนาการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชี ในยุค Next normal นั้น รูปแบบที่สำคัญคือ กระบวนการเรียนรู้สู่อนาคตและการใช้ทักษะในการเรียนรู้เทคโนโลยีเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากยิ่งขึ้นโดยทุก ๆ รูปแบบต้องมีเครือข่ายเพื่อสร้างการแลกเปลี่ยนตลอดเวลาภายใต้กรอบและเงื่อนไขเดียวกัน

ทั้งนี้ผู้วิจัยยังสามารถวิเคราะห์ถึงกระบวนการต่าง ๆ ได้แก่ การสร้างระบบบัญชีสมัยใหม่ กิจการใช้ระบบบัญชีในการวัดประสิทธิภาพทางการเงินและประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมาสภาพปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตของกิจการ ทั้งนี้การพัฒนาของเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นโอกาสของระบบบัญชีในการพัฒนาจากการจัดทำบัญชีโดยใช้เอกสาร เป็นการจัดทำบัญชีในระบบอิเล็กทรอนิกส์ใน ปัจจุบันการทำธุรกรรมของกิจการส่วนใหญ่ เช่น การซื้อขายสินค้า และกิจกรรมอื่น ๆ ดำเนินการและจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Guney, 2014; Braun & Davis, 2003; Warren & Smith, 2006) เป็นผลให้โปรแกรม บัญชีได้รับการพัฒนาเพื่อคำนวณตัวเลข ตรวจสอบ จัดเก็บ และจัดเรียงข้อมูลธุรกรรมต่าง ๆ ปริมาณการทำธุรกรรมและจำนวนผู้ใช้งานเป็นเกณฑ์ของกิจการในการเลือกโปรแกรมบัญชี เช่น ระบบบริหารทรัพยากรองค์กร (Enterprise Resource Planning System) ระบบเครือข่ายและระบบบริหารทรัพยากรองค์กรเป็นประโยชน์อย่าง มากต่อนักบัญชีโดยช่วยให้นักบัญชีสามารถทราบถึงธุรกรรมต่าง ๆ ของกิจการได้อย่างรวดเร็ว เช่น การติดตามหนี้ และลูกหนี้การคำนวณเงินเดือน การออกใบแจ้งหนี้ข้อมูลเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของเงินลงทุน นอกจากนี้ยังช่วยในการคำนวณตัวเลขในเชิงลึก เช่น การหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือแต่ละชนิด และนำเสนอ

ข้อมูลในเชิงลึกได้มากขึ้น เช่น รายงานการดำเนินงานแยกตามส่วนงาน ส่วนแบ่งการตลาด และอื่น ๆ นอกจากนี้โปรแกรม บัญชียังมีการปรับปรุงข้อมูลอัตโนมัติในฐานข้อมูลช่วยในการจัดทำรายงานทางการเงิน เช่น งบการเงินรายไตรมาส รายงานประจำปีและรายงานภาษีสามารถจัดำได้อย่างรวดเร็ว

ดังนั้นระบบบัญชีสมัยใหม่ คือ การผสมผสาน เทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ากับงานด้านบัญชีเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการบัญชีโดยระบบบัญชีสมัยใหม่ประกอบมิติต่าง ๆ ดังนี้ กระบวนการจัดทำบัญชีที่รวดเร็ว (Faster Accounting Processing) การจัดทำบัญชีที่รวดเร็ว หมายถึง ความสามารถในการรวบรวมและประเมินข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่ ไม่ใช่ทางการเงินจำนวนมากและจัดทำรายงานทางการเงินได้อย่างรวดเร็วผ่านระบบบัญชี (Ghasemi et al., 2011) ตามปกติกิจการต้องนำเสนอข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่ไม่ใช่ทางการเงินรายไตรมาสและประจำปี โดยการปิดบัญชีรายเดือน รายไตรมาส หรือสิ้นปีและการจัดทำรายงานภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีเงินได้นิติบุคคลต้องใช้ ระยะเวลาในการจัดทำนานเนื่องจากมีข้อมูลมากมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานต่าง ๆ ข้างต้น ดังนั้นงบการเงินจึงสามารถสร้างขึ้นได้เร็วกว่าระบบบัญชีแบบเดิม การใช้โปรแกรมบัญชีให้เพื่อช่วยนักบัญชีสามารถระบุวัดมูลค่า บันทึกรายการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยังช่วยลด ระยะเวลาในการประเมินและปรับปรุงข้อมูล ฝ่ายบัญชีสามารถจัดทำและนำเสนองบการเงินรายเดือน งบการเงิน ประจำปี โดยเฉพาะการจัดทำรายงานภาษีได้เร็วกว่าที่ผ่านมา ระยะเวลาสั้นช่วยกิจการในการควบคุมค่าใช้จ่ายและ เพิ่มประสิทธิภาพโดยรวมของบริษัท

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสามารถนำกระบวนการบริหารจัดการสำนักงานบัญชีในการเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการใช้ระบบสมัยใหม่มาผสมผสานในการจัดการการทำบัญชีของสำนักงานให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 5
สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานกระบวนการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Methodology) มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตในยุค New Normal 2.เพื่อศึกษาการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อกระบวนการของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตในยุค New Normal 3.เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตในยุค New Normal ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นสำนักงานบัญชีในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ผลจากการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 81.90 มีอายุ 35–45 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 มีการศึกษาในระดับ ปริญญาตรี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 70.50 อยู่ในตำแหน่งผู้ทำบัญชี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 74.30 ประสบการณ์ทำงานมีอายุงาน 5 - 10 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 47.60

ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การจัดการของสำนักงานบัญชี (โดยรวม) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.44, SD=0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสามารถอธิบายเป็นรายด้านดังนี้

การจัดการของสำนักงานบัญชี (โครงสร้างพื้นฐานขององค์กร) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.42, SD=0.86) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ สำนักงานมีระบบอำนวยการบริการและมีการปรับตัวอย่างเหมาะสมกับสำนักงานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.92, SD=0.33) รองลงมา สำนักงานมีการวางแผนการปฏิบัติโดยมีโครงสร้างภายในตามความเหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.81, SD=0.26) และสำนักงานจัดการองค์การตามข้อกำหนด กฎระเบียบตามแผนอย่างเคร่งครัด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.76, SD=0.17) ตามลำดับ

การจัดการของสำนักงานบัญชี (การบริหารทรัพยากรมนุษย์) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.34, SD=0.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ

มากทุกด้าน ได้แก่ สำนักงานมีการคัดเลือกบุคลากรตามความรู้ความสามารถ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.51, SD=0.83) รองลงมา สำนักงานมีการทำงานเป็นทีม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.45, SD=0.84) และสำนักงานมีการประเมินวัดผลการปฏิบัติงานทุก ๆ 3 เดือน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.30, SD=0.80) ตามลำดับ

การจัดการของสำนักงานบัญชี (ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.45, SD=0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเมืองเนื่องจากเกิดจากการปรับเปลี่ยนกฎและระเบียบของบริบทสำนักงานบัญชีและกระบวนการปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.59, SD=0.79) รองลงมา ด้านเศรษฐกิจที่เกิดจากวิกฤตโรคโควิดที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.51, SD=0.81) และ ด้านเทคโนโลยีที่มีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.45, SD=0.83) ตามลำดับ

การจัดการของสำนักงานบัญชี (ปัจจัยที่สามารถควบคุมได้) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.40, SD=0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ การจัดการทำบัญชีที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.45, SD=0.79) รองลงมา ด้านการบริการลูกค้าเพื่อความเสมอภาค มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.45, SD=0.76) และ การจัดการบุคลากรด้านความรู้ความสามารถของแต่ละคนในด้านเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในสำนักงานบัญชี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.39, SD=0.73) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (โดยรวม) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.89, SD=0.61) ซึ่งสามารถอธิบายเป็นรายด้านดังนี้

กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (กระบวนการเรียนรู้) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=4.02, SD=0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ เรียนรู้การส่งลิงก์เอกสารเพื่อให้ลูกค้าตรวจสอบข้อมูลการบันทึกบัญชีหรือส่งภาษี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=4.06, SD=0.53) รองลงมา สำนักงานมีการจัดการฝึกอบรมด้านระบบเทคโนโลยี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=4.01, SD=0.55) และ สำนักงานมีการจัดการในการปฏิบัติงานแบบ Work Form Home มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =3.97, SD=0.59) ตามลำดับ

กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (กระบวนการถ่ายทอด) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=4.11, SD=0.59) เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ Virtual technology เช่น การใช้ video conference หรือการประชุมผ่านวิดีโอ แทนการนัดพบเจอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=4.13, SD=0.52) รองลงมา สำนักงานอธิบายให้ผู้ประกอบการเข้าใจตรงกัน เกี่ยวกับระบบการเก็บเอกสารออนไลน์ เช่น แยกแฟ้มอย่างไร รันเลขที่อย่างไร และสอนวิธีเก็บเอกสารตัวจริงให้สอดคล้องกัน เพื่อง่ายต่อการค้นหา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=4.01, SD=0.56) และสำนักงานมีการเตรียมความพร้อมเรื่องความปลอดภัยของเอกสาร ต้องมีการเข้ารหัสหรือเลือกใช้โปรแกรมที่มีความปลอดภัยสูง เพื่อป้องกันข้อมูลสำคัญรั่วไหลหรือสูญหาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.39, SD=0.57) ตามลำดับ

กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (ปัจจัยนำเข้า) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.95, SD=0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ กระบวนการของผู้ใช้บริการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=4.01, SD=0.52) รองลงมา กระบวนการจัดการด้านอิเล็กทรอนิกส์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.97, SD=0.62) และกระบวนการของบุคลากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.90, SD=0.61) ตามลำดับ

กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (กระบวนการเปลี่ยนแปลง) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.81, SD=0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากรมีการเรียนรู้สมัยใหม่และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.94, SD=0.59) รองลงมา ด้านผู้ใช้บริการสามารถสื่อสารและแก้ไขงานได้เองและค้นหาเอกสารเมื่อจำเป็นได้ง่าย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.88, SD=0.60) และด้านอิเล็กทรอนิกส์สามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วเกิดจากการปรับเปลี่ยนตามสภาพแวดล้อม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.79, SD=0.63) ตามลำดับ

กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (ปัจจัยนำออก) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.87, SD=0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ สามารถถ่ายทอดสู่เครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ข้อมูลการจัดเก็บทั้งออฟไลน์และออนไลน์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=4.00, SD=0.52) รองลงมา สำนักงานเกิดการยอมรับจากผู้ใช้บริการและการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.93, SD=0.61) และสามารถสื่อสารกับลูกค้าในประเด็นทางบัญชีและภาษีที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งติดตามผลอย่างต่อเนื่อง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.91, SD=0.63) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า แนวทางการพัฒนาควรมีการจัดการโครงสร้างและทรัพยากรเพื่อให้พร้อมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทั้งนี้ ภายใต้ยุค Next normal มีการจัดการรูปแบบด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบที่สามารถเข้าถึงง่ายและปลอดภัย โดยการได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสร้างพัฒนาสำนักงานบัญชี บุคลากร และระบบให้เกิดการใช้งานที่ง่ายมีความเสถียรภาพในการทำงาน

ผลจากการวิเคราะห์สมมติฐาน พบว่า การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวม มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับ กลุ่มตัวแปรอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถสร้างสมการท้านายเชิงเส้นตรง ทั้งนี้ตัวแปรที่สามารถทำนาย กระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ตโดยรวม (y) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านประโยชน์หลัก (X_3) และด้านส่งเสริมการตลาด (X_4) ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้ง 2 ตัวนี้สามารถร่วมกันทำนายการจัดการโดยรวม (y) ได้ร้อยละ 13 (adjusted R2=.130)

5.2 อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นสำนักงานบัญชีในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ผลจากการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 35–45 ปี ศึกษาในระดับ ปริญญาตรี อยู่ในตำแหน่งผู้ทำบัญชี และมีประสบการณ์ทำงานมีอายุงาน 5 - 10 ปี

ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การจัดการของสำนักงานบัญชี (โดยรวม) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.44, SD=0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เกิดจาการที่มีความต้องการในการจัดการด้านความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์โดยทางสำนักงานควรเตรียมความพร้อมและค่าใช้จ่ายในการเรียนรู้อย่างจริงจัง ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิดา ลิ้นจี่ ,สุภาพร บุญเอี่ยม และนิศารัตน์ วิอังศุธร (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานสมัยใหม่ในยุค New normal กับผลการดำเนินงานของ สำนักงานบัญชีในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า 1) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงาน สมัยใหม่ในยุค New normal ด้านทรัพยากรมนุษย์ด้าน ด้านการเรียนรู้องค์กร และด้านการปรับตัวในยุค New normal มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงาน ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และ พัฒนา 2) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานสมัยใหม่ในยุค New normal การทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์เชิง บวกกับผลการดำเนินงาน ด้านการเงิน ด้านลูกค้า และด้านกระบวนการภายใน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานสมัยใหม่ในยุค New normal ด้านการสร้างเครือข่าย มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงาน ด้าน ลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และพัฒนา ดังนั้น ผู้บริหารสำนักงานบัญชีควรความสำคัญกับการ บริหารงานสมัยใหม่ในยุค New normal ในทุกด้านเพื่อเพิ่ม

ประสิทธิภาพในองค์กร สร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน มีความยั่งยืน ซึ่งจากการศึกษามีความสอดคล้องในด้าน การจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์ หรือพนักงานในการเรียนรู้สู่สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

ทั้งนี้มีความสอดคล้องกับการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ด้านกระบวนการจัดการและกระบวนการเรียนรู้ภายใน เพื่อเป็นกระบวนการในการนำไปบริหารและพัฒนาสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค Next Normal ที่ต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal (โดยรวม) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.89, SD=0.61) ทั้งนี้เกิดจากกระบวนการเลี่ยนแปลงที่ทางสำนักงานบัญชีควรมีความตระหนักและต้องขวนขวายในการสร้างความพร้อมเพราะยุค Next normal จะมีการแลกเปลี่ยนทางช่องทางที่มีความหลากหลายเพิ่มยิ่งขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งระวี มังสิงห์ และชุมพล รอดแจ่ม (2564) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 82.60 อายุ 21-30 ปี ร้อยละ 58.90 อายุงานไม่เกิน 5 ปี ร้อยละ 60.10 ระดับการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 68.80 และส่วนใหญ่รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 15,000 บาท ร้อยละ 44.10 โดยการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับ สมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลในภาพรวม พบว่า สมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\overline{X}$= 4.48, SD=0.52) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติงาน ($\overline{X}$= 4.23, SD=0.53) และด้านความชำนาญในทักษะต่าง ๆ ($\overline{X}$= 4.13, SD=0.53) ส่วนด้านความรู้และปัญญาในวิชาชีพ ($\overline{X}$= 3.89, SD=0.84) เป็นลำดับสุดท้าย สำหรับการศึกษาความสัมพันธ์ของสมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ ในยุคดิจิทัล ประกอบด้วยด้านความรู้และปัญญาในวิชาชีพ (Knowledge) สมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ใน ยุคดิจิทัลด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ (Ethics) สมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลด้านการปฏิบัติงาน (Working) และ สมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลด้านความชำนาญในทักษะต่าง ๆ (Expertise) พบว่า มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศในภาพรวมที่ระดับนัยสำคัญ .01 ซึ่งมีความสอดคล้องในด้านของการเรียนรู้ วิสัยทัศน์ต่อการสื่อสารทางดิจิทัลที่สามารถเป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสำนักงานบัญชี

ทั้งนี้มีความสอดคล้องกับการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ด้านความรู้และประสบการณ์ในด้านการบัญชียุคดิจิทัล เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจทั้งผู้ประกอบการและบุคลากรในสำนักงานบัญชีเพื่อให้เกิดการเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ

ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า แนวทางการพัฒนาควรมีการจัดการโครงสร้างและทรัพยากรเพื่อให้พร้อมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทั้งนี้ ภายใต้ยุค Next normal มีการจัดการรูปแบบด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบที่สามารถเข้าถึงง่ายและปลอดภัย โดยการได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสร้างพัฒนาสำนักงานบัญชี บุคลากร และระบบให้เกิดการใช้งานที่ง่ายมีความเสถียรภาพในการทำงาน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฏฐ์รมณ ศรีสุข และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินิทธิ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะ ทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี และกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ในมิติด้านการตรวจสอบภายในมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ในมิติด้านการทำ และนำเสนอข้อมูลทางบัญชีเพื่อใช้ในการตัดสินใจมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ในมิติด้านความรู้และทักษะด้านบัญชีมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และ สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ในมิติด้านจริยธรรมในวิชาชีพมีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีความสอดคล้องในการพัฒนาด้านการบัญชีสมัยใหม่ การเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติที่ทันสมัยยิ่งขึ้น

ทั้งนี้มีความสอดคล้องในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ สมรรถนะทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีและด้านการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น

ผลจากการวิเคราะห์สมมติฐาน พบว่า การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวม มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับ กลุ่มตัวแปรอิสระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถสร้างสมการท้านายเชิงเส้นตรง ทั้งนี้ตัวแปรที่สามารถทำนาย กระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ตโดยรวม (y) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านประโยชน์หลัก (X_3) และด้านส่งเสริมการตลาด (X_4) ตามล้าดับ โดยตัวแปรทั้ง 2 ตัวนี้สามารถร่วมกันทำนายการจัดการโดยรวม (y) ได้ร้อยละ 13 (adjusted R2=.130) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลภู สันทะจักร์ และ กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินิทธิ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยของนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุมากกว่า 25 - 35 ปี มีระดับ การศึกษาปริญญาตรี และมีประสบการณ์ทำงาน มากกว่า 15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยของนักบัญชี ยุคดิจิทัล ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านภาษา อังกฤษ

ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชี และด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา อยู่ใน ระดับมากที่สุด ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยของนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านภาษาอังกฤษ และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชี มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ยกเว้น ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ มีอิทธิพลเชิงลบต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ผลจากการศึกษาพบว่า การจัดการของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต ควรมีการศึกษาเรียนรู้วิธีการจัดการด้านเทคโนโลยีทางช่องทางต่าง ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับบุคลากรและสำนักงาน ซึ่งมีความเหมาะสมกับเจ้าของสำนักงานบัญชีและบุคลากรที่จะต้องสร้างสมรรถนะทางการเรียนรู้และเพิ่มความเหมาะสมทางงบประมาฯในการสร้างระบบที่ง่ายต่อการปฏิบัติงานโดยการวางแผนที่ทีคุณภาพยิ่งขึ้น

5.3.1.2 ผลจาการศึกษาด้านกระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชี พบว่า ควรสร้างระบบที่สามารถใช้ช่องทางสื่อสารและเรียนรู้ดิจิทัลทางการบัญชีเพื่อความสะดวกและรวดเร็ว เช่น การเก็บรวบรวมข้อมูล การส่งมอบงาน เป็นต้น ทั้งนี้มีความเหมาะสมในด้านของสำนักงานบัญชีที่เปิดโอกาสในการสร้างการเรียนรู้ที่ผ่านกระบวนการทางดิจิทัล

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาข้อมูลการวิจัยเพื่อพัฒนาในด้านระบบดิจิทัลทางบัญชี ในยุคศตวรรษที่ 21 ที่รวมทักษะของบุคลากรในการเรียนรู้

5.3.2.2 ควรศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดภูเก็ต

บรรณานุกรม

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. (2560). **กฎกระทรวงว่าด้วยการยกเว้นไม่ต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พ.ศ. 2544.**

_____.(2563). **สำนักงานบัญชีที่ขึ้นทะเบียนในจังหวัดภูเก็ต**.

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2555). **ธุรกิจบริการ: วิชาชีพบัญชี.** ค้นเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2564, จาก www.dth.go.th/filesupload/aec/images/acc29-05-55.pdf

กมลภู สันทะจักร์ และ กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินิทธิ์. (2562). **ปัจจัยของนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการในประเทศไทย.** วารสารหาดใหญ่วิชาการ 17(1) ม.ค. - มิ.ย. 2562.

จุฑาทิพ อัสสะบำรงรัตน์. (2563). **ถึงเวลาที่เราจะนำ Remoting Audit มาใช้กันหรือยัง?.** ค้นเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2564, จาก https: //www.tfac.or.th/Article/Detail/70798

ธรรมนิติ. (2563). สถานการณ์ไวรัสโควิด 19 (COVID-19) **กับบทบาทของนักบัญชี.** วารสาร CPD & Account, ปีที่ 17 ฉบับที่ 199 กรกฎาคม 2563.

ณัฐชรินทร์ โละพันธ์. (2563). **การดำเนินการบัญชีดิจิทัลและประสิทธิภาพการตรวจสอบ: การวิจัยเชิงประจักษ์ของผู้ตรวจสอบภาษีในประเทศไทย**. Nutchajarin LOHAPAN / Journal of Asian Finance, Economics and Business Vol 8 No 11 (2021) 0121–0131

ณัฏฐ์รมณ ศรีสุข และ กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินิทธิ์. (2560). **สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในพื้นที่จังหวัดนนทบุรีและกรุงเทพมหานคร.** ค้นเมื่อวันที่ 14 มกราคม 2564, จาก https: //www.spu.ac.th

ภัทรวดี วิบูลสมบัติ.(2556). **คุณภาพของสานักงานบัญชีในเขตจังหวัดลำปาง** . เข้าถึงได้จาก https://www.tci-thaijo.org www.biz.govchanel.go.th/th/Home/Article

นพฤทธิ์ คงรุ่งโชค. (2549). **ระบบสารสนเทศทางการบัญชี.** กรุงเทพ: สำนักพิมพ์ท้อป.

นภาภรณ์ จันทร์ศัพท์และคณะ. (2545). **วิธีการวิจัยเบื้องต้น.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

พัชรินทร์ ใจเย็น และคณะ. (2560). **นักบัญชีกับเทคโนโลยียุคปัจจุบัน.** Journal of Institute of Management Science, 3(1), 196-207.

พลพธู ปียวรรณ และ สุภาพร เชิงเอี่ยม. (2554). **ระบบสารสนเทศทางการบัญชี.** ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี การพิมพ์.

พลพธู ปียวรรณ และ กัญนิภัทธิ์ นิธิโรจน์ธนัท. (2559). **ระบบสารสนเทศทางการบัญชี= Accounting information system.** พิมพ์ครั้งที่ 4 ฉบับที่ 3. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.

รุ่งระวี มังสิงห์ และชุมพล รอดแจ่ม. (2564). **สมรรถนะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคดิจิทัลตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี.** วารสารนวัตกรรมและการจัดการ. ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2564)".

จิรัตน์ ปาลีพัฒน์สกุล. (2563). **New normal วิถีใหม่ของคนบัญชี.** วารสารเอกสารภาษีอากร, ปีที่ 39 ฉบับที่ 467 เดือนสิงหาคม 2563.

ชลิดา ลิ้นจี่ สุภาพร บุญเอี่ยม และ นิศารัตน์ วิอังศุธร.(2564). **การบริหารงานสมัยใหม่ในยุค New normal กับผลการดำเนินงานของ สำนักงานบัญชีในประเทศไทย.** วารสารรัชภาคย์. ปีที่ 16 ฉบับที่ 44 มกราคม–กุมภาพันธ์2565 - TCI กลุ่มที่ 1 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปี 2564-2567.

_____. (2555). **แนวคิดและความหมายของการบริหารและการจัดการ.**

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2559). **50 แนวคิด ตัวชี้วัด ตัวแบบของการบริหารจัดการและการบริหารจัดการที่ยั่งยืน.** กรุงเทพฯ: โฟร์เพซ.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540). **สถิติการทำวิจัย.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุวิริยาสาสน์.

ยืน ภู่วรวรรณ. (2552). **ยุทธศาสตร์การจัดการองค์ความรู้ในห้องสมุด.** กรุงเทพฯ: สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย.

ศรัณย์ ชูเกียรติ และ สุชาดา สถาวรวงศ์. (2549). **เอกสารการสอนชุดวิชาการบัญชีขั้นกลาง 1และระบบสารสนเทศทางการบัญชี หน่วยที่ 9-15.** นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2546). **การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มวิทยาศาสตร์.** กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. สถาบันทดสอบทางการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สิน พันธุ์พินิจ. (2553). **เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.

สุรีย์พร เพขุนทด. (2563). **แรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในสถานการณ์ที่เกิดโรคระบาด ของไวรัสโคโรน่า (COVID -19)**. การศึกษาอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุวิมล ติรกานันท์. (2543). **การประเมินโครงการ: แนวทางสู่การปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

CGMA Competency Framework. (2019). **Update CGMA Future Re-Inventing Finance for a Digital World.**

Maria José Angélico Gonçalves. (2021). **The Future of Accounting: How Will Digital Transformation Impact the Sector.** Informatics 2022, 9(1), 19; https://doi.org/10.3390/informatics9010019

Oualid MERAGHNI. (2021). **IMPACT OF DIGITAL TRANSFORMATION ON ACCOUNTING INFORMATION SYSTEMS–EVIDENCE FROM ALGERIAN FIRMS.** Economics and Business ISSN 2256-0394 (online) ISSN 2256-0386 (print) 2021, 35, 249–264

Punpinij.S. (1990). **Role Performance of Sub-district Agricultural Extension Officers in Northeastern Thailand.** Doctoral Dissertation. Department of Agricultural Education and Rural Studies.University of the Philippines Los Banos.

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ RAJAPRUK UNIVERSITY

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษา เรื่อง รูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมและนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอความอนุเคราะห์ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่เป็นจริงของท่านจะมีคุณค่ายิ่งทำให้ทราบข้อเท็จจริงอันจะนำไปสู่การพัฒนาผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานที่ดีอีกต่อไป

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต

ส่วนที่ 2 ข้อมูลลักษณะความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการของสำนักงานบัญชี

ส่วนที่ 3 ข้อมูลลักษณะความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal

ส่วนที่ 4 (คำถามปลายเปิด) การเตรียมความพร้อมและลักษณะการใช้รูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต

ทั้งนี้ข้อมูลของท่านถือเป็นความลับที่จะไม่ได้รับการเผยแพร่ต่อบุคคลอื่นและจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานในองค์กรของท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่องค์กรของท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

ผู้วิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ลงใน ☐ หรือเติมคำลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อคำถาม	คำตอบ
1. เพศ	❑ 2. หญิง ❑ 1. ชาย
2. อายุ	..... ปี
3. ระดับการศึกษา	.....
4. ตำแหน่ง	.....
5. ระยะเวลาการดำเนินงาน	.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นการจัดการของสำนักงานบัญชี

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ลงในตารางที่แสดงระดับความคิดเห็นที่ตรงกับท่านมากที่สุด

5=ความคิดเห็นระดับมากที่สุด 4=รู้ความคิดระดับเห็นมาก 3=ความคิดเห็นระดับปานกลาง

2=ความคิดเห็นระดับน้อย 1=ความคิดเห็นระดับน้อยสุด

ความคิดเห็นการจัดการของสำนักงานบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
การจัดการของสำนักงานบัญชี **โครงสร้างพื้นฐานขององค์กร**					
1. สำนักงานมีการวางแผนการปฏิบัติโดยมีโครงสร้างภายในตามความเหมาะสม					
2. สำนักงานจัดการองค์การตามข้อกำหนด กฎระเบียบตามแผนอย่างเคร่งครัด					
3. สำนักงานมีระบบอำนวยการบริการและมีการปรับตัวอย่างเหมาะสมกับสำนักงาน					
การบริหารทรัพยากรมนุษย์					
4. สำนักงานมีการคัดเลือกบุคลากรตามความรู้ความสามารถ					
5. สำนักงานมีการประเมินวัดผลการปฏิบัติงานทุก ๆ 3 เดือน					
6. สำนักงานมีการทำงานเป็นทีม					

ความคิดเห็นการจัดการของสำนักงานบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางกาบัญชี **ด้านงบประมาณ**					
7. สำนักงานมีการจัดสรรงบประมาณและจัดระบบทางการเงินผ่านอิเล็กทรอนิกส์					
8. เก็บเอกสารที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางธุรกิจของกิจการ เช่น ใบเสร็จรับเงิน ใบสั่งซื้อ ใบกำกับสินค้า เป็นต้น จากOff-line, On-line และลักษณะผสม					
9. สำนักงานมีการจัดการแฟ้มข้อมูลข้อมูลจะจัดเก็บไว้ตามประเภทของแฟ้มข้อมูล					
ด้านปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัด **ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้**					
10. ด้านเทคโนโลยีที่มีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา					
11. ด้านเศรษฐกิจที่เกิดจากวิกฤตโรคโควิดที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่					
12. ด้านการเมืองเนื่องจากเกิดจากการปรับเปลี่ยนกฎและระเบียบของบริบทสำนักงานบัญชีและกระบวนการปฏิบัติงาน					
ปัจจัยที่สามารถควบคุมได้					
13. การจัดการบุคลากรด้านความรู้ความสามารถของแต่ละคนในด้านเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในสำนักงานบัญชี					
14. การจัดการทำบัญชีที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ					
15. ด้านการบริการลูกค้าเพื่อความเสมอภาค					

ส่วนที่ 3 ข้อมูลลักษณะความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ลงในตารางที่แสดงระดับความคิดเห็นที่ตรงกับท่านมากที่สุด

5=ความคิดเห็นระดับมากที่สุด 4=รู้ความคิดระดับเห็นมาก 3=ความคิดเห็นระดับปานกลาง

2=ความคิดเห็นระดับน้อย 1=ความคิดเห็นระดับน้อยสุด

กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal	**ระดับความคิดเห็น**				
	5	**4**	**3**	**2**	**1**
กระบวนการเรียนรู้					
1. สำนักงานมีการจัดการฝึกอบรมด้านระบบเทคโนโลยี					
2. สำนักงานมีการจัดการในการปฏิบัติงานแบบ Work Form Home					
3. เรียนรู้การส่งลิงก์เอกสารเพื่อให้ลูกค้าตรวจสอบข้อมูลการบันทึกบัญชีหรือส่งภาษี					
กระบวนการถ่ายทอด					
4. Virtual technology เช่น การใช้ video conference หรือการประชุมผ่านวิดีโอ แทนการนัดพบเจอ					
5. สำนักงานมีการเตรียมความพร้อมเรื่องความปลอดภัยของเอกสารต้องมีการเข้ารหัสหรือเลือกใช้โปรแกรมที่มีความปลอดภัยสูง เพื่อป้องกันข้อมูลสำคัญรั่วไหลหรือสูญหาย					
กระบวนการจัดการ **ปัจจัยนำเข้า**					
7. กระบวนการจัดการด้านอิเล็กทรอนิกส์					
8. กระบวนการของบุคลากร					
9. กระบวนการของผู้ใช้บริการ					
กระบวนการเปลี่ยนแปลง					
10. ด้านอิเล็กทรอนิกส์สามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วเกิดจากการปรับเปลี่ยนตามสภาพแวดล้อม					

กระบวนการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชี เพื่อเข้าสู่ยุค New Normal	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
11. ด้านบุคลากรมีการเรียนรู้สมัยใหม่และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้					
12. ด้านผู้ใช้บริการสามารถสื่อสารและแก้ไขงานได้เองและค้นหาเอกสารเมื่อจำเป็นได้ง่าย					
ปัจจัยนำออก					
13. สามารถถ่ายทอดสู่เครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ข้อมูลการจัดเก็บทั้งออฟไลน์และออนไลน์					
14. สามารถสื่อสารกับลูกค้าในประเด็นทางบัญชีและภาษีที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งติดตามผลอย่างต่อเนื่อง					
15. สำนักงานเกิดการยอมรับจากผู้ใช้บริการและการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว					

ส่วนที่ 4 (คำถามปลายเปิด) การเตรียมความพร้อมและลักษณะการใช้รูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ตควรมีลักษณะและกระบวนการถ่ายทอดอย่างไรเพื่อให้เกิดความเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ

.....

.....

.....

.....

-

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษา เรื่อง รูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมและนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอความอนุเคราะห์ผู้ให้ข้อมูลนี้ให้ข้อมูลตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่เป็นจริงของท่านจะมีคุณค่ายิ่งทำให้ทราบข้อเท็จจริงอันจะนำไปสู่การพัฒนาผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานที่ดีอีกต่อไป

ทั้งนี้ข้อมูลของท่านถือเป็นความลับที่จะไม่ได้รับการเผยแพร่ต่อบุคคลอื่นและจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานในองค์กรของท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่องค์กรของท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏ RAJAPRUK UNIVERSITY

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

ผู้วิจัย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล

ข้อคำถาม	คำตอบ
1.เพศ	
2. อายุ	..... ปี
3. ระดับการศึกษา	.....
4. ตำแหน่ง	.....
5. ระยะเวลาการดำเนินงาน	.....

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการของสำนักงานบัญชีและโครงสร้างในกระบวนการจัดการของสำนักงานบัญชีด้านสารสนเทศทางการบัญชีมีการจัดการอย่างไร

- โครงสร้างพื้นฐานขององค์กร

.....

.....

.....

- การบริหารทรัพยากรมนุษย์

.....

.....

.....

- ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางกาบัญชี

.....

.....

.....

- ด้านงบประมาณ

.....

.....

.....

ด้านปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัด

- ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้

.....

.....

.....

- ปัจจัยที่สามารถควบคุมได้

.....

.....

.....

3. ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานบัญชีเพื่อเข้าสู่ยุค New Normal มีกระบวนการเพิ่มศักยภาพอย่างไร ในด้านกระบวนการเรียนรู้ การถ่ายทอด และการจัดการอย่างไร เพื่อให้สำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ตมีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

กระบวนการเรียนรู้

.....

.....

.....

การบวนการถ่ายทอด

.....

.....

.....

กระบวนการจัดการ

-ปัจจัยนำเข้า

.....

.....

.....

-กระบวนการเปลี่ยนแปลง

.....

.....

.....

-ปัจจัยนำออก

.....

.....

.....

4.รูปแบบการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในยุค New Normal จังหวัดภูเก็ต ควรมีการพัฒนาในด้านใดเพื่อความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง

.....

.....

.....

5. ใช้ประโยชน์ในการเตรียมพร้อมและดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในจังหวัดภูเก็ต ในยุค New Normal มีลักษณะอย่างไรเพื่อให้ให้ประสิทธิภาพมากที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

ค่าความเที่ยงตรงและความสอดคล้อง (IOC)

ผลการประเมินเครื่องมือวิจัย

การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)

การทดสอบดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ (Testability of Item)

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	รวม	เฉลี่ย
การจัดการของสำนักงานบัญชี โครงสร้างพื้นฐานขององค์กร					
1. สำนักงานมีการวางแผนการปฏิบัติโดยมีโครงสร้างภายในตามความเหมาะสม	1	1	1	3	1.00
2. สำนักงานจัดการองค์การตามข้อกำหนดกฎระเบียบตามแผนอย่างเคร่งครัด	1	1	1	3	0.67
3. สำนักงานมีระบบอำนวยการบริการและมีการปรับตัวอย่างเหมาะสมกับสำนักงาน	1	0	1	2	0.67
การบริหารทรัพยากรมนุษย์					
4. สำนักงานมีการคัดเลือกบุคลากรตามความรู้ความสามารถ	1	1	1	3	1.00
5. สำนักงานมีการประเมินวัดผลการปฏิบัติงานทุก ๆ 3 เดือน	1	1	0	2	0.67
6. สำนักงานมีการทำงานเป็นทีม	1	1	1	3	1.00
ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางกบัญชี ด้านงบประมาณ					
7. สำนักงานมีการจัดสรรงบประมาณและจัดระบบทางการเงินผ่านอิเล็กทรอนิกส์	0	1	1	2	0.67
8. เก็บเอกสารที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางธุรกิจของกิจการ เช่น ใบเสร็จรับเงิน ใบสั่งซื้อ ใบกำกับสินค้า เป็นต้น จากOff-line, On-line และลักษณะผสม	1	1	0	2	0.67

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	รวม	เฉลี่ย
9. สำนักงานมีการจัดการแฟ้มข้อมูลข้อมูลจะจัดเก็บไว้ตามประเภทของแฟ้มข้อมูล	1	0	1	2	0.67
ด้านปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัด					
ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้					
10. ด้านเทคโนโลยีที่มีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา	1	1	1	3	1.00
11. ด้านเศรษฐกิจที่เกิดจากวิกฤตโรคโควิดที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่	1	1	1	3	1.00
12. ด้านการเมืองเนื่องจากเกิดจากการปรับเปลี่ยนกฎและระเบียบของบริบทสำนักงานบัญชีและกระบวนการปฏิบัติงาน	1	1	1	3	1.00
ปัจจัยที่สามารถควบคุมได้					
13. การจัดการบุคลากรด้านความรู้ความสามารถของแต่ละคนในด้านเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในสำนักงานบัญชี	1	1	1	3	1.00
14. การจัดการทำบัญชีที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ	1	1	1	3	1.00
15. ด้านการบริการลูกค้าเพื่อความเสมอภาค	1	0	1	2	0.67
กระบวนการเรียนรู้					
1. สำนักงานมีการจัดการฝึกอบรมด้านระบบเทคโนโลยี	1	1	1	3	1.00
2. สำนักงานมีการจัดการในการปฏิบัติงานแบบ Work Form Home	1	1	1	3	1.00
3. เรียนรู้การส่งลิงก์เอกสารเพื่อให้ลูกค้าตรวจสอบข้อมูลการบันทึกบัญชีหรือส่งภาษี	1	0	1	2	0.67

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	รวม	เฉลี่ย
กระบวนการถ่ายทอด					
4. Virtual technology เช่น การใช้ video conference หรือการประชุมผ่านวิดีโอแทนการนัดพบเจอ	1	1	0	2	0.67
5. สำนักงานมีการเตรียมความพร้อมเรื่องความปลอดภัยของเอกสาร ต้องมีการเข้ารหัสหรือเลือกใช้โปรแกรมที่มีความปลอดภัยสูง เพื่อป้องกันข้อมูลสำคัญรั่วไหลหรือสูญหาย	0	1	1	2	0.67
กระบวนการจัดการ					
ปัจจัยนำเข้า					
7. กระบวนการจัดการด้านอิเล็กทรอนิกส์	1	1	1	3	1.00
8. กระบวนการของบุคลากร	1	1	1	3	1.00
9. กระบวนการของผู้ใช้บริการ	1	1	1	3	1.00
กระบวนการเปลี่ยนแปลง					
10. ด้านอิเล็กทรอนิกส์สามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วเกิดจากการปรับเปลี่ยนตามสภาพแวดล้อม	1	1	0	2	0.67
11. ด้านบุคลากรมีการเรียนรู้สมัยใหม่และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	1	1	1	3	1.00
12. ด้านผู้ใช้บริการสามารถสื่อสารและแก้ไขงานได้เองและค้นหาเอกสารเมื่อจำเป็นได้ง่าย	0	1	1	2	0.67
ปัจจัยนำออก					
13. สามารถถ่ายทอดสู่เครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ข้อมูลการจัดเก็บทั้งออฟไลน์และออนไลน์	1	1	1	3	1.00
14. สามารถสื่อสารกับลูกค้าในประเด็นทางบัญชีและภาษีที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบพร้อมทั้งติดตามผลอย่างต่อเนื่อง	1	0	1	2	0.67
15. สำนักงานเกิดการยอมรับจากผู้ใช้บริการและการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว	1	1	0	2	0.67

IOC รายข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1.00 IOC ภาพรวมเท่ากับ 0.74

ภาคผนวก ง
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ (Try Out)

สรุปผลการประเมินเครื่องมือวิจัย

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถามรายด้าน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient)

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.806	48

Item Statistics

Topic	Mean	Std. Deviation	N
1.เพศ	1.6250	.49029	30
2. อายุ	2.6500	.62224	30
3. ระดับการศึกษา	1.9750	.69752	30
4. ตำแหน่ง	2.0750	1.3846	30
5. ระยะเวลาการดำเนินงาน	2.7250	.75064	30
1. สำนักงานมีการวางแผนการปฏิบัติโดยมีโครงสร้างภายในตามความเหมาะสม	2.780	.75390	30
2. สำนักงานจัดการองค์การตามข้อกำหนด กฎระเบียบตามแผนอย่างเคร่งครัด	2.1000	.74421	30
3. สำนักงานมีระบบอำนวยการบริการและมีการปรับตัวอย่างเหมาะสมกับสำนักงาน	3.9000	.81019	30
4. สำนักงานมีการคัดเลือกบุคลากรตามความรู้ความสามารถ	4.0000	.78446	30
5. สำนักงานมีการประเมินวัดผลการปฏิบัติงานทุก ๆ 3 เดือน	3.9000	.77790	30
6. สำนักงานมีการทำงานเป็นทีม	3.9500	.71432	30
7. สำนักงานมีการจัดสรรงบประมาณและจัดระบบทางการเงินผ่านอิเล็กทรอนิกส์	3.6500	.72986	30

Item Statistics

Topic	Mean	Std. Deviation	N
8. เก็บเอกสารที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางธุรกิจของกิจการ เช่น ใบเสร็จรับเงิน ใบสั่งซื้อ ใบกำกับสินค้า เป็นต้น จากOff-line, On-line และลักษณะผสม	3.6500	.75064	30
10. ด้านเทคโนโลยีที่มีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา	3.9250	.62224	30
11. ด้านเศรษฐกิจที่เกิดจากวิกฤตโรคโควิดที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่	3.9750	.69752	30
12. ด้านการเมืองเนื่องจากเกิดจากการปรับเปลี่ยนกฎและระเบียบของบริบทสำนักงานบัญชีและกระบวนการปฏิบัติงาน	4.1000	1.3846	30
13. การจัดการบุคลากรด้านความรู้ความสามารถของแต่ละคนใน	3.9500	.75064	30
ด้านเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในสำนักงานบัญชี	3.9750	.75390	30
14. การจัดการทำบัญชีที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ	3.7500	.74421	30
15. ด้านการบริการลูกค้าเพื่อความเสมอภาค	3.8750	.81019	30
1. สำนักงานมีการจัดการฝึกอบรมด้านระบบเทคโนโลยี	3.8250	.78446	30
2. สำนักงานมีการจัดการในการปฏิบัติงานแบบ Work Form Home	3.6500	.77790	30
3. เรียนรู้การส่งลิงก์เอกสารเพื่อให้ลูกค้าตรวจสอบข้อมูลการบันทึกบัญชีหรือส่งภาษี	3.6750	.71432	30
4. Virtual technology เช่น การใช้ video conference หรือการประชุมผ่านวิดีโอ แทนการนัดพบเจอ	3.6750	.78446	30
5. สำนักงานมีการเตรียมความพร้อมเรื่องความปลอดภัยของเอกสาร ต้องมีการเข้ารหัสหรือเลือกใช้โปรแกรมที่มีความปลอดภัยสูง เพื่อป้องกันข้อมูลสำคัญรั่วไหลหรือสูญหาย	3.8750	.77790	30
7. กระบวนการจัดการด้านอิเล็กทรอนิกส์	4.1000	.73336	30
8. กระบวนการของบุคลากร	3.9000	.76753	30
9. กระบวนการของผู้ใช้บริการ	3.7500	.57679	30
10. ด้านอิเล็กทรอนิกส์สามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วเกิดจากการปรับเปลี่ยนตามสภาพแวดล้อม	3.8500	.56330	30
11. ด้านบุคลากรมีการเรียนรู้สมัยใหม่และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	3.9250	.70892	30
12. ด้านผู้ใช้บริการสามารถสื่อสารและแก้ไขงานได้เองและค้นหาเอกสารเมื่อจำเป็นได้ง่าย	3.9750	.70711	30

Topic	Mean	Std. Deviation	N
13. สามารถถ่ายทอดสู่เครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ข้อมูลการจัดเก็บทั้งออฟไลน์และออนไลน์	4.1000	.73554	30
14. สามารถสื่อสารกับลูกค้าในประเด็นทางบัญชีและภาษีที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งติดตามผลอย่างต่อเนื่อง	3.9500	.76418	30
15. สำนักงานเกิดการยอมรับจากผู้ใช้บริการและการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว	3.9750	.65974	30

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ RAJAPRUK UNIVERSITY

ภาคผนวก จ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สายสมร สังข์เมฆ	ผู้ประสานสาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์ฯ ภูเก็ต
2. อาจารย์เสาวลักษณ์ ไชยนันท์	อาจารย์ประจำหลักสูตรวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์ฯ ภูเก็ต
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เศรษฐวิฐษ์ คงกะพันธ์	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการตลาดดิจทัล คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์ฯ ภูเก็ต

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อสกุล นางสาวโสภาพรรณ ไชยพัฒน์

ที่อยู่ปัจจุบัน 37/66 ถ.ดำรง ต.ตลาดใหญ่ อ.เมือง จ.ภูเก็ต

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต

ประวัติการศึกษา บธ.ม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
บธ.บ. (การบัญชี) วิทยาลัยศรีโสภณ

ประวัติการทำงาน อาจารย์สาขาบัญชี โรงเรียนเทคนิคพณิชยการสยาม
ผู้จัดการฝ่ายบัญชี สำนักงานบุณยานุชการบัญชี
อาจารย์ประจำสาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์การศึกษา
นอกที่ตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต

RAJAPRUK UNIVERSITY